

Raport o stanie Miasta i Gminy Skępe

Opracowanie za rok 2023

Załącznik do zarządzenia Nr 37/2024

Burmistrza Miasta i Gminy Skępe

z dnia 15 maja 2024 r.

*„Wielu małych ludzi w wielu małych miejscowościach, którzy czynią
wiele małych rzeczy, mogą przemienić oblicze świata”*

~ Skępe, maj 2024 ~

Spis treści

I. WSTĘP	4
II. INFORMACJE OGÓLNE.....	6
1. Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy Skępe	6
1) Położenie.....	6
2) Budowa geologiczna, rzeźba terenu i surowce naturalne.....	11
3) Klimat	13
4) Gleby	15
5) Stosunki wodne	17
6) Świat roślinny i zwierzęcy	21
7) Obszary chronione	23
2. Sytuacja demograficzna	28
1) Liczba ludności i jej zmiany	28
2) Ruch naturalny	29
3) Ruch migracyjny	32
3. Działalność gospodarcza	36
1) Podmioty gospodarcze.....	36
4. Rolnictwo	41
5. Miasto i Gmina Skępe na tle innych samorządów – analiza porównawcza	43
III. INFORMACJE FINANSOWE	52
1. Stan finansów miasta i gminy	52
2. Wykonanie budżetu miasta i gminy	53
3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych.....	54

4. Wieloletnia Prognoza Finansowa.....	82
5. Realizacja budżetu obywatelskiego (partycypacyjnego).....	84
IV. GRUNTY GMINY I MIENIE KOMUNALNE.....	99
1. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego.....	101
V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	110
1. Strategia Rozwoju.....	110
2. Strategia Rozwoju Obszaru Społeczno-Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego oraz Strategia Terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Lipna ...	112
3. Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Południe oraz Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Południe 2023-2027.....	114
4. Ład przestrzenny	116
5. Zasoby materialne miasta i gminy	128
4) Lokalny Program Rewitalizacji.....	128
5) Gospodarka mieszkaniowym zasobem miasta i gminy	135
6) Opieka nad zabytkami	139
7) Zakup energii elektrycznej oraz konserwacja oświetlenia ulicznego	141
8) Gospodarka wodno-ściekowa	142
9) Ochrona środowiska na terenie gminy Skępe	152
10) Gospodarka odpadami.....	160
11) Polityka społeczna	166
VI. INFORMACJE W ZAKRESIE OŚWIATY, KULTURY, ZDROWIA I SPORTU	201
1. Oświata i wychowanie	201

1) Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2022/2023	202
2) Zatrudnienie w placówkach oświatowych (kadra pedagogiczna oraz pracownicy administracji i obsługi)	207
3) Wyniki zewnętrznego egzaminu w klasach VIII Szkół Podstawowych	209
4) Pomoc materialna o charakterze socjalnym i motywacyjnym	214
5) Bezpłatne podręczniki	216
6) Programy edukacyjne	216
2. Promocja Miasta i Gminy Skępe w 2023 roku	217
3. Kultura	220
4. Sport	247
5. Ochrona i promocja zdrowia	290
VII. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	293
1. Dział Finansowo – Podatkowy	295
2. Dział Organizacyjny	302
3. Dział Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu	304
4. Dział Zamówień Publicznych i Funduszy Europejskich	306
5. Dział Pomocy Społecznej	308
6. Dział Budownictwa i Planowania Przestrzennego	318
7. Dział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	323
8. Dział Leśnictwa i Ochrony Środowiska	328
VIII. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	330
1. Współpraca z jednostkami OSP	330

I. WSTĘP

Raport o stanie Miasta i Gminy Skępe opracowano na podstawie art. 28aa. ustawy o samorządzie gminnym i obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku 2023.

Celem przygotowania niniejszego raportu było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną miasta i gminy, a w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej. Zgromadzono szczegółowe dane o wszystkich aspektach funkcjonowania miasta i gminy według danych dostępnych na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Raport ukazuje również pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju miasta i gminy.

Raport zawiera analizę następujących obszarów działalności miasta i gminy:

- ogólna charakterystyka, demografia i działalność gospodarcza,
- pozycja i rozwój miasta i gminy w ostatnich pięciu latach na tle grupy porównawczej,
- finanse miasta i gminy,
- stan mienia komunalnego,
- realizacja polityk, programów i strategii, w tym: strategia rozwoju, ład przestrzenny, zasoby materialne gminy, infrastruktura komunalna, środowisko, polityka społeczna,
- oświata,
- promocja, kultura zdrowie i sport,
- realizacja uchwał,

- współpraca ze społecznościami samorządowymi.

Dla opracowania raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Skępem i innych jednostek organizacyjnych gminy oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu, takich jak: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, sprawozdania i raporty z wykonania budżetu gminy czy sprawozdania z działalności poszczególnych jednostek gminnych, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych.

Prace nad niniejszym raportem były realizowane przez Zespół powołany zarządzeniem Nr 30/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Skępe z dnia 11 kwietnia 2024 r.

Z ramienia Urzędu Miasta i Gminy koordynatorem prac był Sekretarz Miasta i Gminy – Zbigniew Małkiewicz.

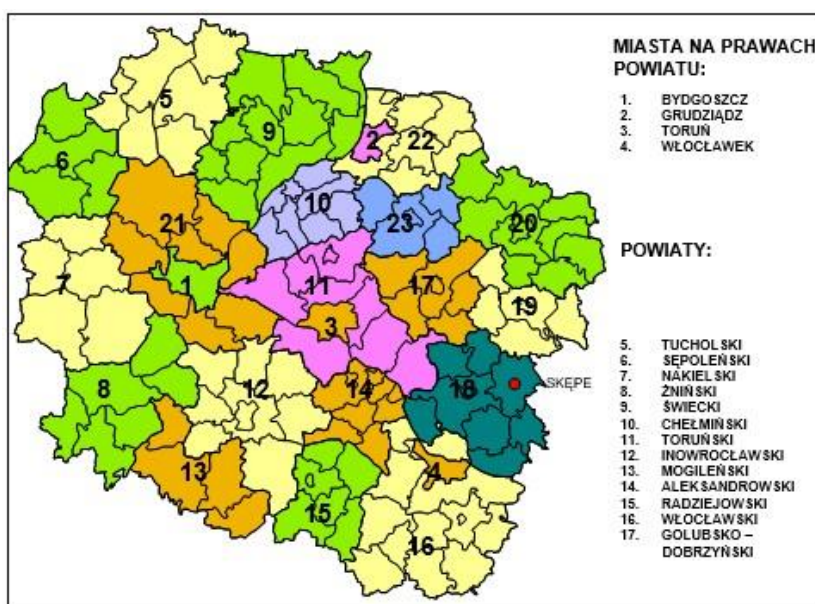
II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy Skępe

1) Położenie

Skępe, gmina o statusie miejsko-wiejskim, jest niewielką jednostką administracyjną o powierzchni 179 km kw., z czego 7,4 km kw. zajmuje miasto Skępe, będące siedzibą władz gminy. Jednostka położona jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Miasto i Gmina Skępe wchodzi w skład powiatu lipnowskiego w obrębie, którego oprócz wcześniej wymienionej wyróżnia się gminę miejską Lipno, gminy miejsko-wiejskie Dobrzyń nad Wisłą, Bobrowniki i Kikół oraz gminy wiejskie: Chrostkowo, Lipno, Tłuchowo i Wielgie.

Rysunek 1 Położenie administracyjne gminy

Źródło: Opracowanie własne

Mapa z podziałem administracyjnym województwa kujawsko-pomorskiego ukazuje wszystkie powiaty i gminy, których nazwy zostały wskazane z prawej strony ryciny.

Powiat lipnowski zaznaczony jest kolorem ciemnoniebieskim, zaś gmina Skępe w jego obrębie czerwoną kropką.

W skład gminy wchodzi miasto Skępe oraz 16 sołectw: Boguchwała (Boguchwała, Gorzeszyn), Cermno (Cermno, Babie Ławy, Czarny Las, Modrzewie, Guzowatka, Koziołek, Chałacie), Franciszkowo (Franciszkowo, Radziochy), Huta (Huta, Obóz), Jarczewo (Jarczewo, Kierz, Narutowo), Likiec (Likiec, Szczekarzewo, Kamienica), Lubówiec, Łąkie, Ławiczek (Ławiczek, Kujawy, Zajeziórze), Moczadła (Moczadła, Gęstowarka, Kukowo, Grabówiec), Sarnowo (Sarnowo, Bógzapłać), Rumunki Skępskie, Wioska, Wólka, Żagno (Żagno, Głębołek, Józefkowo, Pokrzywnik) Żuchowo.

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 10 ze Szczecina do Płońska, gdzie łączy się z drogą ekspresową S7 Gdańsk.

Rysunek 2 Położenie komunikacyjne gminy

Źródło: Internetowy Atlas Województwa Kujawsko – Pomorskiego

(<http://atlas.kujawsko-pomorskie.pl>)

Mapa ukazuje położenie gminy na tle dróg wojewódzkich i drogi krajowej, które zaznaczone są kolorem czerwonym. Centralnie przez gminę przebiega droga

krajowa nr 10, zaś przez jej krańce droga wojewódzka nr 539 na wschodzie oraz droga wojewódzka nr 557 na północnym - zachodzie.

System dróg w granicach administracyjnych gminy uzupełniają drogi lokalne utwardzone o nawierzchni ulepszonej jak i nie ulepszonej oraz drogi gruntowe.

Tabela 1 Drogi publiczne na terenie Miasta i Gminy Skępe

Rodzaj drogi ze względu na rodzaj nawierzchni	Długość dróg publicznych według stanu na 31.12.2022 r.	Długość dróg publicznych według stanu na 31.12.2023 r.
Nawierzchnia gruntowa	152,79 km	148,46 km
Nawierzchnia twarda ulepszona	49,22 km	50,55 km
Nawierzchnia twarda nieulepszona	39,97 km	42,97 km
Łącznie	241,98 km	241,98 km

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Skępem

Długość dróg twardych o nawierzchni ulepszonej uległa w 2023 r. zwiększeniu o ok. 1,33 km i była wynikiem realizacji inwestycji infrastrukturalnych m.in. przebudowy ulicy Stolarskiej w Skępem. Ponadto długość dróg twardych nieulepszonych wzrosła o ok. 6 km, co jest wynikiem utwardzania dróg zakupionym kruszywem w ramach własnych zasobów gminy.

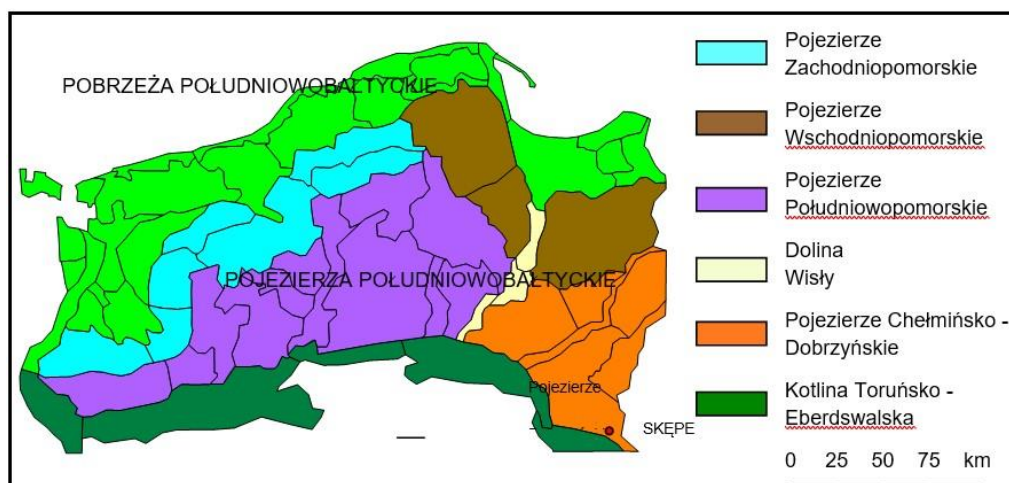
Przez gminę przebiega również linia kolejowa relacji Toruń – Sierpc – Nasielsk. Jest to linia nie zelektryfikowana, jednotorowa. W 2022 roku rozpoczęła się ponowna realizacja przewozów pasażerskich na trasie Toruń - Sierpc.

Pod względem przyrodniczym gmina Skępe położona jest na obszarze Pojezierza Dobrzyńskiego zwanego również Wysoczyzną Dobrzyńską. Jest to mezoregion, który został wydzielony na podstawie cech morfograficznych. Wyższymi jednostkami regionalnymi, w obrębie których położona jest gmina są: makroregion Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie, podprowincja Pojezierza Południowobałtyckie oraz prowincja Niż Środkowoeuropejski.

Pojezierze Dobrzyńskie położone jest na północ od Kotliny Płockiej, na południowy-wschód od Doliny Drwęcy, na południowy-zachód od Garbu Lubawskiego, od wschodu zaś graniczy z sandrową Równiną Urszulewską, Równiną Raciąską i Wysoczyzną Płońską. Region zajmuje powierzchnię 2800 km kw. Wzniesienie nad poziom morza mieści się w granicach od 100 do 150 m. Formy urzeźbienia powstały w fazie poznańskiej i subfazie kujawsko – dobrzyńskiej, zlodowacenia Wisły. Na obszarze Wysoczyzny Dobrzyńskiej znajdują się 344 jeziora o łącznej powierzchni 39,2 km kw., zajmujące 1,6% terytorium, ale tylko 132 z nich posiada powierzchnię przekraczającą 1 ha.

Z punktu widzenia geologii gmina Skępe położona jest na platformie warszycyjskiej obejmującej znaczną część Europy, a bardziej szczegółowo w obrębie synklinorium brzeźnego. Pokrywa ono skłon platformy wschodnioeuropejskiej i przebiega w przybliżeniu wzdłuż linii Teysseyre'a – Tornquista. Obszar, na którym położona jest gmina pokryty jest osadami kenozoicznymi oraz odznacza się regularną budową.

Rysunek 3 Położenie przyrodnicze gminy

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek przedstawia północno-zachodnią część kraju pod względem regionów przyrodniczych. Kolorem jasnoniebieskim zaznaczono Pojezierze Zachodniopomorskie, brązowym Pojezierze Wschodniopomorskie, fioletowym Pojezierze Południowopomorskie, jasnożółtym Dolinę Wisły, ciemnozielonym Kotlinę Toruńsko-Eberdswalską, zaś pomarańczowym Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie. Na obszarze tego ostatniego czerwona kropką zaznaczono położenie gminy Skępe.

Pod względem geomorfologii gmina Skępe położona jest na obszarze młodoglacjalnym w granicach wysoczyzn jeziornych. Na północny – wschód od Skępego przebiega linia postoję lądolodu fazy leszczyńskiej zlodowacenia Wisły. Obszar wysoczyzn jeziornych charakteryzuje się niezbyt urozmaiconą rzeźbą oraz występowaniem znacznej liczby jezior.

Gmina Skępe, podobnie jak cała Polska położona jest w strefie klimatu umiarkowanego o cechach przejściowych pomiędzy kontynentalnymi a oceanicznymi. Według Wosia, który wyróżnił regiony klimatyczne Polski, omawiana gmina położona jest w regionie Zachodniomazurskim. Jest to jeden z większych regionów pod względem zajmowanego obszaru. W regionie tym nie notuje się

występowania skrajnych, w porównaniu z innymi regionami, wartości liczby dni z niektórymi typami pogody. Region ten charakteryzuje się również większą częstością występowania dni umiarkowanie ciepłych. Z kolei Kondracki wyróżnił dzielnice rolniczo-klimatyczne, według którego to podziału Skępe położone jest na obszarze dzielnicy środkowej, obejmującej dorzecza środkowej Warty i środkowej Wisły, która charakteryzuje się najmniejszym opadem rocznym.

Pod względem glebowym gmina Skępe znajduje się na obszarze gleb strefowych, które stanowią 75% wszystkich gleb Polski. Jednakże ze względu na specyficzne warunki hydrograficzne Skępego, znaczne powierzchnie na jego obszarze zajmują również gleby śródstrefowe.

Obszar gminy należy do zlewiska Morza Bałtyckiego oraz dorzecza Wisły. Bardziej szczegółowy podział opracowany przez Dębskiego określa, iż pod względem hydrologicznym Skępe położone jest w południowo-wschodniej części zlewni Drwęcy i Osy.

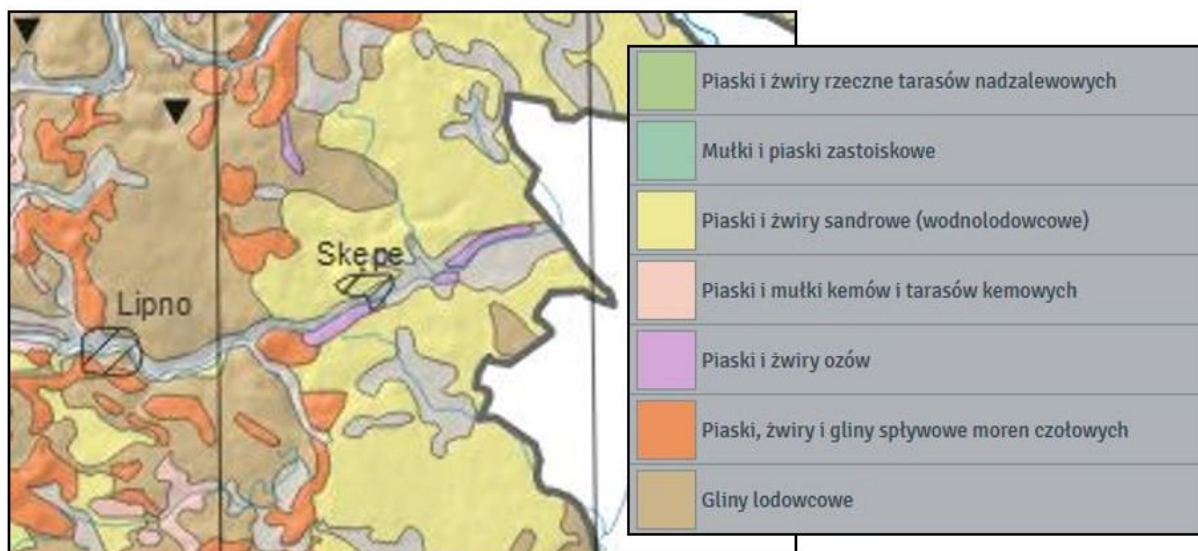
2) Budowa geologiczna, rzeźba terenu i surowce naturalne

Na obszarze gminy Skępe osady pochodzenia lodowcowego stanowią ciągłą pokrywę powlekającą całkowicie przedczwartorzędowe podłoże. Miąższość pokrywy czwartorzędowej w granicach jednostki wynosi kilkadziesiąt metrów. Ponadto w podłożu występują również skały kredowe, osady neogeńskie oraz osady pochodzenia lodowcowego.

Na obszarze gminy nie występują surowce mineralne, które miałyby duże znaczenie. Natomiast powszechnie występują eksploatowane w kilku punktach złoża kruszywa w postaci piasków, żwirów i kamieni osadzonych przez wody glacyfluwialne oraz piasków eolicznych, które znajdują zastosowanie w budownictwie drogowym oraz produkcji betonu. Brak znaczących surowców mineralnych nie sprzyja rozwojowi na

terenie gminy przemysłu opierającego swoją działalność na różnego rodzaju surowcach naturalnych np. surowcach energetycznych, czy też mineralnych.

Rysunek 4 Budowa geologiczna terenu gminy

Źródło: Internetowy Atlas Województwa Kujawsko – Pomorskiego

(<http://atlas.kujawsko-pomorskie.pl>)

Rysunek przedstawia położenie gminy Skępe względem warstw geologicznych. Gmina Skępe położona jest na obszarze występowania zaznaczonych kolorem żółtym wodnolodowcowych piasków i żwirów sandrowych, oznaczonych kolorem brązowym glin lodowcowych, oznaczonych kolorem fioletowym piasków i żwirów ozów oraz oznaczonych kolorem pomarańczowym piasków, żwirów i glin spływowych moren czołowych.

Rzeźba terenu okolic Skępego nie jest zbyt urozmaicona. Cechą charakterystyczną Pojezierza Dobrzyńskiego jest to, że moreny czołowe fazy leszczyńskiej i poznańskiej zachowały się jedynie w zachodniej części, w pasie o szerokość 20 km, wzdłuż doliny Wisły, natomiast na wschód od tego pasa występuje szeroka strefa sandru, w której nie zachowały się formy morenowe m.in. na obszarze omawianej gminy. Tutaj niewyraźny zasięg zlodowacenia vistuliańskiego można w przybliżeniu wyznaczyć na podstawie rynien subglacjalnych, często z występującymi w nich jeziorami (m.in. Skępskie Wielkie, Skępskie Małe, Święte), a także zagłębień wytopiskowych powstałych po wytopieniu się pogrzebanych płatów lodu lodowcowego, a także skarpy sedymentacyjnej poziomu sandrowego. Z powodu zniszczenia form morenowych, w strefie sandrowej nie jest możliwe dokładne ustalenie, czy we wschodniej części Pojezierza Dobrzyńskiego, w której położony jest omawiany obszar, maksymalny zasięg ostatniego lądolodu miał miejsce w czasie fazy leszczyńskiej, czy poznańskiej. Powierzchnia sandru jest lekko falista, urozmaicona licznymi drobnymi zagłębieniami wytopiskowymi i płytkimi formami rynnowatymi o podmokłym dnie. Obszar sandru jest lekko pochylony ku dolinie Skrwy, a jednocześnie wraz z całym jej dorzeczem ku dolinie Wisły.

3) Klimat

Klimat okolic Skępego charakteryzuje się znaczną przejściowością pomiędzy oddziaływaniem wpływów oceanicznych z zachodu i kontynentalnych ze wschodu. Związane z tym częste zmiany napływu mas powietrznych różnego pochodzenia przyczyniają się do znacznej zmienności stanów pogodowych.

Obszar gminy otrzymuje średnio w roku 83 kcal/cm kw. całkowitego promieniowania słonecznego. Największy dopływ tego promieniowania następuje w miesiącach letnich z maksimum osiągającym w czerwcu 13,8 kcal/cm kw. Najniższe wartości występują w grudniu (0,8 kcal/cm kw.), styczniu (1,3 kcal/cm kw.) i listopadzie (1,4 kcal/cm kw.). Dopływ energii promienistej słońca na omawianym obszarze utrzymuje

się więc w granicach przeciętnych dla całej Polski, ale jest o około 5% niższy aniżeli w Polsce południowo-wschodniej i o około 3% wyższy niż w Polsce północno-wschodniej. Średnie roczne usłonecznienie rzeczywiste wynosi dla Skępego 1500 godzin.

Zachmurzenie na terenie gminy charakteryzuje się zmiennością, gdyż w 11-stopniowej skali wynosi ono około 6,5. Liczba dni pogodnych w ciągu roku waha się od 30 do 36, a pochmurnych od 146 do 160.

Średnia temperatura roczna w Skępem wynosi 6,5 stopni Celcjusza. Średnia wieloletnia temperatura lipca kształtuje się na poziomie 17,5 stopni Celcjusza, natomiast temperatura lutego wynosi -4,1 stopni Celcjusza. Liczba dni gorących (z temperaturą powyżej 25 stopni Celcjusza) waha się od 25 do 27 dni. Z kolei liczba dni mroźnych (z temperaturą minimalną poniżej -10 stopni Celcjusza) wynosi około 30 dni. Ważny pod względem gospodarczym okres wegetacji roślin trwa na terenie gminy do 206 dni.

Średnia roczna względna wilgotność powietrza wynosi 79-81%. Minimum wilgotności względnej występuje w czerwcu a maksimum w grudniu. Średni roczny niedosyt pary wodnej kształtuje się na poziomie 3,0-3,3 mb.

Wartość opadów atmosferycznych dla terenu gminy wynosi niewiele ponad 550 mm rocznie. Suma opadów za okres letni (kwiecień – sierpień) wynosi 290 mm.

Rezultatem niedoboru opadów jest zaznaczająca się coraz wyraźniej tendencja do stepowienia. W przebiegu rocznym najwyższe wartości opadów atmosferycznych przypadają na miesiące letnie. Liczba dni z opadem kształtuje się na poziomie 150 dni. Opad śnieżny w okolicach Skępego, tak jak na większości obszaru Polski, występuje w okresie od listopada do marca. Szata śnieżna zalega około 60 dni, a jej grubość często przekracza 50 cm.

Wiatry na omawianym obszarze mają przeważający kierunek zachodni (18-25% ogólnej liczby przypadków) i południowo-zachodni (około 14%), przy znacznym

udziale (8-12%) wiatrów wschodnich przypadających głównie na miesiące zimowe. Największą prędkość wiatry osiągają w okresie zimowym, najmniejszą w sierpniu i wrześniu, przy czym maksymalne prędkości przypadają na ogół na kierunek zachodni i południowo-zachodni.

4) Gleby

Wśród gleb występujących na obszarze gminy znaczne powierzchnie zajmują gleby brunatne, gleby murszaste, a także gleby rdzawe. Mniejsze powierzchnie posiadają czarne ziemie oraz gleby bielcowe i gleby torfowe.

Gleby brunatne rozwinęły się ze spiaszczonych i odwapnionych w strefie przypowierzchniowej marglistych glin oraz utworów pyłowych w środowisku lasów dębowo-grabowych. Wielowiekowa uprawa gleb brunatnych odznaczających się stosunkowo wysokim stopniem naturalnej żyzności spowodowała zmiany ich pierwotnego naturalnego profilu. Przede wszystkim uległ pogłębieniu poziom próchniczny, osiągający niekiedy 30-35 cm, a jednocześnie wytworzyła się znacznie wyraźniejsza niż w profilu pierwotnym granica pomiędzy poziomem próchnicznym i poziomem brunatnienia. Znaczna część tego typu gleb na obszarze gminy jest wykorzystywana rolniczo, jednakże część z nich została przeznaczona pod zabudowę w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku, w szczególności na terenie dzisiejszego miasta.

Gleby rdzawe są glebami rozwiniętymi głównie na podłożu piasków o różnej genezie: glacialfluwialnych, rzecznych lub wydmowych, ubogich w składniki pokarmowe. Tworzyły się one pod pokrywą mało wymagających borów sosnowych. W dużej mierze są one wykorzystane pod zabudowę.

Gleby murszaste na obszarze Skępego powstały w znacznej mierze w wyniku procesu murszenia gleb torfowych. Odznaczają się one ubytkiem substancji organicznej i odmienną strukturą: pierwotna włóknisto-gąbczasta struktura gleb torfowych ustępuje miejsca charakterystycznej strukturze drobnoagregatowej. W

wyniku wadliwie przeprowadzonej melioracji mogą one ulec degradacji i rozpyleniu, co obniża ich wartość użytkową.

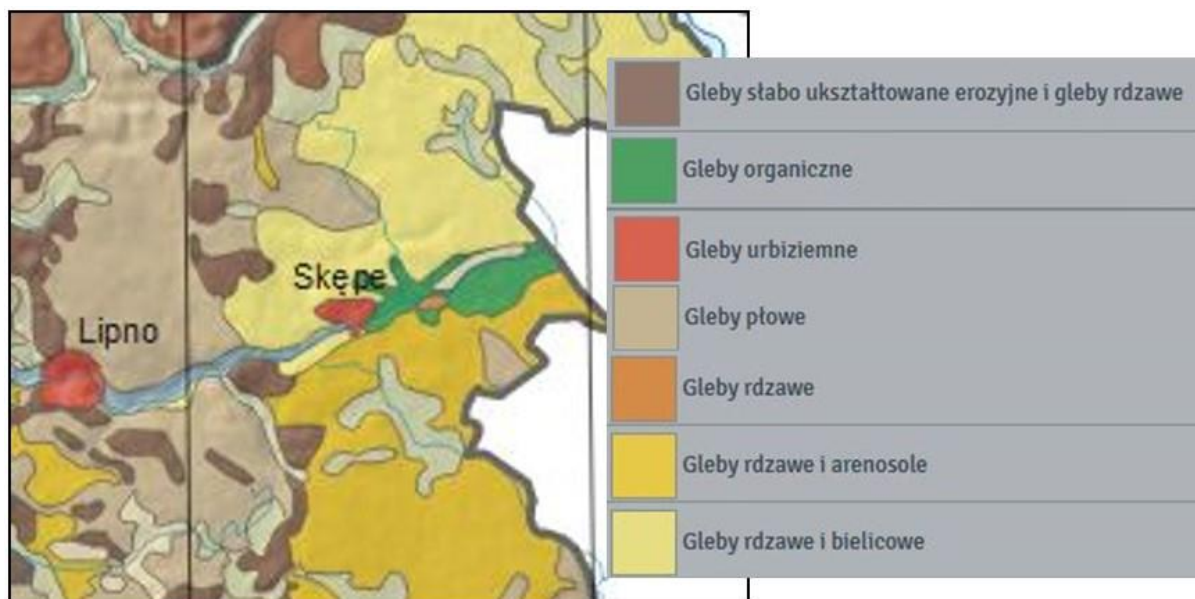
Gleby torfowe zajmują na terenie gminy niewielkie powierzchnie, głównie w pobliżu mis jeziornych. Rozwinęły się one przede wszystkim na torfowiskach niskich, związanych z zarastaniem jezior. Odwadnianie torfowisk stanowi przyczynę hamowania rozwoju gleb torfowych i zmianę kierunku dalszej ewolucji gleb.

Osuszanie górnej warstwy gleby powoduje zmianę składu roślinności i zapoczątkowuje procesy przemian masy torfowej określanych jako murszenie.

Czarne ziemie zajmują niewielkie powierzchnie w zachodniej części miasta oraz w okolicach wsi Czermno. Skałą macierzystą tych gleb jest glina zwałowa. Czarne ziemie są wykorzystywane wyłącznie rolniczo. Również niewielkie powierzchnie zajmują gleby bielcowe. Wytworzyły się one pod lasami iglastymi, z ubogich skał macierzystych. Wśród użytków rolnych w Skępem spotka się je bardzo rzadko.

Opisane powyżej gleby należą ogólnie do kategorii gleb słabych, w przeważającej części V i VI klasy bonitacyjnej użytków rolnych. O niskiej przydatności rolniczej tych gleb świadczą również kompleksy rolniczej przydatności gleb. Wśród gleb ornych zdecydowanie przeważają gleby kompleksu żytnio-łubinowego oraz w mniejszym stopniu kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego. Wśród gleb trwałych użytków zielonych przeważają kompleksy użytków zielonych słabych i bardzo słabych.

Rysunek 5 Gleby na terenie gminy

Źródło: Internetowy Atlas Województwa Kujawsko – Pomorskiego

(<http://atlas.kujawsko-pomorskie.pl>)

Rysunek przedstawia rodzaje gleb występujących na terenie gminy. Na terenie gminy Skępe występują oznaczone kolorem jasnożółtym gleby rdzawe i bielcowe, oznaczone kolorem ciemnożółtym gleby rdzawe i arenosole, oznaczone kolorem zielonym gleby organiczne, oznaczone kolorem jasnobrązowym gleby płowe, oznaczone kolorem ciemnobrązowym gleby słabo ukształtowane erozyjne i gleby rdzawe oraz oznaczone kolorem czerwonym gleby urbiziemne.

Słabe gleby oraz ich niska przydatność do celów rolniczych sprawiają, iż ten dział gospodarki jest na terenie Miasta i Gminy Skępe słabo rozwinięty, a istniejące gospodarstwa rolne charakteryzują się niezbyt wysoką wydajnością produkcji.

5) Stosunki wodne

Obszar Skępego położony jest w dorzeczu Mieni, która jest niewielkim prawobrzeżnym dopływem Wisły i wpada do niej na wysokości Nieszawy. Mień wypływa z Jeziora Likieckiego i poprzez jeziora skępskie dopływa właśnie do Wisły. Długość cieków wynosi 39,4 km, a powierzchnia jej dorzecza 374,4 km kw. Rzeka ta

odznacza się bardzo nieregularnym odpływem, a w okresach suchych wysycha. W górnym biegu, powyżej jezior skępskich, ciek funkcjonuje okresowo. Spadek koryta na tym odcinku wynosi 1,6‰. Rzeki Pojezierza Dobrzyńskiego, w tym również Mień, reprezentują reżim umiarkowany oraz zasilanie gruntowo – deszczowo – śnieżne. Ze względu na dość powolny spływ wód wahania przepływów codziennych nie są duże, natomiast nieregularność przepływów średnich jest znaczna. W przebiegu rocznym stanów wody zaznaczają się wezbrania wiosenne i letnie oraz głębokie „niżówki” w okresie letnim i jesiennym. Do zlewni rzeki Mień należy przede wszystkim zespół jezior skępskich, rynnowe Jezioro Łąkie, a w jej środkowym biegu Jezioro Konotopie, Jezioro Sumińskie i Jezioro Kikolskie.

Na terenie Miasta i Gminy Skępe znajduje się 7 jezior: Łąkie, Likieckie, Sarnowskie, Lubowieckie, Skępskie Wielkie, Skępskie Małe, Święte. Jezioro Skępskie Małe zostało sztucznie utworzone poprzez usypanie w 1930 roku grobli przecinającej Jezioro Skępskie Wielkie w jego najwęższym miejscu. Jeziora na terenie gminy są jeziorami rynnowymi o przebiegu równoleżnikowym. Pomimo, iż są to jeziora przepływowe, to jednakże wymiana wody w tych jeziorach w ciągu roku jest niewielka i wynosi kilkadziesiąt procent. Jest to jedna z najważniejszych i jednocześnie najbardziej niekorzystnych cech. Kolejną cechą charakterystyczną tych jezior jest ich niewielkie zasilanie powierzchniowe. Inną cechą jest niekorzystne zagospodarowanie ich zlewni. Część przyjezierzy stanowią obszary rolne z zabudową zwartą lub rozproszoną. Taki rodzaj zagospodarowania przyjezierzy stanowi zagrożenie dla czystości wód jeziornych w wyniku przenikania do nich różnych substancji. Wcześniej wymienione niekorzystne czynniki zdecydowały o zaliczeniu jezior z terenu gminy do podatnych na wpływ otoczenia.

Powierzchniową sieć hydrograficzną Miasta i Gminy Skępe uzupełniają niewielkie oczka i sadzawki oraz inne zbiorniki wodne, a także kanały melioracyjne występujące w największym zagęszczeniu w części południowej, północnej i wschodniej gminy.

Na terenie gminy wydzielono 7 jednolitych części wód powierzchniowych JCWP, w tym 4 rzeczne i 3 jeziorne. Stan prawie wszystkich JCWP określono jako zły.

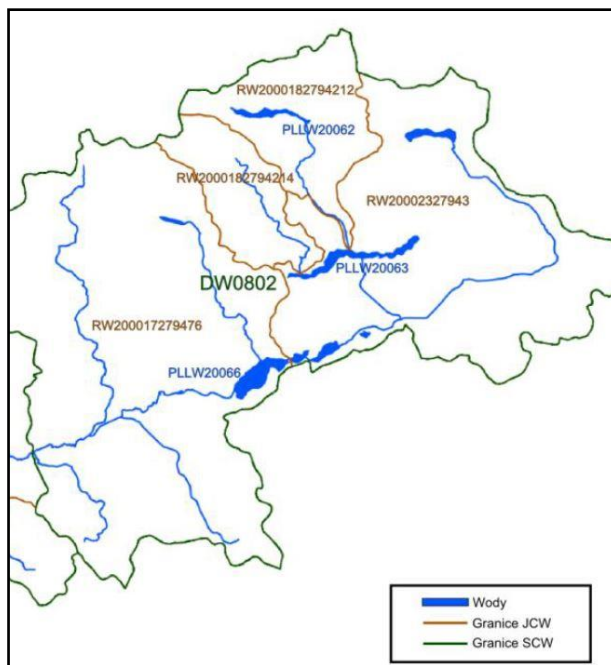
Wyróżniamy 4 jednolite części wód rzek:

1. PLRW2000182794212 Dopływ z jez. Sarnowskiego,
2. PLRW200017279476 Mień od wpływu do jez. Skępskiego Wielkiego do dopł. z Głodowa,
3. PLRW20002327943 Mień od wypływu z jez. Likieckiego do wypływu z jez. Skępskiego Małego,
4. PLRW2000182794214 Dopływ z Franciszkowa.

W obrębie gminy wyróżniono 3 jednolite części wód jeziornych:

1. PLLW20062 jezioro Sarnowskie,
2. PLLW20066 jeziora Skępskie Wielkie,
3. PLLW20063 jezioro Łąkie.

Rysunek 6 Jednolite części wód powierzchniowych w obrębie gminy

Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni rzeki Mień (WKW MIEŃ)

(<http://www.rzgw.gda.pl>)

Rysunek przedstawia położenie gminy Skępe względem jednolitych części wód powierzchniowych wymienionych z numeru, których nazwy zostały wymienione we wcześniejszej części tekstu.

W obrębie gminy użytkowane są poziomy wodonośne jednolitych części wód podziemnych, a mianowicie JCWPd nr 46 i JCWPd nr 48, które związane są głównie z utworami czwartorzędowymi o zróżnicowanej miąższości. Wśród wód podziemnych można wyróżnić na terenie gminy 3 poziomy wodonośne. Wody zaskórne zalegają na płytkich piaskach. Zwierciadło wody znajduje się na głębokości 1-4 m. Wody zaskórne odznaczają się małą zasobnością całkowitą, w zależności od wielkości opadów atmosferycznych. W okresach bezdeszczowych wysychają, a w porze roztopów i po większych opadach lustro wody szybko się podnosi.

Oprócz wód zaskórnych na obszarze gminy występują również 2 czwartorzędowe poziomy wodonośne. Pierwszy poziom wód gruntowych zalega w utworach sandrowych oraz w piaskach i żwirach pod pierwszą warstwą gliny. Jest on mało wydajny (2-5 m sześciennego na hektar), pomimo to wspólnie z wodami zaskórnymi stanowi główne źródło zaopatrzenia mieszkańców Skępego w wodę. Drugi czwartorzędowy poziom wodonośny występuje w utworach piaszczystych pod warstwą gliny na głębokości 18 m. Poziom ten jest bardziej rozległy i zasobniejszy od pierwszego, jednakże ze względu na znaczną głębokość zalegania nie jest on szeroko wykorzystywany.

Istniejące zasoby wód podziemnych sprawiają, iż omawiana jednostka administracyjna jest samowystarczalna pod względem zaopatrzenia w wodę. Czystość wód podziemnych charakteryzuje się pewną stabilnością. Zarówno okresowe badania, jak i badania kompleksowe wykazują, iż wody podziemne Gminy Skępe utrzymują się na poziomie II klasy, czyli są to wody średniej jakości, jednakże brak jest przeciwwskazań odnośnie jej spożycia.

6) Świat roślinny i zwierzęcy

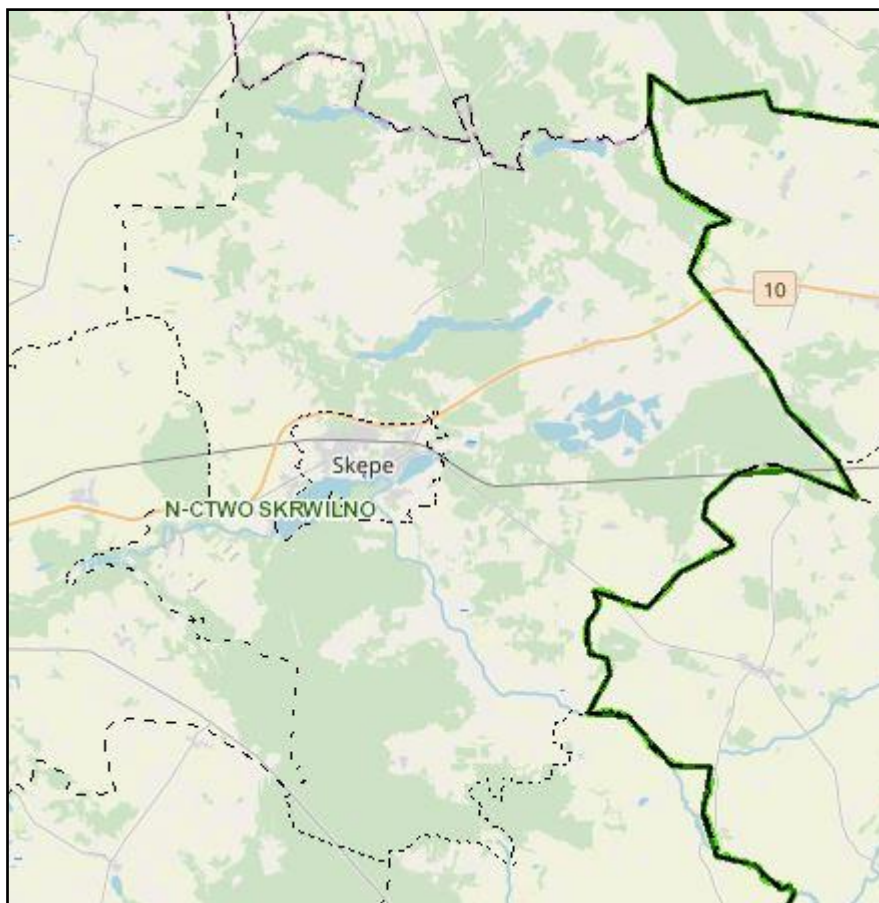
Charakterystycznym elementem Skępego i jego okolic są lasy iglaste, a także lasy mieszane. Lesistość gminy wynosi około 40%, co oznacza, że ponad jedna trzecia powierzchni gminy zajmują zbiorowiska leśne. Ze względu na jakość gleb wśród drzew iglastych dominuje sosna z niewielką ilością świerka, spośród drzew liściastych w lasach skępskich dominuje brzoza brodawkowata.

W okolicach Skępego niewielkie połacie lasów mają charakter naturalny. Należą do nich partie olsów, łągów i grądów zachowanych w miejscach trudnodostępnych.

Rzadkim okazem szaty roślinnej omawianego obszaru jest dąbrowa świetlista wykształcona w miejscach wyniesionych i dobrze oświetlonych, położonych na południe od miasta.

Na skraju północnego brzegu Jeziora Wielkiego położony jest 10-hektarowy las, pozostałość dawnej Puszczy Mazowieckiej. Obecnie skępski Borek, bo tak nazywa się ten las, stanowi formę pośrednią pomiędzy drzewostanem naturalnym a założeniem parkowym. Występuje tu około 50 gatunków drzew i krzewów, w tym 9 iglastych. W całości drzewostanu przeważają dęby, jawory, sosny, świerki, klony oraz lipy. Poza gatunkami rodzimymi do borku wprowadzono kilkanaście odmian drzew i krzewów egzotycznych m.in. kasztanowiec biały, jałowiec chiński, cyprysik groszkowy, świerk kłujący, tuja, dąb czerwony oraz tawuła van Houttea. Podobny obszar parkowy znajduje się w miejscowości Wioska. Obydwa wskazane obszary leśne ucierpiały podczas zeszłorocznych nawałnic.

Rysunek 7 Obszary leśne na terenie gminy

Źródło: Bank Danych o Lasach (<https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>)

Mapa lesistości gminy Skępe. Zieloną linią zaznaczono granicę województwa, zaś liniami przerywanymi granice gminy Skępe oraz miasta Skępe. Kolor ciemnozielony przedstawia tereny leśne.

W zbiornikach wodnych wśród roślinności biernie unoszonej na powierzchni wody najczęściej występują zwarte skupiska rzęs. Wśród zbiorowisk roślinnych zakorzenionych najpospoliciej występują grązel żółty, grzybienie białe, co szczególnie jest widoczne na wodach Jeziora Małego. W głębszych partiach jezior rozwija się zespół rdestnicy połyskującej. W brzeżnych partiach zbiorników wodnych duże powierzchnie zajmują zespoły szuwarowe, głównie szuwar trzcinowy. W zbiorowiskach roślinnych torfowisk niskich występujących na obszarze gminy można

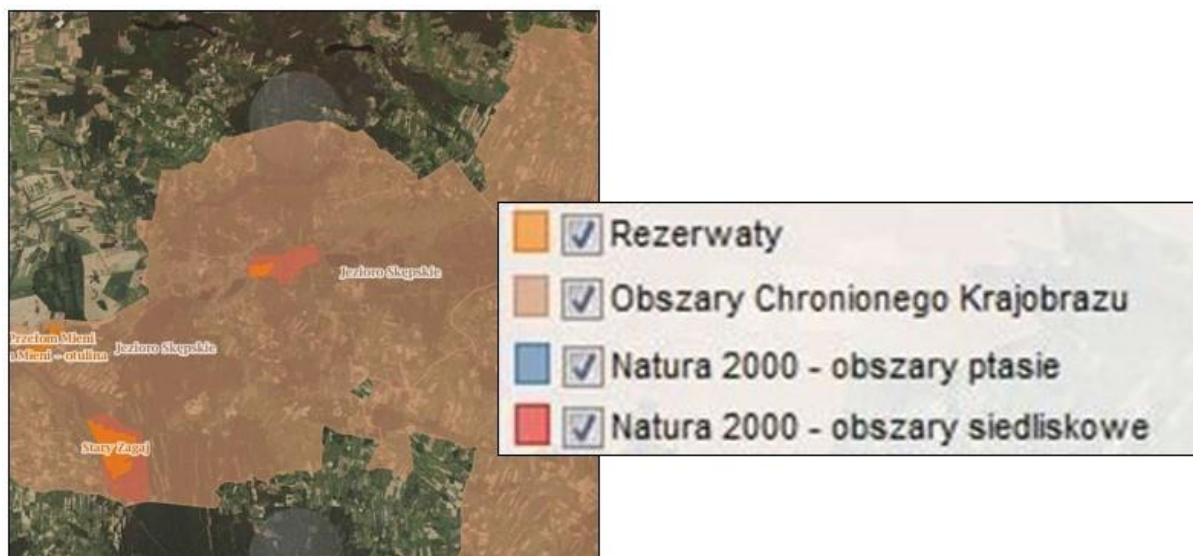
wyróżnić następujące rośliny: turzycę prosowatą, turzycę dzióbkowatą, turzycę obłą, storczyk, gwiazdnicę grubolistną, brzozę niską oraz mchy.

Wśród zbiorowisk łąkowych terenu gminy wyróżnia się 2 podstawowe rodzaje łąk, a mianowicie łąki trzęślicowe i łąki rajgrasowe. Najczęściej spotykanymi roślinami łąk trzęślicowych są trzęślica modra, narcikęs łąkowy, selernica, rutewka żółta, gronek błotny, skalnica ziarnkowata, skalnica trójpalczasta, pępowa metlica, gorczyca wąskolistna, posłonek pospolity. Niewielkie powierzchnie na terenie gminy zajmują również łąki rajgrasowe. Jest to zespół gospodarczo wartościowy ze względu na występowanie licznych gatunków traw np. kupówki pospolitej, rajgrasu wyniosłego, owsicy omszonej, tymotki łąkowej, kostrzewy łąkowej, a niekiedy konietlicy łąkowej. Świat zwierzęcy Skępego i okolic nie jest zbyt bogaty. Ze ślimaków powszechnie spotykane są winniczki. Wśród motyli na obszarze gminy spotykane są paź królowej, przestrojnik jurtina, łąkowiec strawnik, strzępotek, z motyli nocnych znane są tu wstęgówka jesionka, karmazynka oraz liczne gatunki brudnic i garbatek. Wśród płazów występują jedynie gatunki pospolite, jak żaby zielone i płowe, rzekotki, kumaki nizinne, ropuchy zielone i zwyczajne. Gady są reprezentowane przez jaszczurki zwinki i żyworódki. Wśród ptaków, oprócz pospolitych gatunków, występuje ptactwo wodne, jak łyski i dzikie kaczki. Faunę ssaków okolicznych lasów stanowią przede wszystkim jelenie, dziki, sarny, łosie, lisy i zające.

7) Obszary chronione

Na obszarze gminy występuje kilka obszarów, które podlegają prawnej ochronie. Charakteryzują się one różnym statusem prawnym, a ochroną objęte są poszczególne siedliska, zespoły siedli bądź inne elementy przyrody i krajobrazu.

Rysunek 8 Obszary na terenie gminy objęte ochroną

Źródło: Geoserwis GDOŚ (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>)

Na rysunku przedstawiono rodzaje obszarów chronionych znajdujących się na terenie gminy Skępe. Kolorem brązowym zaznaczono obszary chronionego krajobrazu, kolorem czerwony obszary systemu Natura 2000, zaś kolorem pomarańczowym rezerwaty przyrody. Opis obszarów chronionych na terenie Miasta i Gminy Skępe zawiera tekst poniżej.

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Skępskie. Położony jest on na terenie 4 gmin, a mianowicie Miasta Lipna, Skępe, Wielgie oraz Lipno , a jego łączna powierzchnia wynosi 12641,48 ha. Został on utworzony na podstawie Uchwały Nr XX/92/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej we Włocławku z dnia 15 czerwca 1983 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. WRN Nr 3, poz. 22). Obszar ten położony jest w obrębie Wysoczyzny Dobrzyńskiej, we wschodniej części Sandru Skrwy. Rzeźba powierzchni terenu charakteryzuje się stosunkowo małymi spadkami. Pewne ożywienie do orografii wprowadzają zagłębienia rynnowe wypełnione na ogół wodami jezior oraz dolina rzeki Mieć. W kompleksie

leśnym na południu występują również formy eoliczne wykształcone w postaci niedużych wydm. Oś hydrograficzną omawianego terenu stanowi rzeka Mień, która przepływa przez kompleks stawów i zespół jezior skępskich. W zespole jezior największym jest Jezioro Skępskie Wielkie zajmujące powierzchnię 120 ha. Uzupełnienie sieci wodnej stanowią jeziora: Skępskie Małe, Święte, Mielno, rzeka Mień, kompleks stawów, jezioro Łąkie oraz system cieków i drobnych oczek wodnych. Głównym składnikiem szaty roślinnej są lasy zajmujące powierzchnię około 4000 ha; są to w przeważającej części bory sosnowe, głównie suche. Istotnym elementem użytkowania terenu są łąki.

2. Obszar Natura 2000 Torfowisko Mieleńskie (PLH040018). Jego powierzchnia wynosi 146,06 ha. Utworzony został Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE). We wschodniej części obszaru znajduje się cenne florystycznie torfowisko przejściowe, w którym znajduje się bogata populacja reliktovej brzozy niskiej *Betula humilis*, a także rzadkie mchy i rośliny naczyniowe (m.in. *Carex chordorhiza*, *Liparis loeselii*, *Dactylorhiza incarnata*). W środkowej części obszaru znajduje się niewielkie przepływowe jezioro Mielne otoczone jest niedostępnymi terenami bagiennymi oraz kompleksem użytków zielonych (łąki, pastwiska). Łąki i pastwiska w dużej części zarośnięte są przez zarośla wierzbowe oraz trzcinę pospolitą. Takie kompleksy użytków zielonych i zarośli znajdują się również we wschodniej części obszaru na zarośniętym Jeziorze (Bagnie) Patana. Jezioro Mielne jest zarastającym płytkim zbiornikiem eutroficznych, przez który przepływa rzeka Mień łącząca Jezioro święte, Skępskie Małe i

Skępskie Wielkie. Wody rzeki Mień są w III klasie czystości. W północno-wschodniej części obszaru oraz po wschodniej stronie jeziora Mielne znajdują się niewielkie fragmenty lasów – głównie borów sosnowych, rzadziej borów mieszanych.

3. Obszar Natura 2000 Stary Zagaj (PLH040038). Jego powierzchnia wynosi 307,47 ha. Zlokalizowany jest na terenie Miasta i Gminy Skępe oraz Gminy Lipno. Utworzony został Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE). Obszar ten położony jest po wschodniej stronie niewielkiego ciek (Mień Lewy), będącego dopływem Mieni. Jest zróżnicowany pod względem geomorfologicznym. Obejmuje silnie pofałdowany teren morenowy i nadrzeczną skarpę. Specyficznym elementem są liczne, głębokie jary z przepływającymi strumieniami, biegnące zwykle ze wschodu na zachód. Fragment terenu, położony w południowo-zachodniej części jest silnie podmokły. W obszarze dominują gleby skrytobelicowe, wytworzone z piasków gliniastych i słabo gliniastych. Rzadziej rozwijają się gleby brunatne. W dolinach strumieni, zagłębieniach spotyka się gleby torfowe wytworzone z torfów niskich. Zróżnicowanie siedlisk wpłynęło na różnorodność zbiorowisk roślinnych obszaru. Największą powierzchnię zajmuje grąd subkontynentalny Tilio-Carpinetum, w którego runie obecny jest wilczomleczeń słodki *Euphorbia dulcis*. Na dnach głębokich jarów, w sąsiedztwie cieków rozwijają się: łąg wiązowo-jesionowego Ficario-Ulmetum i łąg jesionowo-olszowego Fraxino-Alnetum. Ze źródliskami związana jest niżowa podgórska łąga jesionowa Carici remotae-Fraxinetum. W miejscach najsilniej podmokłych, położonych od

strony zachodniej, wykształca się ols porzeczkowy Ribeso nigri-Alnetum. W północno-wschodniej części obszaru obecne są płaty świetlistej dąbrowy Potentillo albae-Quercetum. Obecne są także płaty boru mieszanego w odmianie sarmackiej Serratulo-Pinetum. Dane dotyczące istniejącego w granicach ostoi rezerwatu wskazują na obecność 476 roślin naczyniowych, w tym wielu chronionych i rzadkich. Należą do nich między innymi: wilczomlecz słodki Euphorbia dulcis, bluszcz pospolity Hedera helix, lilia złotogłów Lilium martagon.

4. Rezerwat przyrody Torfowisko Mieleńskie. Jego powierzchnia wynosi 16,04 ha. Zlokalizowany jest na terenie Miasta i Gminy Skępe. Utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1958 r. Nr 75, poz. 447). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie zbiorowisk roślinności o charakterze naturalnym z udziałem rzadkich gatunków reliktowych.
5. Rezerwat przyrody Przełom Mieni. Jego powierzchnia wynosi 14,80 ha. Zlokalizowany jest na terenie Miasta i Gminy Skępe. Utworzony został Rozporządzeniem Nr 289/01 Wojewody Kujawsko-Pomorskie z dnia 10 października 2001 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2001 r. Nr 84, poz. 1628). Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie w stanie naturalnym doliny rzeki Mień wraz z charakterystyczną dla dolin małych rzek roślinnością. Ochroną objęto przede wszystkim meandrujące zakola rzeki Mień wraz z charakterystyczną dla dolin małych rzek roślinnością. Tereny doliny rzecznej porastają przeważnie łągi i grądy, zaś w dalszych obszarach rosną bory mieszane. W runie leśnym występują obficie liczne gatunki roślin chronionych. Rezerwat posiada otulinę o powierzchni 19,08 ha.

2. Sytuacja demograficzna

1) Liczba ludności i jej zmiany

Ludność zamieszkująca dane terytorium stanowi część jego potencjału rozwojowego, który wraz z innymi czynnikami decyduje o możliwych kierunkach rozwoju tej jednostki. Liczba ludności danej jednostki administracyjnej kształtowana jest przez 3 czynniki, a mianowicie przez przyrost naturalny, saldo migracji oraz zmiany granic administracyjnych.

W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku ostatni z wymienionych czynników nie wywierał wpływu na zmiany liczby ludności, gdyż granice gminy nie ulegały przekształceniom. Miały miejsce natomiast zmiany granic wewnątrz gminy, co było wynikiem odzyskania przez Skępe w 1997 roku praw miejskich oraz jego połączenia z pobliską miejscowością Wymyślin. Oznacza to, że na omawianym obszarze zmiana liczby ludności kształtowała się wyłącznie pod wpływem elementów ruchu naturalnego oraz przemieszczeń migracyjnych.

We wszelkich analizach demograficznych przyjęto 5-letni okres, gdyż zmiany demograficzne mają charakter długofalowy i analiza porównawcza rok do roku nie ukazuje w pełni zachodzących procesów oraz istniejących tendencji. Ponadto opierając się na zasadach statystycznych, którymi operuje Główny Urząd Statystyczny należy zaznaczyć, że wszystkie dane w tej części sprawozdania odnoszą się do osób zameldowanych na terenie gminy na pobyt stały, nie obejmuje zaś osób o statusie pobytu czasowego, a tych osób jest również wiele

Tabela 2 Liczba ludności gminy w latach 2019-2023

Liczba ludności	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ogółem	7528	7222	7164	7125	7060
Mężczyźni	3725	3581	3557	3527	3479
Kobiety	3803	3641	3607	3598	3581

Źródło: Bank Danych Lokalnych (<https://bdl.stat.gov.pl>)

W całym analizowanym okresie (2019-2023) liczba ludności Miasta i Gminy Skępe kształtowała się w przybliżeniu na poziomie powyżej 7 tys. osób, jednakże z zauważalną tendencją spadkową. Spadek liczby ludności o ponad 300 osób pomiędzy rokiem 2019 a rokiem 2020 wynika z aktualizacji danych, których to dokonał GUS w związku z przeprowadzonym w 2021 roku Narodowym Spisem Powszechnym. W badanym okresie liczba ludności zamieszkującej gminę ulegała systematycznemu zmniejszeniu, aby nieznacznie wzrosnąć w 2023, jednakże jest to zbyt mała próba statystyczna, aby stwierdzić czy jest to stały trend, a tym bardziej czy się on utrzyma.

Przyczynami tak kształtujących się zjawisk demograficznych na terenie gminy są niekorzystne tendencje w zakresie przyrostu naturalnego oraz czynników migracyjnych.

2) Ruch naturalny

Pod pojęciem ruchu naturalnego ludności należy rozumieć te zjawiska demograficzne, które wiążą się z procesem biologicznej odnowy populacji oraz zmianami stanu i struktury ludności. Podstawowymi składnikami ruchu naturalnego są: małżeństwa, rozwody, urodzenia i zgony. W niniejszym opracowaniu omówione zostaną 2 ostatnie czynniki.

Termin urodzenia jest trudny do zdefiniowania. Urodzenia mogą być pojedyncze i wielorakie. Na podstawie kryteriów, którymi są przede wszystkim oznaki życia i waga dziecka w chwili urodzenia, w Polsce od 1963 roku noworodki klasyfikowane są jako: żywo urodzone, martwo urodzone, niezdolne do życia z oznakami życia oraz niezdolne do życia bez oznak życia.

Urodzenia mają bezpośredni wpływ na rozwój liczby ludności i są one wynikiem porodu, przy czym każdemu porodowi wielorakiemu towarzyszy kilka urodzeń.

Z kolei za zgon w sprawozdawczości statystycznej uważa się trwały zanik oznak życia, niezależny od okresu po żywym urodzeniu, stwierdzone przez osoby do tego powołane. Poziom umieralności jest determinowany wieloma czynnikami, z których część jest uwarunkowana biologicznie, a część jest związana z szeroko pojętym środowiskiem życia człowieka, czyli tzw. czynnikami społeczno-ekonomicznymi.

Pod pojęciem przyrostu naturalnego określa się różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów w badanym okresie na określonym terytorium. Względną miarą przyrostu naturalnego jest różnica, jaka występuje pomiędzy liczbą urodzeń i liczbą zgonów w przeliczeniu na 1000 ludności, czyli tzw. współczynnik przyrostu naturalnego.

Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie w latach 2019-2023

Przyrost naturalny	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ogółem	-12	-47	-49	-28	-29
Na 1000 ludności	-1,59	-6,48	-6,83	-3,93	-4,11

Źródło: Bank Danych Lokalnych (<https://bdl.stat.gov.pl>)

W latach 2019 – 2023 liczba urodzeń żywych ulegała wahaniom, zaś różnica pomiędzy rokiem, w którym urodzeń było najwięcej a rokiem, kiedy urodzeń było najmniej wynosi 34. O ile w roku 2020 na terenie Miasta i Gminy Skępe odnotowano 57 urodzeń żywych, o tyle w roku 2018 urodzeń tych było 80 – jest to najwyższe wyniki w 5-letnim badanym okresie. Jednakże najgorzej pod tym względem przedstawia się ostatni rok, w którym urodziło się tylko 52 dzieci. Przyczyną niezbyt dużej liczby urodzin jest niekorzystna sytuacja ekonomiczna wielu rodzin, która przyczynia się do tego, iż wiele młodych rodzin nie decyduje się na posiadanie dzieci, ze względu na fakt, iż nie jest w stanie zapewnić rodzinie godnych warunków bytowych. Ponadto wiele kobiet coraz później decyduje się na zakładanie rodzin oraz posiadanie dzieci. Przyczyny wymienione wcześniej są typowymi dla wielu gmin, na których przeważa działalność rolnicza, a nie są rozwinięte inne działy gospodarki tzn. przemysł, a przede wszystkim usługi. Tendencja ta zaczyna prowadzić do niekorzystnych zmian struktury wieku ludności gminy tzn. zmniejszenia liczby ludności najmłodszych grup wiekowych, a w szczególności do zmian w strukturze ekonomicznej, która będzie polegać na ograniczeniu liczby ludności grupy przedprodukcyjnej i produkcyjnej oraz wzroście liczebności grupy poprodukcyjnej. I chociaż w 2018 roku odnotowana liczba urodzeń była zdecydowanie najwyższa w badanym okresie, to nijak ma się ona do poprzedniej dekady, w której corocznie liczba urodzeń oscylowała wokół 100, a czasami nawet znacznie przekraczała ten próg.

Zmiany liczby zgonów na badanym obszarze charakteryzowały się podobnymi tendencjami jak zmiany liczby urodzeń, jednakże zauważalny jest tutaj wpływ pandemii koronawirusa. W okresie od 2018 do 2019 roku liczba zgonów oscylowała w przedziale 75-97, a najniższa ilość zgonów miała miejsce w roku 2019. Jednakże w roku 2020 odnotowano aż 111 zgonów, zaś w 2021 – 113 zgonów. Liczbę tą należy utożsamiać nie tylko ze zgonami, które były następstwem zakażenia

koronawirusem, ale również ze zgonami w związku z zawieszeniem leczenia chorób przewlekłych. Pozytywnym zjawiskiem jest powolne odwracanie tej tendencji, gdyż w 2022 roku zmarło nieco mniej mieszkańców gminy niż w poprzednich latach, a mianowicie 99, zaś w roku 2023 - 81.

Pomimo faktu, iż liczby urodzeń oraz zgonów wahały się w badanym okresie, przyrost naturalny przyjmował niezmiennie ujemne wartości. Niepokojący jest przede wszystkim fakt, że wartość tego wskaźnika w liczbach bezwzględnych w analizowanym okresie przyjmowała wartości dwucyfrowe. Należy spodziewać się że to zjawisko będzie się jeszcze pogłębiać, niezależnie od wpływu koronawirusa, który w roku 2020-2021 był bardzo widoczny. Przyczyną tego jest zbyt mała liczba urodzeń, która nie rekompensuje nawet naturalnej „wymiany pokoleń”. Na chwilę obecną nie widać również pozytywnego wpływu programów rządowych, które miały wpłynąć na poprawę wartości wskaźników demograficznych.

3) Ruch migracyjny

Ruch wędrowniczy lub migracje ludności to zmiany stałego miejsca zamieszkania, jak i miejsca czasowego pobytu. Na podstawie obszaru, na którego terenie (określonym granicami jednostek administracyjnych) przemieszcza się ludność wyróżnia się pojęcie ruchów zewnętrznych, na które składają się imigracje (zbiorowość osób przybywających z zagranicy jednostki na stałe) oraz emigracje (zbiorowość osób wyjeżdżających za granicę jednostki na stałe). Do zbiorowości osób przemieszczających się z jednego obszaru na inny stosowane są terminy napływu i odpływu wędrowniczego. Oprócz migracji ze względu na ich kierunek wyróżnia się również ruch wędrowniczy z punktu widzenia przyczyn migracji (ekonomiczne, polityczne, religijne, rodzinne) oraz trwałości migracji (stałe i okresowe).

Liczba osób przybywających na teren danej jednostki administracyjnej świadczy o jej atrakcyjności pod względem społecznym, a przede wszystkim ekonomicznym. Im

wyższy poziom życia może zapewnić zamieszkanie na obszarze takiej jednostki, tym napływ ludności jest również większy.

Tabela 4 Saldo migracji na terenie Gminy w latach 2019-2023

Saldo migracji	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ogółem	-22	-28	-19	-19	4
Na 1000 ludności	-2,91	-3,88	-2,65	-2,67	0,57

Źródło: Bank Danych Lokalnych (<https://bdl.stat.gov.pl>)

W latach 2019 – 2023 liczba osób napływających na teren gminy ulegała wahaniom z wyraźnym odchyłem od normy, który zarejestrowano w 2023 roku. W lata 2019-2023 liczba osób meldujących się na terenie gminy na pobyt stały oscylowała każdego roku w przedziale 53-109. Sytuacja taka wynika z faktu, iż Miasto i Gmina Skępe nie należy do terenów atrakcyjnych pod względem gospodarczym, a tym samym jednostka ta nie stanowi atrakcyjnego obszaru zamieszkania dla ludności z zewnątrz. Podstawową przyczyną napływu z ludności z poza granic gminy są przede wszystkim względy rodzinne np. zmiana stanu cywilnego.

Wielkość odpływu ludności z terenu Miasta i Gminy Skępe kształtowała się w badanym okresie na zróżnicowanym poziomie, jednakże z wyraźną tendencją wzrostową i odwróceniem tendencji w 2023 roku, w którym gminę opuściło tylko 57 osób. Najbardziej niekorzystnie pod tym względem przedstawiał się rok 2019, kiedy to teren gminy opuściło aż 131 osób. Wśród głównych przyczyn opuszczania terenu omawianej jednostki administracyjnej można wymienić przyczyny ekonomiczne i podobnie jak w przypadku napływu ludności względy rodzinne. Należy przypuszczać, że lata 2020-2021, czyli okres pandemii sprawił, że wiele osób zmieniło swoje plany mieszkaniowe, co przełożyło się na mniejszy odpływ ludności.

Analizując przedstawione powyżej dane należy podkreślić, że zgodnie z metodologią przyjętą przez GUS dane meldunkowe nie obejmują osób zameldowanych na pobyt czasowy, co również nieco zafałszowuje obraz ruchów migracyjnych.

Wynikiem ruchów wędrowniczych ludności, jakie mają miejsce w granicach danej jednostki administracyjnej jest saldo migracji. Saldo migracji może przyjmować wartości ujemne, gdy odpływ przewyższa napływ lub dodatnie, gdy stosunek obu powyższych wartości jest odwrotny.

W pierwszych czterech latach analizowanego okresu więcej osób opuszczało gminę niż meldowało się na stałe w jej granicach. Najlepiej pod tym względem prezentował się lata 2021-2022, kiedy to wartość tego wskaźnika w liczba bezwzględnych wyniosła -19. Od normy odbiega rok 2023, kiedy to wskaźnik ten w liczbach bezwzględnych osiągnął poziom 4 osób i po raz pierwszy w badanym okresie był dodatni. Co do zasady wyjaśnienia tak niekorzystnie kształtującej się tendencji w zakresie salda migracji stałych należy szukać przede wszystkim w niekorzystnych warunkach ekonomicznych w całym kraju (niższe wynagrodzenia niż w innych krajach UE), w związku z czym część mieszkańców gminy, w szczególności najbardziej zaradni młodzi ludzie, próbuje poprawić warunki bytowe zmieniając miejsce zamieszkania.

Należy przypuszczać, iż w najbliższych latach sytuacja pod tym względem raczej będzie się kształtować niekorzystnie, co w połączeniu ze zmniejszającym się przyrostem naturalnym może doprowadzić do zniekształcenia struktury miejscowego społeczeństwa oraz drastycznego zmniejszenia liczebności populacji.

3. Działalność gospodarcza

1) Podmioty gospodarcze

Według stanu na koniec grudnia 2023 roku w rejestrze działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miasta i Gminy Skępe zarejestrowanych było 573 podmiotów gospodarczych (osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą).

Głównym kierunkiem działalności gospodarczej w Gminie jest handel hurtowy i detaliczny – 201 jednostek.

W bardziej szczegółowym ujęciu główne kierunki prowadzonej działalności przedstawiono w tabeli.

Tabela 5 Główne kierunki prowadzonej działalności w gminie Skępe.

Podmioty gospodarcze w rejestrze gminy	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Podmioty gospodarcze razem:	531	557	564	573
Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo	14	14	15	14
Górnictwo i wydobywanie	1	1	1	1
Przetwórstwo przemysłowe	48	47	46	47
Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz ziemny, parę wodną i gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0	1

Podmioty gospodarcze w rejestrze gminy	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	3	12	17
Budownictwo	92	95	103	105
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	21	218	207	201
Transport i gospodarka magazynowa	25	24	24	24
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	28	29	28	27
Informacja i komunikacja	4	5	6	6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	12	12	14	16
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	9	9	9	9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	26	25	27	27

Podmioty gospodarcze w rejestrze gminy	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	16	15	16	17
Edukacja	9	9	9	9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22	21	18	18
Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	10	10	9	10
Pozostała działalność usługowa; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; Organizacje i zespoły eksterytorialne	23	20	20	24

Źródło: Opracowanie własne

Najbardziej znaczące zakłady pracy w gminie Skępe przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6 Najbardziej znaczące zakłady pracy w gminie Skępe.

Nazwa zakładu	Miejscowość
Yocca Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa	Józefkowo
Skibicki Technika Transportowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Skępe
Urgent R. Szczęsny, M. Więżniak Spółka Jawna	Skępe
Bank Spółdzielczy	Skępe
Usługi komunalne transportowe Piotr Redecki	Skępe
Zajazd „Kama Kowalski” Marianna Kowalska	Skępe
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „BESTA” Kazimierz Pruśkiewicz	Skępe
Z.U.P.H. „GALWAN” S.C. Stanisław Witkowski, Małgorzata Napiórska	Rumunki Skępskie
ALTECH Alina Skibicka	Skępe

Nazwa zakładu	Miejscowość
Firma Usługowo-Handlowa „OLMARO” Langowski Robert	Skępe
„SZTAN-ROL” Krzysztof Sztankowski	Rumunki Skępskie
Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy „Kama Kowalski” Antoni Piotr Kowalski	Rumunki Skępskie
Mihalufka „HOT-MAX” Michał Orzechowski	Skępe

Źródło: Tabele dotyczące działalności gospodarczej opracowania własnego.

4. Rolnictwo

Tabela 7 Wykaz gospodarstw rolnych

Lp.	Powierzchnia gospodarstw (ha)	Ilość gospodarstw osoby fizyczne (szt.)	Ilość gospodarstw osoby prawne (szt.)	Ilość gospodarstw łącznie (szt.)
1.	1,0-1,4999	142	2	144
2.	1,5-1,9999	107	2	109
3.	2,0-2,9999	158	2	160
4.	3,0-4,9999	181	2	183
5.	5,0-6,9999	127	3	130
6.	7,0-9,9999	161	2	163
7.	10,0-14,9999	126	0	126
8.	15,0-19,9999	66	0	66
9.	20,0-29,9999	35	0	35
10.	30,0-49,9999	8	3	11
11.	50,0-99,9999	2	0	2
12.	100,0 i powyżej	3	1	4
RAZEM:		1116	17	1133

Tabela 8 Struktura upraw w gminie

Warzywa gruntowe (z przewagą uprawy kapusty)	Zboża podstawowe z mieszankami (z przewagą uprawy żyta)	Ziemniaki	Kukurydza	Strączkowe (z przewagą grochu)	Rzepak
0,1%	87,2%	10,6%	0,7%	0,3%	1,1%

Źródło: Opracowanie własne.

5. Miasto i Gmina Skępe na tle innych samorządów – analiza porównawcza

Analiza porównawcza jest jedną z podstawowych metod naukowych. Zgodnie z jej definicją polega ona na analizie cech badanych przedmiotów i zjawisk pod kątem ustalenia podobieństw i różnic (odmienności). Warunkiem jej stosowania jest porównywalność przedmiotów badań ze względu na ich istotę, gatunek, kategorię lub formę (nie można porównywać na przykład przedmiotów w skali mikro i w skali makro). Badania te są stosowane współcześnie w wielu dziedzinach nauki: literaturze i gramatyce, socjologii, pedagogice, prawie, biologii, informatyce, medycynie i ekonomii.

Jak wskazuje powyższa definicja jednym z najbardziej istotnych elementów analizy jest wybór grupy porównawczej, która w najbardziej adekwatny sposób ukaże pozycję i poziom rozwoju gminy na tle innych jednostek. I tu pojawia się zasadniczy problem, gdyż każdy samorząd cechuje się innymi uwarunkowaniami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi determinującymi jego kierunek rozwoju. Dlatego też nie byłoby zasadnym porównywanie Miasta i Gminy Skępe do innych gmin miejsko – wiejskich o podobnej liczbie ludności. Ważna jest przede wszystkim lokalizacja jednostki, która determinuje możliwości jej rozwoju. Oczywiście jest, że inaczej pod tym względem prezentować się będzie gmina z terenu województwa kujawsko – pomorskiego a inaczej gmina z terenu Mazowsza bądź Wielkopolski. Również obszar województwa kujawsko – pomorskiego charakteryzuje się zbyt wieloma różnicami, aby porównywać gminy w jego obrębie. Nie jest zasadnym porównywanie poziomu rozwoju gmin subregionu włocławskiego z gminami z terenu subregionów toruńskiego czy bydgoskiego. Dlatego też analiza porównawcza obejmie część gmin z terenu powiatu lipnowskiego. W analizie nie uwzględniono miasta Lipna, ze względu na fakt, że pełni ono funkcje typowo miejskie i jest siedzibą instytucji, które

nie występują na terenie innych gmin (m.in. urząd szczebla powiatowego, szpital, urząd skarbowy, zakład ubezpieczeń społecznych). Z analizy wyłączono również gminy Bobrowniki, Chrostkowo oraz Tłuchowo ze względu na nieporównywalny potencjał ludzki (odpowiednio 3.015, 2.828 i 4.457 mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2022 r.). Z kolei z powodu zbyt dużego potencjału ludzkiego w analizie nie uwzględniono gminy Lipno (11.595 mieszkańców). A zatem Miasto i Gmina Skępe (7.125) zostanie zestawiona z Miastem i Gminą Dobrzyń nad Wisłą (7.155), Miastem i Gminą Kikół (6.679) oraz Gminą Wielgie (6.718). Należy pamiętać, że pomimo tego gminy te i tak różnią się wieloma czynnikami, które stymulują ich rozwój (np. bonitacja gleby, położenie komunikacyjne, rodzaj infrastruktury technicznej) nie mniej taki wybór grupy porównawczej wydaje się najbardziej uzasadniony.

Kolejną kwestią pozostaje odpowiedni dobór wskaźników, który pozwoli na ukazanie trendów panujących na terenie danej jednostki. W niniejszym opracowaniu postanowiono zastosować wskaźniki o charakterze demograficznym oraz ekonomiczno – gospodarczym. Ze względu na dostępność danych statystycznych analiza obejmie lata 2018 – 2022, zaś wartości poszczególnych wskaźników zostaną przeliczone w stosunku do 1000 mieszkańców, co zapewnia porównywalność przedstawionych danych.

Wśród wskaźników demograficznych zostaną przedstawione przyrost naturalny oraz saldo migracji. Każdy z tych wskaźników po części prezentuje warunki życia w danej gminie, które mogą być korzystne i skłaniać do zakładania rodzin oraz osiedlania się nowych mieszkańców bądź determinują zachowania skrajnie odmienne.

Tabela 9 Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w wybranych gminach w latach 2018-2022

Gmina	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Skępe	-2,25	-1,59	-6,48	-6,83	-3,93
Dobrzyń nad Wisłą	-1,95	-2,09	-4,33	-9,56	-5,97
Kikół	-2,80	-1,27	-1,03	-2,80	-3,58
Wielgie	-3,25	-1,19	-1,78	-4,74	-1,33

Źródło: Bank Danych Lokalnych (<https://bdl.stat.gov.pl>)

W okresie objętym analizą w każdej z porównywanych gmin wartość wskaźnika przyrostu naturalnego kształtowała się na mało optymistycznym poziomie. Najmniej niekorzystnie pod tym względem przedstawiała się sytuacja w gminach Kikół i Wielgie. We wszystkich czterech gminach w całym okresie objętym analizą wskaźnik ten przyjmował wartości ujemne. Na tle wskazanych jednostek gmina Skępe, podobnie jak gmina Dobrzyń nad Wisłą charakteryzują się dynamicznym ujemnym wzrostem wartości tego wskaźnika w dwóch ostatnich latach objętych analizą, zaś w przypadku Dobrzynia nad Wisłą lata 2021 - 2022 zjawisko to utrwaliły. Analizując wskazane dane statystyczne należy zaznaczyć, że wskaźnik ten w skali całego kraju kształtuje się na niekorzystnym poziomie (przykładowo w 2022 roku wartość tego wskaźnika dla Polski wyniosła -3,58). Oczywiście przyczyn tego stanu rzeczy jest wiele, jednakże upraszczając jako mające największy wpływ należy wymienić: niekorzystna sytuacja ekonomiczna wielu rodzin, upowszechnianie modelu rodziny 2+1, zwiększona aktywność zawodowa oraz zmieniająca się struktura demograficzna skutkująca zmniejszaniem liczby osób w wieku rozrodczym. Również nie bez wpływu pozostawała pandemia COVID-19, która przyczynia się do zwiększonej śmiertelności. Widać to doskonale w przypadku wskaźnika liczby zgonów na 1000

mieszkańców, który w gminie Skępe w latach 2020-2021 oscylował na poziomie 14,35 – 15,75 zaś w 2022 roku obniżył do poziomu 13,68.

Tabela 10 Saldo migracji na 1000 mieszkańców w wybranych gminach w latach 2018-2022

Gmina	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Skępe	-6,22	-2,92	-3,75	-2,65	-2,67
Dobrzyń nad Wisłą	-7,30	-6,59	-6,40	-6,48	-7,27
Kikół	-7,16	-3,80	-7,23	-2,52	-4,64
Wielgie	-8,76	-1,20	-4,32	-4,15	-1,64

Źródło: Bank Danych Lokalnych (<https://bdl.stat.gov.pl>)

W badanym okresie wartość wskaźnika nie przyjmowała wartości dodatnich. Należy zaznaczyć, że w tym zestawieniu Skępe na tle innych gmin nie prezentuje się najgorzej, gdyż w ostatnich latach mniej korzystne wartości wskaźnik przyjmował w gminach Kikół i Dobrzyń nad Wisłą, zaś w 2018, 2020 i 2021 roku również w gminie Wielgie. Porównując przedstawione powyżej dane należy podkreślić, że podobnie jak we wcześniejszych analizach zgodnie z metodologią przyjętą przez GUS dane meldunkowe nie obejmują osób zameldowanych na pobyt czasowy, co nieco zafałszowuje obraz ruchów migracyjnych we wskazanych gminach.

Demografia jest tylko jedną z płaszczyzn, na której jest możliwe porównywanie sytuacji rozwojowej poszczególnych gmin. Wśród wskaźników o charakterze ekonomicznym – gospodarczym analiza zostanie przeprowadzona w oparciu o wskaźniki dochodów własnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca, wydatków majątkowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz dochodów z CIT w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg faktycznego miejsca zamieszkania) w zł.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego źródłami dochodów własnych gminy są wpływy z podatków (od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych), wpływy z dodatkowego zobowiązania podatkowego związanego z unikaniem opodatkowania, wpływy z opłat (skarbowej, targowej, miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów, reklamowej, eksploatacyjnej, innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów), dochody z majątku gmin, spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy, dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach, 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego oraz inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.

Tabela 11 Dochody własne wybranych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2018-2022

Gmina	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Skępe	1 528,67 zł	1 728,09 zł	2 208,46 zł	2 238,02 zł	2 607,86 zł
Dobrzyń nad Wisłą	1 505,38 zł	1 817,59 zł	2 055,83 zł	1 870,13 zł	2 683,12 zł
Kikół	1 197,49 zł	1 399,43 zł	1 489,54 zł	1 684,03 zł	2 708,27 zł
Wielgie	1 254,06 zł	1 395,47 zł	1 591,91 zł	1 680,28 zł	2 547,72 zł

Źródło: Bank Danych Lokalnych (<https://bdl.stat.gov.pl>)

W badanym okresie wartość tego wskaźnika w przypadku Miasta i Gminy Skępe wykazywała trend wzrastający osiągając kulminację w roku 2022. Podobnie było w przypadku innych gmin objętych analizą porównawczą z wyłączeniem Dobrzynia nad Wisłą, który w 2021 roku zanotował tendencję spadkową. Należy również zwrócić uwagę, że do 2021 roku to właśnie gmina Skępe charakteryzowała się najwyższą wartością tego wskaźnika, zaś w 2022 roku wyżej uplasowały się gminy Dobrzyń nad Wisłą i Kikół, zaś wartości wskaźnika w każdej gminie były bardzo zbliżone.

Wysoki udział dochodów własnych w dochodach gminy stwarza jej szereg możliwości rozwojowych, pozwala na prowadzenie inwestycji oraz zapewnienie niezbędnego wkładu własnego do przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków zewnętrznych. Jednocześnie w wielu programach pomocowych wartość wskaźnika brana jest pod uwagę przy kalkulowaniu wartości procentowej dofinansowania, jak również jest jednym z kryterium punktowych oceny projektów, co przyczynia się do ograniczenia możliwości otrzymania dofinansowania.

Kolejny wskaźnik jakim są wydatki majątkowe gmin świadczy o możliwościach inwestycyjnych przekładających się bezpośrednio na rozwój danej jednostki, a

wynika to przede wszystkim z faktu, że wydatki majątkowe zazwyczaj w 100% odpowiadają wydatkom związanym z realizacją inwestycji.

Tabela 12 Wydatki majątkowe wybranych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2018-2022

Gmina	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Skępe	1321 zł	608 zł	1 094 zł	918 zł	2 289 zł
Dobrzyń nad Wisłą	1436 zł	287 zł	866 zł	1 832 zł	1 913 zł
Kikół	500 zł	429 zł	151 zł	394 zł	1 115 zł
Wielgie	558 zł	481 zł	553 zł	943 zł	1 736 zł

Źródło: Bank Danych Lokalnych (<https://bdl.stat.gov.pl>) za lata 2018-2021 oraz opracowanie własne za rok 2022

Miasto i Gmina Skępe każdego roku objętym analizą na cele majątkowe wydatkowała kwotę ponad 600 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca, zaś w 2018 r., 2020 r. i 2022 r. wartość tego wskaźnika przekroczyła 1 tys. zł. Skępe w każdym roku analizy zajmuje wysoką pozycję, a nawet lideruje w latach 2019-2020 oraz w roku 2022, który w przypadku gminy Skępe odznaczył się bardzo wysokim zaangażowaniem inwestycyjnym.

Można zaobserwować, że nie zachodzi korelacja pomiędzy poszczególnymi gminami w odniesieniu do kolejnych lat objętych analizą, co oznacza, że realizacja tych wydatków uzależniona jest bezpośrednio od możliwości jednostki w danym okresie oraz aktualnych potrzeb inwestycyjnych, a także jest warunkowana projektami realizowanymi ze środków zewnętrznych.

Podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych zwanego CIT są osoby prawne, a także spółki kapitałowe w organizacji oraz jednostki organizacyjne

niemające osobowości prawnej, gminom zaś z tytułu tego podatku przysługują udziały.

Tabela 13 Dochody z CIT wybranych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg faktycznego miejsca zamieszkania) w latach 2018-2022

Gmina	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Skępe	3,95 zł	6,23 zł	3,72 zł	8,87 zł	6,23 zł
Dobrzyń nad Wisłą	1,85 zł	1,31 zł	2,10 zł	1,72 zł	2,98 zł
Kikół	2,06 zł	2,67 zł	2,46 zł	2,12 zł	4,16 zł
Wielgie	2,51 zł	2,01 zł	0,91 zł	0,77 zł	1,08 zł

Źródło: System Analiz Samorządowych (<https://www.systemanaliz.pl/prezentacja>) oraz portal Ministerstwa Finansów (<https://www.gov.pl/web/finanse>)

W przypadku grupy porównawczej poddanej analizie można zauważyć, że brak jest stałego trendu, którym charakteryzowałby się ten wskaźnik. Przekładowo dla Skępego jego wartość w 2018 roku wyniosła 3,95 zł na 1 mieszkańca, zaś rok później już 6,23 zł na 1 mieszkańca, by w kolejnym roku osiągnąć poziom 3,72 zł na 1 mieszkańca, a następnie 8,87 zł w 2021 roku i ponownie 6,23 zł w 2022 roku. Jednakże biorąc pod uwagę dane sumaryczne to w latach 2018-2022, to gmina Skępe charakteryzowała się największą wartością tych dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Analiza wykazuje, że to właśnie na terenie gminy Skępe funkcjonuje największa ilość podmiotów będących płatnikami podatku CIT bądź też podmioty tej grupy generują najwyższe dochód właśnie na terenie tej gminy.

Jak wskazuje powyższa analiza trudne jest porównywanie statystyczne poszczególnych gmin, gdyż różnią się one wewnątrznie, a uwarunkowania te determinują różne kierunki rozwoju jednostek nawet ze sobą sąsiadujących.

Przykładem mogą tu być gminy Dobrzyń nad Wisłą i Wielgie, których dochody własne są determinowane przez dodatkowe podatki pochodzące z istniejących budowli (odpowiednio elektrownie wiatrowe oraz sieć gazowa). Większe dochody pozwalają z kolei zintensyfikować działania inwestycyjne. Nie mniej należy stwierdzić, że przeprowadzana analiza wskazuje, że sytuacja społeczno – gospodarcza Miasta i Gminy Skępe nie przedstawia się gorzej na tle innych gmin o podobnym potencjale, a na niektórych płaszczyznach obraz ten przedstawia się jeszcze lepiej. Daje to podstawy do dalszego harmonijnego rozwoju gminy w przyszłości.

III. INFORMACJE FINANSOWE

1. Stan finansów miasta i gminy

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, budżetem gminy jest roczny plan dochodów i wydatków, oraz jego przychody i rozchody. Jest on uchwalany na rok budżetowy, który jest tożsamy z rokiem kalendarzowym. Co roku jest on przyjmowany oraz zmieniany uchwałami organu stanowiącego jednostki oraz zarządzeniami organu wykonawczego.

Budżet jest najważniejszym dokumentem determinującym funkcjonowanie samorządu, określającym sposób i cele wydatkowania środków publicznych, oraz pośrednio określającym założone kierunki rozwojowe.

Sytuację finansową gminy opisuje się przy wykorzystaniu szeregu specjalistycznych wskaźników.

W przypadku Miasta i Gminy Skępe wartość tych wskaźników wg stanu na dzień 31.12.2023 r. przedstawia się następująco:

Tabela 14 Specjalistyczne wskaźniki dla Miasta i Gminy Skępe

Lp.	Opis Wskaźnika	Wartość w %
1.	udział dochodów własnych w dochodach ogółem	29,44%
2.	udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	23,80 %
3.	zadłużenie ogółem	20.173.922,00 zł
4.	poziom wolnych środków	1.165.464,09 zł
5.	wykonanie dochodów	95,47%

Lp.	Opis Wskaźnika	Wartość w %
6.	wykonanie wydatków	93,40%
7.	wynik (nadwyżka lub deficyt)	-3.847.502,38 zł
8.	dotacje rozwojowe pozyskane spoza budżetu gminy	884.320,66 zł
9.	pozostałe dotacje	9.901.387,05 zł
10.	dochody z majątkowe w tym: - dochody ze sprzedaży majątku	10.814.910,13 zł 13.374,53 zł

Źródło: Opracowanie własne

Na dochody budżetu oprócz dochodów własnych składają się także subwencje oraz dotacje.

2. Wykonanie budżetu miasta i gminy

Dochody gminy w roku 2023 w stosunku do planu wykonano 95,47 %.

Szczegółowe dochody budżetu przedstawiają się następująco:

- subwencje w ogólnym budżecie stanowią kwotę 16.734.790,20 zł tj. 31,41 % dochodów wykonanych,
- dotacje celowe zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w ogólnym budżecie stanowią kwotę 7.935.403,68 zł tj. 14,89 % dochodów wykonanych,
- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) w ogólnym budżecie stanowią kwotę 13.067.092,52 zł tj. 24,53 % dochodów wykonanych,
- dochody pozostałe w ogólnym budżecie stanowią kwotę 15.539.880,74 zł tj. 29,17 % dochodów wykonanych.

Wydatki gminy w roku 2023 w stosunku do zakładanego planu zostały zrealizowane w 93,40 %. Wydatki budżetu mogą być zrealizowane w formie wydatków bieżących, bądź majątkowych (inwestycyjnych). Wydatki bieżące stanowią 76,20 % wydatków ogólnych, zaś 23,80 % to wydatki inwestycyjne.

3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

W roku 2023 wydatki inwestycyjne po stronie planu wyniosły 15.714.878,74 zł, zaś wykonanie 13.592.996,45 zł tj. 86,50% planu.

Tabela 15 Wydatki inwestycyjne w 2023 roku

Lp.	Nazwa inwestycji	Plan wydatków	Wydatki poniesione	Poziom wydatkowania (%)
1.	Budowa sieci wodociągowej na terenie Miasta i Gminy Skępe	16.976,00	16.975,20	100,00
2.	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na ul. Szmaragdowej w Skępem	110.000,00	85.255,62	77,51
3.	Budowa sieci wodociągowej na terenie miejscowości Wólka	6.180,00	6.179,40	99,99
4.	Budowa sieci wodociągowej wraz z	286.652,00	286.650,65	100,00

Lp.	Nazwa inwestycji	Plan wydatków	Wydatki poniesione	Poziom wydatkowania (%)
	przyłączami w miejscowości Wólka			
5.	Przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Skępe, Łąkie, Józefkowo, Jarczewo, Boguchwała, Wólka, Likiec oraz Zajeziórze i Moczadła	2.640.022,49	2.640.022,11	100,00
6.	Przebudowa ulic Kasztanowej, Lipowej, Jarzębinowej, Klonowej, Akacyjowej, Topolowej w miejscowości Skępe	2.858.676,00	2.858.675,28	100,00
7.	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Żuchowo	901.138,00	898.301,29	99,69
8.	Przebudowa drogi w miejscowości Huta	1.144.000,00	1.116.359,07	97,58
9.	Odszkodowanie za grunty zajęte pod poszerzenie drogi gminnej	91.800,00	91.800,00	100,00

Lp.	Nazwa inwestycji	Plan wydatków	Wydatki poniesione	Poziom wydatkowania (%)
10.	Przebudowa ul. Dworcowej w Skępem	325.200,00	319.805,90	98,34
11.	Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu położonego w miejscowości Wioska	11.607,00	11.606,28	99,99
12.	Zagospodarowanie działek nr 196, 197/5 położonych w miejscowości Wioska gmina Skępe	18.000,00	10.537,00	58,54
13.	Modernizacja budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Skępem	406.000,00	405.285,77	99,82
14.	Modernizacja instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej w Skępem – I etap	100.000,00	72.514,13	72,51
15.	Utworzenie i wyposażenie Dziennego Domu „Senior+” w Łąkiem	341.600,00	341.326,18	99,92

Lp.	Nazwa inwestycji	Plan wydatków	Wydatki poniesione	Poziom wydatkowania (%)
16.	Utworzenie Gminnego Żłobka w Wólce	245.984,00	13.530,00	5,50
17.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Miasta i Gminy Skępe	626.450,83	0,00	0,00
18.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Wólka	52.955,51	52.955,12	100,00
19.	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie miejscowości Skępe i Wioska	3.502.387,97	2.865.420,99	81,81
20.	Modernizacja przepompowni ścieków na terenie Miasta i Gminy Skępe	72.373,00	59.109,75	81,67
21.	Zakup i montaż lamp solarnych na terenie sołectwa Żagno w ramach	23.370,00	23.370,00	100,00

Lp.	Nazwa inwestycji	Plan wydatków	Wydatki poniesione	Poziom wydatkowania (%)
	podniesienia standardu oświetleniowego			
22.	Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych	207.355,00	207.354,20	100,00
23.	Budowa siedziby Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Skępem	112.000,00	88.560,00	79,07
24.	Rozbudowa świetlicy w Jarczewie	2.000,00	2.000,00	100,00
25.	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Wiosce wraz z infrastrukturą towarzyszącą	1.598.150,94	1.105.749,51	69,19
26.	Budowa zaplecza socjalnego typu kontenerowego na boisku piłkarskim w miejscowości Łąkie	14.000,00	13.653,00	97,52
Razem		15.714.878,74	13.592.996,45	86,50

Źródło: Opracowanie własne

Budowa sieci wodociągowej na terenie Miasta i Gminy Skępe

Inwestycja polega na budowie sieci wodociągowej wraz z przyłączami od sieci głównej do studni wodomierzowej. Docelowo planowane jest wybudowanie około 40 km wraz z około 400 szt. przyłączy obiektowych w różnych miejscowościach zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Skępe. Niniejsze przedsięwzięcie uzyskało wsparcie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 95% kosztów robót budowlanych. W 2022 roku została zawarta umowa na wykonawstwo prac budowlanych. W rok koszty związane z prowadzeniem różnego rodzaju procedur formalnych wyniosły 16.975,20 zł. Wartość całego zadania wyniesie prawie 5 mln zł, zaś jego zakończenie przewidziano na połowę 2024 rok.

Budowa sieci wodociągowej na terenie miejscowości Wólka

Inwestycja przewiduje budowę nowej sieci wodociągowej na terenie silnie rozwijającego się budownictwa tj. obszarach gdzie powstają nowe działki budowlane i realizowane są bądź w przyszłości będą realizowane nowe przedsięwzięcia z zakresu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego. Obszar inwestycji obejmować będzie część miejscowości Wólka. Długość wybudowanej sieci wyniesie ok. 1,5 km. W 2023 roku w ramach przedmiotowej inwestycji wydatkowano kwotę 6.179,40 zł

Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Wólka

Inwestycja polegała na budowie 7,3 km głównej sieci wodociągowej wraz z 184 szt. przyłączy obiektowych. Przedsięwzięcie było realizowane na terenach, które charakteryzują się znacznym zagęszczeniem zabudowy o charakterze rekreacyjnym i turystycznym. Planowany termin realizacji to lata 2011 – 2023, przy czym zasadnicza realizacja robót budowlanych została rozpoczęta w roku 2022 i

zakończyła się w 2023 roku. Niniejsze przedsięwzięcie uzyskało wsparcie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości 63,63% kosztów kwalifikowanych obejmujących, zarówno roboty budowlane, jak i sprawowanie nadzoru inwestorskiego. W 2023 roku w ramach przedmiotowej inwestycji wydatkowano kwotę 286.650,65 zł.

Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na ul. Szmaragdowej w Skępem.

Inwestycja polegała na budowie sieci wodociągowej o długości około 400 m mającej na celu zapewnienie możliwości przyłączenia do sieci nieruchomości zlokalizowanych na ul. Szmaragdowej. W 2023 roku w wydatkowano kwotę 85.255,62 zł.

Przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Skępe, Łąkie, Józefkowo, Jarczewo, Boguchwała, Wólka, Likiec oraz Zajeziórze i Moczadła

Inwestycja polega na przebudowie dróg położonych w różnych częściach gminy. Na terenie miasta są to następujące ulice: Rynek, Dobrzyńska, Stolarska i Przemysłowa. Z kolei na terenach wiejskich realizowana jest przebudowa dróg w następujących miejscowościach: Łąkie (ulica Centralna) Józefkowo (ulice Rynek i Krótka), Jarczewo, Boguchwała, Likiec, Wólka, Zajeziórze i Moczadła. Wybrane drogi na terenie miejskim gminy będą wykonane z kostki prefabrykowanej, zaś drogi na terenach wiejskich oraz drogi o dużym natężeniu ruchu zostaną przebudowane w technologii masy bitumicznej. W wyniku realizacji zadania przebudowie zostaną poddane odcinki dróg o łącznej długości 7,6 km i szerokości ok. 5 m. W roku 2023 w związku z realizacją zadania zostały przebudowane drogi w miejscowości Likiec, Wólka, Boguchwała, Jarczewo oraz ul. Stolarska w Skępem. Wydatkowano kwotę 2.640.022,11 zł, zaś łączna jego wartość to kwota ok. 5,3 mln zł. Roboty budowlane dofinansowane są dotacją z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji

Strategicznych w wysokości 95%. Zakończenie inwestycji planowane jest na połowę 2024 r.

Zajeziórze

Łąkie ul. Centralna

Józefkowo: ulice Rynek i Krótka

Wólka

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Skępe-Huta

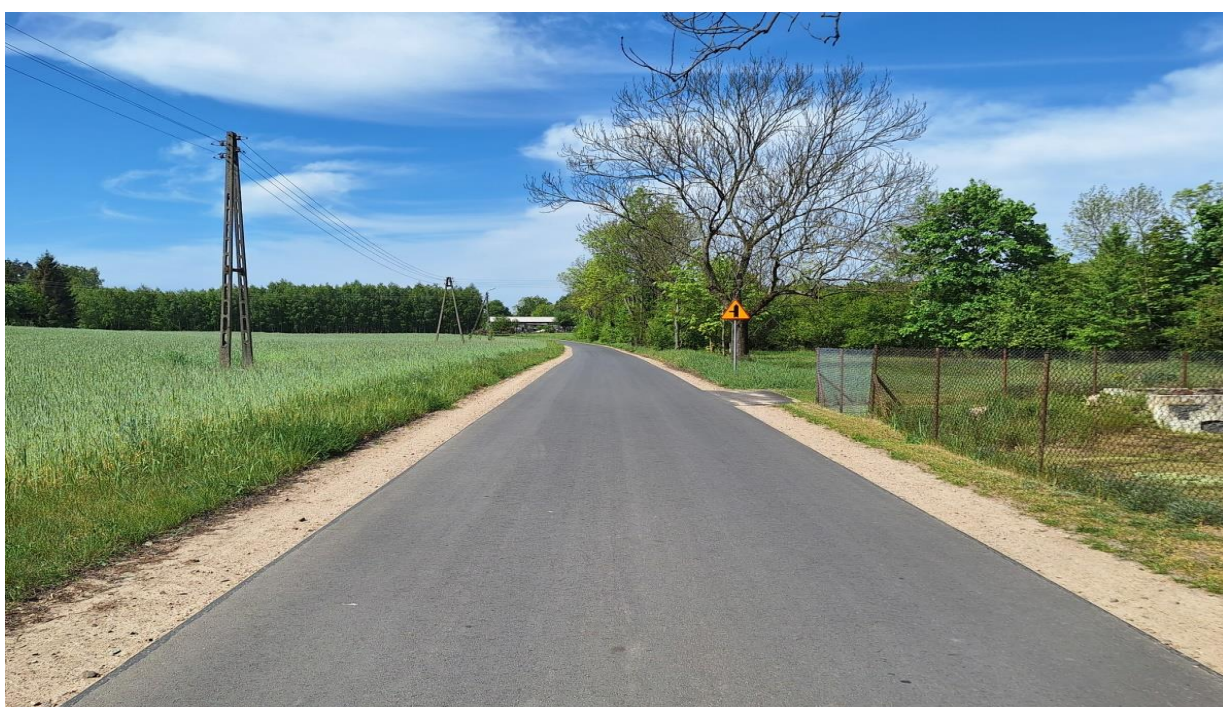
Inwestycja polegała na utwardzeniu kruszywem kamiennym łamanym 5 km drogi o szerokości 4 mb, co będzie w przyszłości stanowić podstawę pod wykonanie nawierzchni asfaltowej. Ponadto w ramach zadania nawierzchnię asfaltową zyskał 125-metrowy odcinek drogi stanowiący przedłużenie ulicy Rybackiej. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1.116.359,07 zł, z czego ok. 900 tys. zł to dofinansowanie ze środków Nadleśnictwa Skrwilno oraz z Funduszu Leśnego.

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Żuchowo

Inwestycja polegała na gruntownej przebudowie (wykonanie podbudowy oraz nawierzchni asfaltowej gr 7 cm) na 1-km odcinku drogi położonej w miejscowości Żuchowo. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 898.301,29 zł, z czego ok. 424.568,00 zł to dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

***Przebudowa ulic Kasztanowej, Lipowej, Jarzębinowej, Klonowej, Akacjowej,
Topolowej w miejscowości Skępe***

Zadanie to zostało zapoczątkowane w 2014 roku i polega na kompleksowej przebudowie ulic Kasztanowej, Lipowej, Jarzębinowej, Klonowej, Akacjowej oraz Topolowej w miejscowości Skępe, która obejmuje wykonanie odwodnienia, podbudowy z kruszyw łamanych oraz okrawężnikowanie i wykonanie nawierzchni z kostki brukowej na podsypce cementowo – piaskowej. Łączna wartość inwestycji oszacowana została na kwotę prawie 6,5 mln zł, zaś w 2023 roku wydatkowano kwotę 2.858.675,28 zł. Zakończenie inwestycji, która dofinansowana jest kwotą prawie 5 mln zł ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych planowane jest na 2024 rok.

Przebudowa ulicy Dworcowej w Skępem

Zadanie polegało na przebudowie części drogi gminnej ulicy Dworcowej wraz z połączeniem jej z ulicą Pszczelą na odcinku ok. 120 m. Na odcinku tym wykonana została podbudowa oraz nawierzchnia asfaltowa. Inwestycja podniesie walory użytkowe terenu, który przylega do stacji kolejowej, z której korzysta wielu podróżnych. W 2023 roku w wydatkowano kwotę 319.805,90 zł.

Odszkodowanie za grunty zajęte pod poszerzenie drogi gminnej

W związku z zatwierdzeniem geodezyjnych podziałów działek położonych w mieście Skępem i miejscowości Żagno, gmina Skępem, wydzielono kolejno działki nr ew. 950/30, 950/26, 950/33, 932/10, 934/7, 933/6, 943/4, 5/3, które przeznaczono pod poszerzenie dróg gminnych zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wycena dokonana przez rzeczoznawcę majątkowego opiewa na kwotę 91.800,00zł.

Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu położonego w miejscowości Wioska

Koncepcja zagospodarowania terenu zabytkowego parku oraz przyległych terenów zakłada uporządkowanie terenów zielonych poprzez przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych istniejącego drzewostanu oraz wprowadzeniu kompozycji krzewowo – kwiatowych, wykonanie ciągów spacerowych, drogi dojazdowej z kostki granitowej, miejsc postojowych, placów zabaw, pomostu niewielkiego amfiteatru. Teren objęty zostanie również systemem oświetlenia energooszczędnego. W roku 2023 została zawarta umowa z wykonawcą robót, który w oparciu o formułę „zaprojektuj i wybuduj” opracuje również projekt budowlany. W roku 2023 z tytułu realizacji inwestycji wydatkowano kwotę 11.606,28 zł z tytułu opracowania Programu Funkcjonalno-Użytkowego będącego podstawą przeprowadzenia procedury udzielenia zamówienia publicznego. Zadanie otrzymało wsparcie w wysokości 2,94 mln ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych, zaś jego całkowita wartość wyniesie ok. 3,1 mln zł, a jego zakończenie planowane jest w połowie 2025 r.

***Zagospodarowanie działek nr 196, 197/5 położonych w miejscowości Wioska
gmina Skępe***

Zagospodarowanie terenu położonego w miejscowości Wioska (dz. nr ew. 196, 197/5) polega na budowie boiska wielofunkcyjnego wraz z niezbędną infrastrukturą zgodnie z opracowaną koncepcją. Łączna wartość wydatkowana w 2023 roku to 10.537,00 zł.

Modernizacja budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Skępem

Zadanie polegało na modernizacji sali głównej, sanitariatów oraz zaplecza kuchennego remizy OSP w Skępem. Łączna wartość wydatkowana w 2023 roku to 405.285,77 zł z czego 300.000,00 zł stanowi dotacja z KPUW w Bydgoszczy.

Modernizacja instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej w Skępem – I etap

Zadanie polegało na kompleksowej wymianie instalacji elektrycznej na jednej z kondygnacji w Szkole Podstawowej w Skępem. Istniejąca instalacja nie jest przygotowana na obecne obciążenia, co utrudnia korzystanie z obiektu. Koszt zadania wynosi 72.514,13. zł.

Utworzenie i wyposażenie Dziennego Domu „Senior+” w Łąkiem

Gmina otrzymała dofinansowanie ze środków Programu Wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025 – Edycja 2023 w wysokości 214.739,00 zł. Projekt zakładał dostosowanie parteru budynku po Szkole Podstawowej w Łąkiem do wymogów programu oraz zakup niezbędnego wyposażenia. Utworzenie ośrodka o takiej charakterystyce jest zasadne ze względu na procesy demograficzne i starzenie się społeczeństwa, w związku z czym zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi będzie coraz większe. W 2023 roku w wydatkowano kwotę 341.326,18 zł.

Utworzenie Gminnego Żłobka w Wólce

Zadanie zakłada dostosowanie części pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Wólce do wymagań placówki opieki nad dziećmi do lat 3. Planowany jest zakup mebli oraz wyposażenia, w tym wyposażenia w pomoce dydaktyczne i zabawki. W roku 2023 wydatkowano kwotę 13.530,00 zł z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Łączny koszt zadania szacowany jest na kwotę 441.000,00 zł z czego 400.000,00 zł stanowi dofinansowanie z Wieloletniego Programu Maluch+. W 2023 roku w wydatkowano kwotę 13.530,00 zł.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Wólka

Inwestycja polegała na budowie trzech przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miejscowości Wólka. Niniejsze przedsięwzięcie uzyskało wsparcie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości 63,63% kosztów kwalifikowanych obejmujących, zarówno roboty budowlane, jak i sprawowanie nadzoru inwestorskiego. W ramach realizowanego zadania wydatkowano kwotę 52.955,12. zł.

Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie miejscowości Skępe oraz Wioska

Zadanie polegało na budowie sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej i tłocznej wraz z przyłączami o łącznej długości 5,3 km wraz z około 160 szt. przyłączy obiektowych.

Inwestycja realizowana była w miejscowościach Skępe i Wioska, co pozwoliło na całkowitą likwidację zbiorników bezodpływowych, które często charakteryzują się nieszczelnością i w ten sposób przyczyniają się do zanieczyszczenia gruntu i wód gruntowych oraz pobliskich zbiorników wodnych. Inwestycja realizowana była w latach 2022 – 2023. Niniejsze przedsięwzięcie uzyskało wsparcie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 95% kosztów robót budowlanych. W 2023 roku wydatkowano kwotę 2.865.420,99 zł, zaś w trakcie realizacji całej inwestycji 6 mln zł.

Modernizacja przepompowni ścieków na terenie Miasta i Gminy Skępe

System kanalizacyjny na terenie Miasta i Gminy Skępe w związku z ukształtowaniem terenu w dużej mierze opiera się o przepompownie ścieków, których część jest już znacznie wyeksploatowana i wymaga gruntownej modernizacji. W 2023 roku w ramach przedmiotowej inwestycji wydatkowano kwotę 59.109,75 zł.

Zakup i montaż lamp solarnych na terenie sołectwa Żagno w ramach podniesienia standardu oświetleniowego

Zadanie polegało na zakupie i montażu lamp solarnych na terenie sołectwa Żagno. Wartość zadania wynosiła 23.270,00 zł. Zadanie realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego.

Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych

W ramach zadania dokonano zakupu pojazdu Renault Traffic przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, a tym samym poruszających się na wózku. Jest on wykorzystywany do transportu osób niepełnosprawnych, przede wszystkim nieletnich do różnego rodzaju szkół, w których pobierają naukę. Koszt realizacji zadania wyniósł 207.354,20 zł, z czego 103.141,80 zł to dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Programu Wyrównywania Różnic Między regionami III.

Budowa siedziby Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Skępem

Zadanie przewiduje budowę na terenie Skępego Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, w którym znajdować się będzie sala do tańca, sala do zajęć artystycznych, sala konferencyjna, sala dla seniorów, sala widowiskowo-kinowa, biblioteka z czytelnią oraz pomieszczenia biurowe. W 2023 roku wydatkowano kwotę 88.560,00 zł, które stanowiło częściowe wynagrodzenie za opracowanie dokumentacji projektowej.

Budowa obiektu zakończy się nie wcześniej niż w 2026 roku. Zadanie zostało wpisane do Strategii Rozwoju Terytorialnego Lipna, dlatego też zostało zagwarantowane dofinansowanie ze środków europejskich w ramach Programu dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027.

Rozbudowa świetlicy w Jarczewie

Zadanie przewiduje rozbudowę remizy OSP w Jarczewie o część garażową, nad którą znajdzie się również powierzchnia biurowa z przeznaczeniem dla zarządu OSP. W 2023 roku wydatkowano kwotę 2.000,00 zł, które stanowiło częściowe wynagrodzenie za opracowanie dokumentacji projektowej i pochodziło ze środków Funduszu Sołeckiego.

Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Wiosce wraz z infrastrukturą towarzyszącą

Zadanie polegało na kompleksowej przebudowie i modernizacji budynku OSP w Wiosce, który pełni również funkcję świetlicy. Parter budynku służyć będzie zarówno strażakom, jak i wszystkim mieszkańcom sołectwa i gminy. Co do zasady funkcja tych pomieszczeń pozostała bez zmian. Część budynku służącego celom bojowym tj. garaże zostały wyposażone w łazienkę. Parter budynku został gruntownie i kompleksowo odnowiony. Dobudowane piętro pełnić będzie funkcje typowe dla świetlic wiejskich. I tak znalazły się tam m.in. sala konferencyjna, sala przeznaczona dla koła gospodyń wiejskich, sala edukacji ekologicznej i kafejka

internetowa. Budynek zyskał nowy dach i elewację, zaś jego otoczenie ciągi komunikacyjne. Inwestycja została zapoczątkowana w 2021. Projekt uzyskał wsparcie w ramach Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w wysokości 95% kosztów kwalifikowanych, co stanowi nieco ponad 1 mln zł. Koszt całego przedsięwzięcia wyniósł prawie 2,2 mln zł, z czego w 2023 roku wydatkowano kwotę 1.105.749,51 zł.

***Budowa zaplecza socjalnego typu kontenerowego na boisku piłkarskim
w miejscowości Łąkie***

Zadanie polegać będzie na budowie budynku kontenerowego stanowiącego zaplecze socjalne boiska zlokalizowanego w miejscowości Łąkie. Docelowo budynek będzie składać się z 5 kontenerów, w którym zlokalizowane będą 2 szatnie z zapleczem sanitarnym, ogólnodostępne sanitariaty, pomieszczenie dla sędziów oraz magazyn. Dzięki tym działaniom możliwe będzie rozgrywanie na boisku meczów pod auspicjami OZPN. W 2023 roku w ramach przedmiotowej inwestycji wydatkowano kwotę 13.653,00 zł.

Część przedsięwzięć inwestycyjnych jak również wydatków bieżących realizowana była z wykorzystaniem środków zewnętrznych, wśród których wymienić można dotacje rozwojowe oraz pozostałe wsparcie udzielane przez różnorakie instytucje w ramach realizowanych przez nie programów.

Tabela 16 Dotacje rozwojowe w 2023 roku

Lp.	Podmiot udzielający dotacji	Podmiot przekazujący środki finansowe	Program, w ramach którego została przekazana dotacja	Inwestycja lub przedsięwzięcie objęte dotacją	Plan dotacji na 2023 r. w złotych	Wysokość przekazanej dotacji w 2023 r. w złotych	Uwagi (w tym w zakresie nie zrealizowania założonego planu)
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Wólka	181 592,00	169 122,63	Mniejsza wartość dotacji wynika z faktu dokonania aktualizacji harmonogramu realizacji przez

							Urząd Marszałkowski
2.	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Wólka	33 453,40	33 453,40	-
3.	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2020	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Wiosce wraz z infrastrukturą towarzystwą	723 268,25	454 760,63	Mniejsza wartość dotacji wynika z przedłużenie terminu realizacji projektu, w związku z czym

							jego ostateczne rozliczenie finansowe nastąpi w 2024 r.
4.	Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy	Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy	Program Maluch+ 2022-2029	Utworzenie Gminnego Żłobka w Wólce	226 984,00	226 984,00	
Razem					1165 297,65	884 320,66	

Tabela 17 Pozostałe dotacje w 2022 roku

Lp.	Podmiot udzielający dotacji dotację	Podmiot przekazujący środki finansowe	Program, w ramach którego została przekazana dotacja	Inwestycja lub przedsięwzięcie objęte dotacją	Plan dotacji na 2022 r. w złotych	Wysokość przekazanej dotacji w 2022 r. w złotych	Uwagi (w tym w zakresie nie zrealizowania założonego planu)
1.	Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Skrwilno	Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Skrwilno	Środki własne nadleśnictwa / Fundusz Leśny	Przebudowa drogi gminnej Skępe - Huta	914 800,00	904 916,79	Mniejsza wartość dotacji wynika z faktycznej realizacji robót realizowanego przedsięwzięcia
2.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Ministerstwo Finansów	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Skępe, Łąkie, Józefkowo, Jarczewo,	2 338 409,49	2 338 409,49	

				Boguchwała, Wólka, Likiec oraz Zajeziórze i Moczała			
3.	Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy	Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Żuchowo	424 568,00	424 568,00	
4.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Ministerstwo Finansów	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategiczných	Przebudowa ulic Kasztanowej, Lipowej, Jarzębinowej, Klonowej, Akacyjowej, Topolowej w miejscowości Skępe	2 227 286,00	2 227 286,00	
5.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Ministerstwo Finansów	Rezerwa celowa budżetu państwa	Modernizacja budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Skępem	300 000,00	300 000,00	
6.	Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy	Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy	Program Wieloletni „Senior+”	Utworzenie i wyposażenie Domu Dziennego Senior+ w Łąkiem	214 739,00	214 739,00	

7.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Ministerstwo Finansów	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie miejscowości Skępe i Wioska	3 388 325,97	3 388 325,97	
8.	Powiat Lipnowski / PCPR w Lipnie	Powiat Lipnowski / PCPR w Lipnie	Program wyrównywania różnic między regionami III	Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych	103 141,80	103 141,80	
9.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu	Program priorytetowy Azbest 2021-2023	Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Skępe	50 000,00	36 907,61	Niższa kwota otrzymanej dotacji wynika z wagi zutilizowanego azbestu, która nie zawsze odpowiada przyjmowanym przelicznikom
10			sznurki			10 207,50	
Razem					9 911 270,26	9 901 387,05	

4. Wieloletnia Prognoza Finansowa

Podstawowym zadaniem WPF jest określenie zdolności inwestycyjnej i kredytowej Miasta i Gminy Skępe w kontekście realizacji planu inwestycyjnego.

Prezentuje ona limity wydatków określone dla każdego przedsięwzięcia, obejmuje prognozę kwoty długu oraz odzwierciedla wskaźniki zadłużenia na przestrzeni lat objętych prognozą.

Najbardziej istotnym elementem jest prognoza zadłużenia, gdyż to ona determinuje możliwości rozwojowe gminy w kolejnych latach.

Tabela 18 Prognoza limitu zadłużenia i spłaty rat na dzień 31.12.2023

Rok	Kwota długu	Spłata długu
2023	20 173 922,00 zł	1 469.462,00 zł
2024	18 751 852,00 zł	1 422 070,00 zł
2025	17 065 740,00 zł	1 686 112,00 zł
2026	15 279 428,00 zł	1 786 312,00 zł
2027	13 649 116,00 zł	1 630 312,00 zł
2028	12 018 804,00 zł	1 630 312,00 zł
2029	10 318 492,00 zł	1 700 312,00 zł
2030	8 778 180,00 zł	1 540 312,00 zł
2031	8 010 814,00 zł	767 366,00 zł

Rok	Kwota długu	Splata długu
2032	7 331 231,00 zł	679 583,00 zł
2033	6 649 231,00 zł	682 000,00 zł
2034	5 889 231,00 zł	760 000,00 zł
2035	5 129 231,00 zł	760 000,00 zł
2036	4 419 231,00 zł	710 000,00 zł
2037	3 709 231,00 zł	710 000,00 zł
2038	2 999 231,00 zł	710 000,00 zł
2039	2 319 231,00 zł	680 000,00 zł
2040	1 739 231,00 zł	580 000,00 zł
2041	1 159 231,00 zł	580 000,00 zł
2042	630 000,00 zł	529 231,00 zł
2043	420 000,00	210 000,00 zł
2044	210 000,00	210.000,00 zł
2045	0,00	210.000,00

5. Realizacja budżetu obywatelskiego (partycypacyjnego)

Budżet obywatelski jest ważnym narzędziem polityki lokalnej, gdyż daje możliwość decydowania o wydatkowaniu środków mieszkańcom.

W Mieście i Gminie Skępe funkcjonuje on w formie funduszu sołectkiego, który został uregulowany odpowiednią ustawą.

W 2023 roku w ramach tego instrumentu wydatkowano kwotę 419.649,12

Tabela 19 Zestawienie zbiorcze z wykonania wydatków funduszu sołectkiego według poszczególnych sołectw

Lp.	Nazwa jednostki pomocniczej	Kwota ogółem	Przedsięwzięcia (zadania)	Kwota na dane przedsięwzię cia	Dział / rozdział / paragraf	Plan na 2023 rok	Wykonanie wydatków f. sołectkiego na dzień 31.12.2023 r.
1.	Boguchwała	21.355,38	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	18.055,38	600 - 60016 § 4210	18.056,00	18.054,61
			zakup materiałów do naprawy gminnych przepustów	3.000,00	010-01009 § 4210	3.000,00	2.537,72

			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00
Razem							20.892,33
2.	Czermno	27.022,31	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	21.722,31	600 - 60016 § 4210	21.723,00	21.722,31
			odśnieżanie dróg gminnych	2.000,00	600 - 60016 § 4300	2.000,00	0,00
			- melioracje – konserwacje gminnych rowów melioracyjnych	3.000,00	010 - 01009 § 4300	3.000,00	3.000,00
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00
Razem							25.022,31

3.	Franciszkowo	16.941,14	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	15.641,14	600 - 60016 § 4210	15.642,00	15.641,14
			melioracje – konserwacje gminnych rowów melioracyjnych	1.000,00	010 - 01009 § 4300	1.000,00	1.000,00
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00
Razem							16.941,14
4.	Huta	21.474,68	- zakup materiałów do utwardzenia terenu przy świetlicy wiejskiej w Hucie	5.552,00	921 – 92109 § 4210	5.552,00	5.552,00
			zakup materiałów i wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Hucie	1.948,00	921 – 92109 § 4210	1.948,00	1.948,00

			zakup materiałów do remontu dróg gminnych	13.174,68	600 - 60016 § 4210	13.175,00	13.174,68
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	800,00	921 – 92105 § 4220	800,00	794,89
Razem							21.469,57
5.	Jarczewo	27.081,96	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	23.000,00	600 - 60016 § 4210	23.000,00	23.000,00
			rozbudowa świetlicy wiejskiej w Jarczewie	2.000,00	921 - 92109 § 6050	2.000,00	2.000,00
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	500,00	921 – 92105 § 4210	500,00	500,00
				300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00
			eksploatacja kosiarki w celu pielęgnacji terenu wokół	281,96	921 – 92109 § 4210	282,00	281,96

			światlicy wiejskiej w Jarczewie				
			zakup oznakowania z numerami porządkowymi nieruchomości w celu zamontowania na terenie sołectwa Jarczewie	1.000,00	900– 90095 § 4210	1.000,00	1.000,00
Razem							27.081,96
6.	Likiec	24.516,93	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	18.966,93	600 - 60016 § 4210	18.967,00	18.966,93
			melioracje – konserwacje gminnych rowów melioracyjnych	4.250,00	010 - 01009 § 4300	4.250,00	4.250,00
			odśnieżanie dróg gminnych	1.000,00	600 - 60016 § 4300	1.000,00	0,00

			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00
Razem							23.516,93
7.	Lubówiec	20.460,60	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	10.160,60	600 - 60016 § 4210	10.161,00	10.160,60
			zakup oznakowania z numerami porządkowymi nieruchomości w celu zamontowania na terenie sołectwa Lubówiec	9.500,00	900– 90095 § 4210	9.500,00	9.500,00
			- odśnieżanie dróg gminnych	500,00	600 - 60016 § 4300	500,00	0,00
			- organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00

Razem							19.960,60
8.	Łąkie	39.608,86	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	37.532,86	600 - 60016 § 4210	37.533,00	37.532,86
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	276,00	921 – 92105 § 4210	276,00	275,40
				1.800,00	921 – 92105 § 4220	1.800,00	1.798,53
Razem							39.606,79
9.	Ławiczek	18.313,13	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	16.013,13	600 - 60016 § 4210	16.014,00	16.013,13
			melioracje – konserwacje gminnych rowów melioracyjnych	2.000,00	010 – 01009 § 4300	2.000,00	2.000,00
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00

Razem							18.313,13
10.	Moczała	31.078,64	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	28.778,64	600 - 60016 § 4210	28.779,00	28.778,64
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00
			melioracje – konserwacje gminnych rowów melioracyjnych	2.000,00	010 – 01009 § 4300	2.000,00	2.000,00
Razem							31.078,64
			zakup materiałów do remontu dróg gminnych	14.905,32	600 - 60016 § 4210	14.906,00	14.905,32

11.	Sarnowo	16.225,32	zakup materiałów do naprawy gminnego przepustu	1.020,00	010 – 01009 § 4210	1.020,00	1.020,00
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00
Razem							16.224,68
12.	Rumunki Skępskie	18.611,39	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	18.311,39	600 - 60016 § 4210	18.312,00	18.311,39
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 – 92105 § 4220	300,00	300,00
Razem							18.611,39
13.	Wioska	31.436,55	organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	3.436,55	921 – 92105 § 4220	3.437,00	3.435,27
				1.000,00	921 – 92105 § 4210	1.000,00	1.000,00

			zakup materiałów i wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Wiosce	23.000,00	921 – 92109 § 4210	23.000,00	23.000,00
			zakup narzędzi i elektronarzędzi ogrodniczych do kosiarki w celu pielęgnacji terenu wokół świetlicy wiejskiej w Wiosce	1.300,00	921 – 92109 § 4210	1.300,00	1.299,58
			zakup kosiarki w celu pielęgnacji terenu wokół świetlicy wiejskiej w Wiosce	2.500,00	921 – 92109 § 4210	2.500,00	2.500,00

			zakup materiałów do konserwacji placu zabaw na terenie sołectwa Wioska	200,00	900 – 90095 § 4210	200,00	0,00
Razem							31.234,85
14.	Wólka	47.303,96	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	37.000,00	600 - 60016 § 4210	37.000,00	36.935,95
			melioracje – konserwacje gminnych rowów melioracyjnych	2.000,00	010 - 01009 § 4300	2.000,00	1.999,99
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	303,96	921 – 92105 § 4220	304,00	300,00
			zakup elementów umundurowania dla członków OSP Wólka	8.000,00	754 – 75412 § 4210	8.000,00	8.000,00

Razem							47.235,94
15.	Żagno	39.310,60	podniesienie standardu oświetlenia w miejscowości Józefkowo w zakresie zabudowy jednej oprawy drogowej	937,00	900 - 90015 § 4300	937,00	936,85
			zakup materiałów do remontu dróg gminnych	5.000,00	600 - 60016 § 4210	5.000,00	5.000,00
			zakup i montaż lamp solarnych na terenie sołectwa Żagno w ramach podniesienia standardu oświetleniowego	23.370,00	900 - 90015 § 6060	23.370,00	23.370,00
			odśnieżanie dróg gminnych	2.393,00	600 - 60016 § 4300	2.393,00	0,00

			zakup elementów placu zabaw w celu zamontowania na terenie sołectwa Żagno	5.310,60	900 – 90095 § 4210	5.311,00	5.309,91
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	300,00	921 - 92105 § 4220	300,00	300,00
			zakup ławek w celu zamontowania przy świetlicy wiejskiej w Józefkowie	2.000,00	921 - 92109 § 4210	2.000,00	1.999,98
Razem							36.916,74
16.	Żuchowo	25.590,67	zakup materiałów do remontu dróg gminnych	15.000,00	600 - 60016 § 4210	15.000,00	15.000,00
			zakup elementów siłowni plenerowej w celu	7.985,00	921 - 92109 § 4210	7.985,00	7.976,55

			zamontowania przy świetlicy wiejskiej w Żuchowie				
			organizacja warsztatów i zajęć promujących sołectwo	40,00 300,00	921 - 92105 § 4210 921 - 92105 § 4220	40,00 300,00	40,00 300,00
			zakup siatek do bramek znajdujących się na placu zabaw na terenie sołectwa w Żuchowie	300,00	900 – 90095 § 4210	300,00	259,90
			zakup opału do świetlicy wiejskiej w Żuchowie	1.965,67	921 - 92109 § 4210	1.966,00	1.965,67
Razem							25.542,12
Razem	426.332,12			426.332,12		426.339,00	419.649,12

IV. GRUNTY GMINY I MIENIE KOMUNALNE

Powierzchni Miasta i Gminy Skępe wynosi 17.872 ha. Największy udział w powierzchni Miasta i Gminy mają użytki rolne, stanowiące 54,29% terenów.

Powierzchnie leśne oraz grunty zadrzewione stanowią 39,44%, natomiast tereny zabudowane i zurbanizowane to 3,66 % obszaru Miasta i Gminy Skępe.

Funkcjonalna struktura przestrzeni Miasta i Gminy Skępe wpływa na jej strukturę własnościową. Grunty te stanowią własność Skarbu Państwa, Miasta i Gminy Skępe, osób fizycznych, spółdzielni, kościołów, powiatu, województwa oraz osób prawnych. Szczegółowe dane na temat własności gruntów przedstawia zamieszczona poniżej tabela.

Tabela 20 Szczegółowe dane na temat własności gruntów

Struktura własności gruntów	Powierzchnia(ha)		Udział(%)	
	Miasto	Obszar wiejski	Miasto	Obszar wiejski
Grunty Skarbu Państwa	233	5.967	31	34,84
Grunty Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	0	143	0	2,40
Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	23	2485	10	41,66
Grunty w zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych	5	25	2	0,40
Pozostałe grunty Skarbu Państwa	205	3314	88	55,54

Struktura własności gruntów	Powierzchnia(ha)		Udział(%)	
	Miasto	Obszar wiejski	Miasto	Obszar wiejski
Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	18	35	3,7	0,20
Grunty Miasta i Gminy Skępe	65	258	8,68	1,50
Grunty Miasta i Gminy Skępe przekazane w użytkowanie wieczyste	3	0	0,40	0
Grunty będące własnością samorządowych osób prawnych	0	2	0	0,01
Grunty osób fizycznych	393	10.364	52,54	60,15
Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	152	9.041	20,41	87,20
Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	241	1323	31,67	12,80
Grunty spółdzielni	2	0	0,26	0
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	8	2	1,06	0,02
Grunty powiatów	18	57	3,70	0,33
Grunty województw	0	0	0	0,00
Grunty pozostałych osób prawnych	8	440	1,06	2,95
Razem:	748	17.125	100	100

1. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego

Rok 2016

1. Nabycie mienia w drodze cywilno - prawnej

- a) działka nr ew. 49/1 o pow. 0,0500 ha położona w miejscowości Lubówiec, gmina Skępe, zabudowana budynkiem handlowo - usługowym - z przeznaczeniem na świetlicę wiejską - 45.000,00 zł.
- b) Nieodpłatne nabycie od Agencji Nieruchomości Rolnych nieruchomości położonych w miejscowości Wioska:
 - ✓ lokalu użytkowo - biurowego o pow. 214,16 m² - wartość 187.900,00 zł,
 - ✓ lokal użytkowy - "Przedszkole" o pow. 289,75 ha - wartość 354.700,00 zł
 - ✓ budynek mieszkalny o pow. 124,13 m² - wartość 90.000,00 zł
 - ✓ działka nr ew. 33/9 o pow. 0,0656 ha(udział66392/120473) - wartość 4.400,00 zł
 - ✓ działka nr ew. 33/19 o pow. 0,0291 ha - wartość 56.131,00 zł
 - ✓ działka nr ew. 33/8 o pow. 0,4545 ha - wartość 23.753,88 zł

2. Działki przejęte na podstawie decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Skępe zgodnie z art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2018r., poz. 2204 ze zm.):

- ✓ 23/1 o pow. 0,1291 ha położona w miejscowości Wólka
- ✓ 23/2 o pow. 0,1085 ha położona w miejscowości Wólka

Łączna powierzchnia nabytych nieruchomości w roku 2016 wynosi 0,5992 ha

Rok 2017

3. Nabycie mienia w drodze cywilno - prawnej

- a) działka nr ew. 197/1 o pow. 0,0282 ha położona w miejscowości Żagno, gmina Skępe - 2.900,00 zł

- b) zamian działki nr ew. 317/2 o pow. 0,0115 ha będącej własnością osoby fizycznej na działkę nr ew. 318/1 o pow. 0,0242 ha będącej własnością Miasta i Gminy Skępe, położonych w mieście Skępe (dopłata 9.263,55 zł na rzecz UMIG Skępe).
- c) nieodpłatne nabycie od PKP prawa użytkowania wieczystego gruntu - działki nr ew. 571/3 o pow. 0,5420 ha położonej w miejscowości Czermno - wartość 23.156,88
- d) nieodpłatne nabycie od PKP prawa użytkowania wieczystego gruntu - działki nr ew. 67/5 o pow. 0,0455 ha, 67/8 o pow. 0,4854 ha, 791/3 o pow. 0,8270 ha, 67/4 o pow. 0,8727 ha, 791/5 o pow. 1,2976 ha położonych w mieście Skępe - wartość 177.715,35 zł

Łączna powierzchnia nabytych nieruchomości w roku 2017 wynosi 4,1341 ha

Rok 2018

- 4. Nabycie mienia w drodze cywilno - prawnej
 - a) działka nr ew. 265 o pow. 0,0800 ha w mieście Skępe - z przeznaczeniem pod urządzenia infrastruktury technicznej - 32.500,00zł.
 - b) działka nr ew. 264 o pow. 0,0100 ha w mieście Skępe - z przeznaczeniem pod urządzenia infrastruktury technicznej - 4.100,00 zł.
 - c) działka nr ew. 154/2 o pow. 0,0783 ha w mieście Skępe, zabudowana budynkiem po byłym posterunku Policji wraz z garażem - 44.575,20 zł (cena uwzględnia 90% bonifikatę od ceny nieruchomości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego przyznanej przez Wojewodę Kujawsko - Pomorskiego).
- 5. Sprzedaż działki nr ew. 3/65 o pow. 0,0090 ha w miejscowości Wólka, gmina Skępe na poszerzenie sąsiedniej nieruchomości - 2.952,00 zł.

6. Działki przejęte na podstawie decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Skępe zgodnie z art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2018r., poz. 2204 ze zm.):

- ✓ 935/6 o pow. 0,0197 ha położona w mieście Skępe,
- ✓ 935/4 o pow. 0,0029 ha położona w mieście Skępe,
- ✓ 938/11 o pow. 0,0246 ha położona w mieście Skępe,
- ✓ 938/13 o pow. 0,0192 ha położona w mieście Skępe,
- ✓ 945/6 o pow. 0,0411 ha położona w mieście Skępe,
- ✓ 945/10 o pow. 0,0067 ha położona w mieście Skępe,

7. Działki przejęte na podstawie decyzji Starosty Lipnowskiego zgodnie z art. 12 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczegółowych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U z 2018r., poz. 1474 ze zm.):

- ✓ 466/1 o pow. 0,0346 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 472/1 o pow. 0,0101 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 187/1 o pow. 0,0331 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 350/1 o pow. 0,0038 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 320/1 o pow. 0,0045 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 196/1 o pow. 0,0029 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 2163/7 o pow. 0,0077 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 188/1 o pow. 0,0006 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 473/1 o pow. 0,0380 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 2163/5 o pow. 0,0025 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 174/6 o pow. 0,0040 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 174/8 o pow. 0,0019 ha położona w miejscowości Żagno

- ✓ 165/3 o pow. 0,0022 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 166/10 o pow. 0,0157 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 166/6 o pow. 0,0008 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 178/1 o pow. 0,0160 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 179/1 o pow. 0,0219 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 191/1 o pow. 0,0142 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 194/1 o pow. 0,1183 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 166/8 o pow. 0,0017 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 189/1 o pow. 0,0129 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 190/1 o pow. 0,0055 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 192/1 o pow. 0,0447 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 468/1 o pow. 0,0786 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 197/3 o pow. 0,1110 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 196/1 o pow. 0,0029 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 180/1 o pow. 0,0270 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 479/1 o pow. 0,0036 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 180/1 o pow. 0,0270 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 473/1 o pow. 0,0380 ha położona w miejscowości Żagno
- ✓ 198/1 o pow. 0,0072 ha położona w miejscowości Żagno

8. Nabycie przez zasiedzenie następujących nieruchomości:

- ✓ działki nr ew. 40, 54, 58, 71, 92, 93, 100, 132/1, 142, 146/1, 160/1, 162/3, 167/1, 168/1, 173/1, 173/2, 186, 188, 200, 205, 206, 210, 215, 219, 221, 222, 225, 228, 231, 234, 250, 259, 267, 276, 286, 295, 296, 302, 306, 308, 310, 322, 354, 397, 407, 409, 469 o łącznej powierzchni 11,0253 ha położone w obrębie Żagno,

- ✓ działki nr ew. 6, 13, 17, 27, 58, 73, 80, 98, 100/6, 112/3, 133, 142, 165, 217, 218, 294, 303, 328/3, 342, 349/2, 375, 379, 385, 389, 391 o łącznej powierzchni 9,4975 ha położone w obrębie Jarczewo
- ✓ działki nr ew. 23/1, 23/2, 24, 77, 139 o łącznej powierzchni 4,5700 ha położonych w obrębie Lubówiec
- ✓ działki nr ew. 3, 28/2, 31, 60, 74, 88, 93/3, 136, 167, 187, 215, 217/2, 226, 241, 245/1, 246, 290, 317, 323 o łącznej powierzchni 7,0900 ha położone w obrębie Kukowo
- ✓ działki nr ew. 25, 28, 31 o łącznej powierzchni 1,9800 ha położone w obrębie Wioska
- ✓ działki nr ew. 3/2, 41/6, 42/3, 49, 65, 66, 68, 125, 133, 154, 159, 163, 165, 169, 172, 192/2, 194 o łącznej powierzchni 4,8600 ha położone w obrębie Szczekarzewo
- ✓ działki nr ew. 55, 63, 93, 128/2, 134, 138, 166, 173, 174, 179, 183, 191, 192, 198, 215, 221, 237, 253, 258, 269, 305, 312 o łącznej powierzchni 5,6600 ha położone w obrębie Żuchowo
- ✓ działki nr ew. 2, 7, 34, 42, 57, 61, 70/1, 70/2, 92/5, 92/6, 92/7, 93/3, 97/6, 97/7, 97/8, 983/3, 99/4, 100/9, 106/6, 108/1, 109/1, 110/1, 116/4, 181, 210, 243, 299, 316, 322, 334/1, 334/2, 334/3, 344, 353, 359, 361, 363, 369, 415, 422, 466/3, 476, 479, 483, 485, 487, 491/1, 492, 494, 512/1, 515, 516, 525, 565, 588, 589, 591, 625, 637/2, 637/3, 685, 688, 693, 699, 701, 707, 711, 719, 721, 724 o łącznej powierzchni 21,9900 ha położone w obrębie Czermno
- ✓ działki nr ew. 11/1, 13/1, 13/2, 24/2, 25, 39, 69/3, 75/3, 86, 127, 130, 133/6, 163, 183, 190, 202/1, 216/2, 219/8, 267/1, 311, 335/1, 336/6 475, 484, 512/1 o łącznej powierzchni 12,6008 ha położone w obrębie Boguchwała

- ✓ działki nr ew. 37/1, 37/3, 115, 165, 185/3, 186/1 195/3 196/3, 230/3, 246, 259, 265, 281, 286, 289, 308, 319, 352, 354, 355/1, 359, 361, 381, 409/2, 412, 429, 461/1, 461/2, 502, 511, 543, 555, 568 o łącznej powierzchni 12,2800 ha położone w obrębie Huta
- ✓ działki nr ew. 4, 26, 28, 33, 49, 51, 60, 78, 88/1, 88/2, 95, 109/2, 109/3, 113, 124, 137, 164, 165/2, 169/1, 181/2, 183/2, 245/2, 248/2, 250, 263, 265, 287, 297, 311/2, 321/6, 322/11, 324, 326/2, 326/3, 335, 338, 360/2, 366/2, 393, 394, 417/2, 441, 501, 514, 516, 543, 552/2, 572, 579 o łącznej powierzchni 12,4300 ha położone w obrębie Likiec
- ✓ działki nr ew. 1, 6, 18, 22, 34, 36, 46, 60, 64, 66, 68, 72, 74/1, 78, 110, 136, 184, 193, 195, 257, 402, 424, 434, 481/2, 482, 525, 542, 549, 557, 603, 605, 652/1, 652/2, 660, 730, 764, 783/2, 785/2, 795 o łącznej powierzchni 11,0353 ha położone w obrębie Ławiczek
- ✓ działki nr ew. 8/5, 13, 17, 24, 81/3 96/3, 105, 159, 163/3, 165, 169, 185, 204, 229, 257, 442, 443, 444, 985, 1035, 1073, 1101, 1140, 1217, 1227, 1286, 1357/4, 1361, 1370, 1415, 1425, 1429, 1435, 1447/3, 1479, 1487, 1488, 1524/1, 1543, 1547, 1548, 1549, 1626, 1635/4, 1636, 1655, 1689 o łącznej powierzchni 20,3375 ha położone w obrębie Rumunki Skępskie
- ✓ działki nr ew. 703/5, 704/2, 928, 937/3, 946/2 950/5, 953, 985, 1007, 1293 o łącznej powierzchni 4,0790 ha położone w obrębie 5, miasto Skępe
- ✓ działki nr ew. 298/1, 298/3, 298/4, 351, 365, 379, 405, 434, 447, 489, 1530 o łącznej powierzchni 1,6529 ha położonych w obrębie 4, miasto Skępe

Rok 2019

1. Działki przejęte na podstawie decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Skępe zgodnie z art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2018r., poz. 2204 ze zm.):

✓ 510/17 o pow. 0,0119 ha położona w miejscowości Likiec,

Rok 2020

1. Działka nr ew. 728/3 opow. 0,0043 ha położona w mieście Skępe – nabycie darowizną pod przepompownię ścieków.
2. Sprzedaż działki nr ew. 793/13 o pow. 0,1449 ha w mieście Skępe na – 54.661,20 zł.
3. Nabycie działki nr ew. 950/2 o pow. 0,0113 ha położona w mieście Skępe - nabycie pod przepompownię ścieków- 4.972 zł.
4. Nabycie działki nr ew. 25/5 ha o pow. 0,0380 ha położona w mieście Skępe - nabycie pod przepompownię ścieków- 17.500 zł.
5. Nabycie działki nr ew. 467/10 o pow. 0,0062 ha położona w miejscowości Żagno - nabycie pod przepompownię ścieków- 2.700 zł.
6. Zamian działki nr ew. 523/1 o pow. 0,0340ha na działkę nr ew. 521/6 o pow. 0,0340 ha w mieście Skępe- bez rozliczeń finansowych.
7. Nieodpłatne nabycie od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa:
 - działki nr ew. 36/4 o pow. 0,0375 ha w miejscowości Likiec,
 - działki nr ew. 375/3 o pow. 0,02 ha w miejscowości Likiec,
 - działki nr ew. 1426/4 o pow. 0,11 ha w miejscowości Rumunki Skępskie,
 - działki nr ew. 1612 o pow. 0,0498 ha w miejscowości Wólka stanowiące drogi dojazdowe.

Łączna powierzchnia nabytych nieruchomości w roku 2020 wynosi 0,2173 ha

Rok 2021

1. Sprzedaż działek nr ew. 300/7 o pow. 0,0761 ha, nr ew. 300/6 o pow. 0,0872 ha, nr ew. 300/2 o pow. 0,1283 ha położonych w miejscowości Szczekarzewo, gmina Skępe – 77.605,00 zł.
2. Sprzedaż działek nr ew. 300/4 o pow. 0,0741 ha, dz. Nr ew. 300/3 o pow. 0,0771 ha położonych w miejscowości Szczekarzewo, gmina Skępe – 67.940,00 zł.
3. Sprzedaż działki nr ew.300/8 o pow. 0,0835 ha położonej w miejscowości Szczekarzewo, gmina Skępe – 22.700,00 zł.
4. Nabycie działek nr ew. 368/5 o pow. 0,0065 ha, nr ew. 368/8 o pow. 0,0464 ha położonych w miejscowości Likiec, gmina Skępe – 1,23 zł.
5. Nabycie działki nr ew. 155/1 o pow. 0,0600 ha położonej w mieście Skępe, obręb nr 3 - 60.000,00 zł.

Rok 2022

1. Zamiana działek nr ew. 695/3 i działki nr ew. 695/4 na działkę nr ew. 699/1 położonych w miejscowości Łąkie, gmina Skępe.
2. Zakup działki nr ew. 295/5 położonej w miejscowości Wólka, gmina Skępe pod poszerzenie drogi gminnej kwota 236,16 zł.
3. Zakup działki nr ew. 108/3 położonej w mieście Skępe, obręb nr 2 – 1,20 zł.
4. Nabycie działek nr ew. 33/10, 33/12, 33/22, 33/24, 33/25, 33/13, 33/14, 33/15, 33/16, 33/17 o łącznej powierzchni 10,8232 ha (wartość 489.500,00 zł oraz budynków: gospodarczego, budynek ogrodnika oraz budynek mieszkalny o łącznej wartości 40.655,17 zł.

Rok 2023

Nieodpłatne przekazanie działki nr ew. 223/5 o pow. 0,0482 ha położonej w mieście Skępe dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego z przeznaczeniem na cele statutowe w szczególności związane z organizowaniem pomocy oraz ratowaniem osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach śródlądowych położonych na terenie Miasta i Gminy Skępe.

V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

1. Strategia Rozwoju

Rozwój w ujęciu ogólnym polega na pozytywnych przemianach o charakterze ilościowym i jakościowym. Jest to proces opierający się na czynnikach endogenicznych i egzogenicznych. Rozwój lokalny to zharmonizowane i systematyczne działanie społeczności, władzy publicznej oraz pozostałych podmiotów funkcjonujących w danej jednostce terytorialnej, zmierzające do kreowania nowych i poprawy istniejących walorów użytkowych w danej jednostce samorządu terytorialnego, tworzenia korzystnych warunków dla gospodarki oraz zapewnienia ładu przestrzennego i ekologicznego¹. Rozwój ten zazwyczaj jest ujęty w ramy opracowanych programów rozwojowych szerzej zwanych strategiami.

Zakres i rodzaj tych dokumentów zależny jest m.in. od filozofii planowania lokalnego przyjętych w określonych strukturach. Samorząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego, który posiada narzędzia do kształtowania polityki rozwoju lokalnego tj. dysponuje środkami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, a także Programu Fundusze Dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2023-2027 wprowadził unikalny na tle kraju system polityki terytorialnej. Oparty jest on na zintegrowanym podejściu do rozwoju społeczno-gospodarczego z uwzględnieniem relacji funkcjonalno-przestrzennych danego obszaru. Terytorialny wymiar polityki rozwoju realizowany jest przez określenie obszarów funkcjonalno-przestrzennych

¹ Graczyk M., Zarządzanie inwestycjami komunalnymi, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Zielona Góra, 2008;

związanych z procesami gospodarczymi i społecznymi w celu optymalnego wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju oraz wykreowania nowych form współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Polityka Terytorialna w Województwie Kujawsko-Pomorskim w oparciu o środki z programów unijnych na lata 2014-2020 prowadzona była na 4 poziomach:

1. Poziom wojewódzki – obejmujący miasta Bydgoszcz i Toruń oraz obszar powiązany z nimi funkcjonalnie (ZIT wojewódzki).
2. Poziom regionalny i subregionalny – obejmujący miasta Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie (OSI miast regionalnych/subregionalnych).
3. Poziom ponadlokalny (powiatowy) – obejmujący obszar powiatu ziemskiego (Obszary Rozwoju Społeczno-Gospodarczego).
4. Poziom lokalny – w ramach realizacji idei rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS).

Założenia Polityki Terytorialnej Województwie Kujawsko-Pomorskim w oparciu o środki z programów unijnych na lata 2021-2027 obejmują 5 poziomów:

1. I poziom – Stołeczny Obszar Rozwojowy – służący rozwojowi funkcji o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym.
2. II poziom – związany z budowaniem relacji wewnętrznych i podnoszeniem potencjału rozwojowego miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich (Bydgoszcz i Toruń).
3. III poziom – poziom związany z budowaniem relacji wewnętrznych i podnoszeniem potencjału rozwojowego miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków regionalnych (Grudziądz, Inowrocław i Włocławek).

4. IV poziom – poziom związany z miastami powiatowymi oraz obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie.
5. V poziom – Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).

W przypadku Miasta i Gminy Skępe w obydwu przypadkach planowanie odbywało się i będzie odbywać na dwóch ostatnich poziomach i to one zostaną przedstawione w dalszej części raportu.

2. Strategia Rozwoju Obszaru Społeczno-Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego oraz Strategia Terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Lipna

W skład obszaru Rozwoju Obszaru Społeczno – Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego wchodzi wszystkie samorzady z terenu powiatu włączając w to samorząd powiatowy. Prace specjalnie powołanego komitetu pozwoliły na opracowanie a następnie zatwierdzenie strategii oraz listy projektów stanowiących integralną część strategii.

Dla Obszaru Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego podstawowym celem i misją na lata 2014 - 2020 jest Rozwój gospodarczy drogą do rozkwitu nowoczesnego społeczeństwa. Za najważniejsze zidentyfikowane obszary wymagające interwencji w ramach ORSG PL zostały uznane obszary wydzielone w następujący sposób:

1. Rozwój gospodarki i rynku pracy,
2. Rozwój infrastruktury,
3. Rozwój kreatywnego społeczeństwa,
4. Zachowanie dziedzictwa naturalnego.

W ramach strategii wydzielono również sześć priorytetów inwestycyjnych:

1. Spójna przestrzeń gospodarcza,

2. Dostęp do infrastruktury i usług,
3. Aktywizacja przeciwko zagrożeniom społecznym,
4. Kreatywna jednostka, kreatywne społeczeństwo,
5. Natura dziedzictwem obszaru,
6. Bogactwo tradycji i kultury.

Gmina Skępe w ramach strategii zrealizowała kilka przedsięwzięć finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020. Ich obecność na tzw. liście podstawowej nie oznacza automatycznego przyznania dofinansowania, gdyż poszczególne aplikacje projektowe muszą zostać poddane ocenie w otwartych konkursach dedykowanych polityce terytorialnej, których organizatorem jest Samorząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Zrealizowano następujące projekty:

1. Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno – ściekowej na terenie Miasta i Gminy Skępe.
2. Modernizacja budynku przedszkola w Wiosce wraz z adaptacją kolejnych pomieszczeń na cele edukacyjne.
3. Wszystkie maluchy są uzdolnione.

Ewaluacja strategii polega na składaniu do Urzędu Marszałkowskiego corocznego sprawozdania z realizacji zapisów dokumentu.

Podobny dokument strategiczny dla gmin Powiatu Lipnowskiego powstał w obecnej perspektywie finansowej.

Strategia Terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Lipna zakłada realizację celu szczegółowego, którym jest Podniesienie poziomu rozwoju

społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej.

Cel ten ma być osiągnięty poprzez realizację szeregu celów szczegółowych:

1. Gospodarka i wykształcone kadry.
2. Zielona transformacji i gospodarka niskoemisyjna.
3. Wysoka jakość życia społeczeństwa.
4. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.
5. Wsparcie administracyjne.

W ramach strategii Gmina Skępe będzie realizować trzy projekty:

- 1) Przedszkolaki - nasza przyszłość.
- 2) Budowa siedziby Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Skępem.
- 3) Odnowa przestrzeni publicznej wokół jezior skępskich.

3. Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa

Działania Gmin Dobrzyńskich Region Południe oraz Lokalna

Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin

Dobrzyńskich Region Południe 2023-2027

Strategiami objęte są wszystkie samorządy gminne Powiatu Lipnowskiego oraz gmina Czernikowo.

Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Południe przewidywała realizację następujących celów:

1. Cel główny I: Poprawa atrakcyjności obszaru LGD:
 - 1) Cel szczegółowy: Wspieranie rozwoju turystyki, rekreacji oraz kultury na terenach LGD:
 - a) Przedsięwzięcie 1: Tworzenie/rozbudowa/przebudowa ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej,

b) Przedsięwzięcie 2: Organizacja imprez kulturalnych, promocyjnych lub rekreacyjnych na obszarze LGD,

c) Przedsięwzięcie 3: Promocja walorów oraz oferty turystycznej obszaru LGD;

2. Cel główny II: Rozwój aktywności gospodarczej na terenie LGD

1) Cel szczegółowy: Podniesienie poziomu rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich, w szczególności wsparcie aktywności rozwojowej mikro i małych przedsiębiorstw:

a) Przedsięwzięcie 1: Wsparcie procesu zakładania działalności gospodarczej,

b) Przedsięwzięcie 2: Rozwój istniejących podmiotów gospodarczych;

3. Cel główny III: Wsparcie procesu budowy kapitału społecznego na obszarze LGD:

1) Cel szczegółowy: Wzrost aktywizacji społeczno - zawodowej na obszarze LGD poprzez realizację działań rewitalizacyjnych, informacyjnych i doradczych:

a) Przedsięwzięcie 1: Budowa/przebudowa/remont obiektów infrastrukturalnych przyczyniających do rewitalizacji społeczno – gospodarczej na obszarze LGD,

b) Przedsięwzięcie 2: Podnoszenie kompetencji, integracja oraz animacja mieszkańców LGD,

c) Przedsięwzięcie 3: Podniesienie wiedzy i umiejętności mieszkańców LGD dotyczących wdrażania LSR.

Lokalna Grupa Działania rozdysponowywała środki Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. W związku z realizacją strategii Miasto i Gmina Skępe wykonała dwa projekty, a

mianowicie Przebudowę i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Żuchowie (PROW 2014-2020) oraz Rozbudowę, modernizację i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Wiosce wraz z infrastrukturą towarzyszącą (RPO WK-P 2014-2020).

Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Południe 2023-2027 przewiduje realizację następujących celów:

1. Cel I: Wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej obszaru LGD – cel nawiązuje do zidentyfikowanego problemu „Nieadekwatnej do posiadanych walorów naturalnych i kulturowych atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu”.
2. Cel II: Poprawa jakości życia oraz rozwój usług dla mieszkańców obszaru LGD.

Konkretne projekty, które Miasto i Gmina Skępe będzie realizować w ramach strategii zostaną dopiero określone.

4. Ład przestrzenny

Głównym narzędziem w kształtowaniu ładu przestrzennego są obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie miasta i gminy Skępe obowiązuje 25 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zajmują 465,70 ha.

1. uchwała nr XXXIX/259/2017 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 8 grudnia 2017r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Żagno, gmina Skępe
2. uchwała nr XVII/152/2012 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Wólka I” dla wybranego obszaru położonego w miejscowości Wólka, w gminie Skępe;

3. uchwała nr XI/107/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe;
4. uchwała nr VI/55/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe w obszarze położonym w miejscowości Żagno (Dz. Urz. Woj. Kuj - Pom. 2011.172.1456. z dn. 02.08.2011 r.);
5. uchwała nr VI/54/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dla wybranego obszaru w miejscowości Żagno (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2011.172.1455 z dnia 02.08.2011 r.);
6. uchwała nr VI/56/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dla wybranego obszaru w miejscowości Żagno (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2011.172.1457 z dnia 02.08.2011 r.);
7. uchwała nr VI/51/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dla wybranego obszaru w miejscowości Szczekarzewo (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom nr 182, poz. 1632 z dnia 11.08.2011 r.);
8. uchwała nr VI/53/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dla wybranego obszaru w miejscowości Wólka (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2011.182.1633 z dnia 11.08.2011);

9. uchwała nr VI/50/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dla wybranego obszaru w miejscowości Rumunki Skępskie (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2011.1777.1494 z dnia 05.08.2011 nr.);
10. uchwała nr VI/49/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie uchwaleni miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dla wybranego obszaru w miejscowości Rumunki Skępskie (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2011.180.1611 z dnia 09.08.2011 r.);
11. uchwała nr VI/52/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe w obszarze położonym w miejscowości Wioska (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2011.172.1454 z dnia 02.08.2011 r.);
12. uchwała nr VI/48/2011 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe w obszarze położonym w miejscowości Łąkie (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2011.180.1610 z dnia 09.08.2011 r.);
13. uchwała nr XXXI/225/2009 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe w obszarze położonym w miejscowości Turka (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. Nr 97, poz. 1636 z dnia 05.10.2009 r.);
14. uchwała nr XXV/174/2008 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dla wybranego obszaru w miejscowości Łąkie (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. nr 22, poz. 429 z dnia 10.03.2009 r.);

15. uchwała nr XXIV/165/2008 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 5 grudnia 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe na terenie położonym w mieście Skępe (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. nr 22, poz. 428 z dnia 10.03.2009 r.);
16. uchwała nr XXXII/229/2006 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 25 października 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe w zakresie dotyczącym wprowadzenia funkcji rekreacyjnej na terenach gruntów leśnych i lasów we wsi Łąkie na działkach o nr ewidencyjnych: 751/1, 751/2, 751/3, 751/4, 751/5, 751/6, 751/7, 751/8, 751/9, 751/10;
17. uchwała nr XXXII/228/2006 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 25 października 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe w zakresie dotyczącym wprowadzenia funkcji rekreacyjnej na terenach gruntów leśnych i lasów w mieście Skępe na działkach o nr ewidencyjnych: 793, 794, 795, 796 oraz we wsi Żagno na części działki o nr ewidencyjnym 2132;
18. uchwała nr XVII/109/2004 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 13 października 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dla wybranego obszaru obejmującego tereny rolne przy kompleksie leśnym we wsi Lubówiec dla inwestycji celu publicznego z przeznaczeniem na cele funkcji urządzeń gospodarki odpadowej – składowisko odpadów stałych (Dz. Urz. Nr 114, poz. 1936 z dnia 20.10.2004 r.);
19. uchwała nr X/76/2003 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 29 grudnia 2003 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy

Skępe dotyczących: - wprowadzenia dodatkowych zapisów dla terenów o funkcji turystycznej w obszarze Gminy i Miasta Skępe z wyłączeniem sołectwa Sarnowo i terenu o symbolu planu 17 UT – działka o nr ewidencyjnym 694/5 położonym we wsi Łąkie, - nowych terenów o funkcji turystycznej w wybranych miejscowościach, - wprowadzenie zapisów o zasadach zagospodarowania i użytkowania dla terenów byłych zakładowych ośrodków wypoczynkowych;

20. uchwała nr XIX/126/2000 Rady Miasta i Gminy Skępe z dnia 14 września 2000 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skępe dotyczących wprowadzenia we wsi Łąkie na terenach rolnych funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej (UT);

21. uchwała nr XVI/115/2000 Rady Miasta i Gminy Skępe z dnia 28 kwietnia 2000 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skępe dotyczących wprowadzenia na terenach rolnych następujących funkcji:

- produkcyjno - usługowej, składów i baz budowlanych (P, PU);
- mieszkalno – usługowej o niskiej intensywności zabudowy (MN),
- mieszkalnictwa rodzinnego o średniej intensywności zabudowy
- budownictwa wielorodzinnego (MW),
- wypoczynkowo - rekreacyjnej (UT)
- turystyczno – mieszkalnego;

22. uchwała nr XXI/136/97 Rady Miasta i Gminy Skępem z dnia 18.03.1997 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i wsi Skępe –Wymyślin w zakresie lokalizacji oczyszczalni oraz pompowni ścieków;

23. uchwała nr XVII/103/96 Rady Gminy Skępe z dnia 13 sierpnia 1996 r. w sprawie zmian miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i wsi Skępe.

24. Uchwała nr XLVI/319/2022 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 25.10.2022r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu nr 5 w mieście Skępe.

25. Uchwała nr XLVI/320/2022 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 25.10.2022r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Huta oraz części obrębu geodezyjnego Łąkie.

Na podstawie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dla terenów, dla których Miasto i Gmina Skępe nie posiada aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, realizacja inwestycji jest możliwa po uzyskaniu decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje o warunkach zabudowy wywierają znaczący wpływ na kształtowanie ładu przestrzennego. W poniższej tabeli przedstawiono rozkład wydawanych decyzji na terenie gminy Skępe w latach 2016-2022, wyszczególniając jakiego rodzaju zabudowy dotyczyły.

Tabela 21 Rozkład wydawanych decyzji na terenie gminy Skępe w latach 2016-2022 z podziałem na rodzaj zabudowy

Rodzaj zabudowy	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	46	103	63	77	65	75	75
Zabudowa usługowa	3	0	3	3	2	3	3
Inna zabudowa	61	25	25	16	32	20	20
Inwestycje celu publicznego	13	10	7	11	8	22	22
Razem	123	138	98	96	107	128	120

Źródło: Opracowano na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

W latach 2016-2022 w gminie Skępe wydano łącznie 810 decyzji o warunkach zabudowy, średnio w skali roku wydawano 116 decyzji. W analizowanym okresie najczęściej decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Ponadto w latach 2016-2022 Miasto i Gmina Skępe wydała łącznie 93 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Tabela 22 Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy w poszczególnych miejscowościach

Lp.	Nazwa gminy	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SUMA
1.	Wielgie	65	70	46	58	66	68	64	85	522
2.	Tłuchowo	36	28	28	27	33	32	32	44	230
3.	Kikół	63	102	73	43	76	79	48	83	567
4.	Dobrzyń nad Wisłą	46	53	39	47	75	45	48	40	393
5.	Chrostkowo	25	50	41	19	33	25	10	38	241
6.	Skępe	65	123	138	91	96	107	98	98	816
7.	Bobrowniki	20	24	38	28	30	52	36	33	261
8.	Lipno - gmina	93	116	118	111	130	208	129	147	1052
9.	Lipno - miasto	78	105	80	54	57	71	51	47	543
Powiat Lipnowski		491	671	601	478	596	687	516	615	4655

Źródło: Opracowano na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Jak wynika z powyższej tabeli, Miasto i Gmina Skępe znajduje się na pierwszej pozycji pod względem wydanych decyzji o warunkach zabudowy w powiecie lipnowskim w latach 2016 i 2017, natomiast w roku 2015 i 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022 pierwsze miejsce zajmowała Gmina Lipno. Największą liczbę wydanych decyzji zanotowała gmina Lipno, która wydała łącznie 1052 decyzje.

Planowanie przestrzenne jest procesem ciągłym, wymagającym okresowej oceny przyjętych kierunków polityki przestrzennej, określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, które stanowią zbiór wytycznych dla opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wieloletnich planów inwestycyjnych i innych opracowań specjalistycznych realizowanych dla potrzeb gminy.

Dla osiągnięcia przyjętych w studium celów i kierunków rozwoju przestrzennego istotne jest monitorowanie i koordynowanie działań podejmowanych przy realizacji przyjętych ustaleń. Do realizacji tego celu służy okresowa ocena przyjętych przez Radę Gminy i obowiązujących na terenie gminy dokumentów kształtujących ład przestrzenny, czyli studium i planów miejscowych. Ocena ta jest sporządzana pod kątem zmieniających się w czasie uwarunkowań i potrzeb, jak również dotyczy analizy zmian w strukturze przestrzennej gminy. Obowiązek oceny aktualności studium i planów miejscowych wynika z art. 32 ustawy z dnia z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm), który brzmi: „W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem

decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego”.

Ostatnia ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze Miasta i Gminy Skępe została dokonana w 2016 roku - uchwała nr XXVIII/172/2016 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 29 grudnia 2016r.

Z analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta i Gminy Skępe, przeprowadzonej na podstawie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, obowiązujących i sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także wydanych decyzji o warunkach zabudowy określono wieloletni program działań, który przedstawia tabela poniżej.

Tabela 23 Wieloletni program działań

Zadanie	Zakres	Przedział czasowy	Etap realizacja
Zadanie 1	Ukończenie sporządzanego obecnie planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Żagno	2017	Zrealizowane
Zadanie 2	Aktualizacja zapisów obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skępe na podstawie zmian w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	do 2020	Zrealizowane
Zadanie 3	Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej oraz funkcji mieszkaniowej	do 2025	W trakcie realizacji

Źródło: Opracowanie własne.

Za nadrzędne zadanie w procesie budowania polityki przestrzennej miasta i Gminy Skępe uznano ukończenie sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Następnie zaproponowano podjęcie działań związanych z aktualizacją zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego względem zmian w przepisach prawa oraz potrzeb rozwojowych gminy. Po czym zaproponowano opracowanie planów dla terenów rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej oraz funkcji mieszkaniowej wokół Jeziora Łąkie, Jeziora Lubówiec i na terenie miasta.

5. Zasoby materialne miasta i gminy

4) Lokalny Program Rewitalizacji

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016 – 2023 to wieloletni program działań zmierzający do stworzenia warunków zrównoważonego rozwoju obszarów rewitalizacji stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Głównym celem programu jest określenie potrzeb z zakresu rewitalizacji na terenie gminy i zaprogramowanie interwencji, którą zamierza się zrealizować z udziałem środków finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Program w brzmieniu obowiązującym na dzień 31.12.2023 r. został zatwierdzony Uchwałą Nr XVIII/122/2020 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 11 marca 2020 r. i zmieniony Uchwałą LIII/380/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 25 kwietnia 2023 r., zaś przygotowany został na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 u ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Program został wykonany zgodnie z założeniami i wymogami, określonymi w opracowaniu „Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”.

Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe oparto o analizę wskaźnikową oraz badania społeczne (badanie ankietowe z mieszkańcami oraz ankiety internetowe). Umożliwiło to zebranie danych statystycznych oraz podstawowych opinii mieszkańców na temat badanych obszarów oraz wskazanie tych, które charakteryzują się koncentracją niekorzystnych zjawisk, a jednocześnie stanowią obszary o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego i stwarzają możliwości prowadzenia realnych działań rewitalizacyjnych.

Na terenie gminy wyodrębniono obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji. Zgodnie z definicją ustawową obszarem zdegradowanym jest obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych (...), środowiskowych (...), przestrzenno-funkcjonalnych (...) lub technicznych (...).

Tabela 24 Obszar zdegradowany na terenie Miasta i Gminy Skępe

Rodzaj jednostki lub obszaru	Powierzchnia w ha	Procentowy udział powierzchni w ogólnej powierzchni gminy	Liczba ludności	Procentowy udział ludności w ogólnej liczbie ludności gminy
Gmina	17871	100	7609	100
Obszar zdegradowany, w tym	6307	35,30	1746	22,96
I Obszar funkcjonalny jezior skępskich	425	2,38	489	6,43
IV Obszar nowej zabudowy	161	0,90	860	11,30
Boguchwała	1880	10,52	168	2,21
Huta	1880	10,52	168	2,21
Lubówiec	643	3,60	145	1,91

Moczała	1015	5,68	323	4,24
Rumunki Skępskie	1070	5,99	108	1,42
Wioska	518	2,90	352	4,63

Źródło: Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016 – 2023

Obszar rewitalizacji z kolei to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (...), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...)

Tabela 25 Powierzchnia i ludność Miasta Gminy Skępe objęta rewitalizacją

Rodzaj jednostki lub obszaru	Powierzchnia w ha	Procentowy udział powierzchni w ogólnej powierzchni gminy	Liczba ludności	Procentowy udział ludności w ogólnej liczbie ludności gminy
Gmina	17871	100	7609	100
Obszar rewitalizacji, w tym	9,43	5,28	841	11,06

I Obszar funkcjonalny jezior skępskich	425	2,38	489	6,43
Wioska	518	2,90	352	4,63

Źródło: Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016 – 2023

Dla Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe określono cel jakim jest Aktywizacja społeczna sołectwa Wioska oraz I Obszaru funkcjonalnego Jezior Skępskich.

Dla jego osiągnięcia zakłada się zrealizowanie działań z następujących kierunków:

1. Aktywizacja społeczna i integracja osób zagrożonych wykluczeniem.
2. Aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Polepszenie jakości infrastruktury społecznej i technicznej.

Realizacja programu zakłada realizację szeregu przedsięwzięć, które mają docelowo doprowadzić do osiągnięcia zakładanych w dokumencie wskaźników.

Tabela 26 Wskaźniki dla celów rewitalizacji w sołectwie Wioska

Nazwa wskaźnika	Rok bazowy – 2015	Rok docelowy – 2023	Wartość wskaźnika osiągnięta do 01.01.2023 r.
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym (%)	7,8	4,2	4,7
Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)	58,4	36,4	33,2
Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym (%)	6,9	9,7	2,7

Źródło: Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016 – 2023 oraz sprawozdanie z ewaluacji programu

Tabela 27 Wskaźniki dla celów rewitalizacji w I Obszarze funkcjonalnym jezior skępskich

Nazwa wskaźnika	Rok bazowy – 2015	Rok docelowy – 2023	Wartość wskaźnika osiągnięta do 01.01.2023 r.
Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)	39,5	33,7	33,1
Udziału bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym (%)	14,6	13,4	12,5
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym objęta wsparciem, u których wzrosła aktywność (os)	0	36	0
Udział budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej względem ogółu budynków danego obszaru (%)	30	60	60

Źródło: Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016 – 2023 oraz sprawozdanie z ewaluacji programu

Realizacja założeń programu powinna pozwolić na wyprowadzenia obszarów zdegradowanych z sytuacji kryzysowej.

5) Gospodarka mieszkaniowym zasobem miasta i gminy

A. Stan zasobów Miasta i Gminy Skępe

Mieszkaniowy zasób Miasta i Gminy Skępe stanowią lokale mieszkalne usytuowane w budynkach stanowiących własność Gminy oraz położone na nieruchomościach przekazanych w trwały zarząd placówkom oświatowym Gminy.

W skład mieszkaniowego zasobu Gminy Skępe wchodzi 5 budynków, w których wyodrębnionych jest 9 lokali o łącznej powierzchni prawie 445 m². Lokali socjalnych Gmina nie posiada.

Wielkość mieszkaniowego zasobu Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawia się następująco:

- 1) Czermno nr 14a, 1 lokal o powierzchni - 54,30 m²,
- 2) Kukowo nr 39 – 1 lokal o powierzchni – 61,60 m²,
- 3) Boguchwała, 3 lokale o powierzchni - 29,00 m², 36,49 m² i 40,74 m²,
- 4) Łąkie - lokal w Domu Seniora o powierzchni 45,90 m²,
- 5) Wioska - 3 lokale o powierzchni - 46,00 m², 54,60 m² i 38,55 m²,

OGÓŁEM powierzchnia użytkowa lokali wynosi 407,18 m².

B. Ocena jakościowa zasobu mieszkaniowego Gminy Skępe

Zasób mieszkaniowy naszej Gminy negatywnie wyróżnia się pod względem struktury wiekowej, bowiem budynki wybudowane przed 1945 rokiem, stanowią 33%, pozostałe wybudowane w latach 1945 – 1960 stanowią 67 %.

Na ocenę techniczną, jakościową zasobu mieszkaniowego wpływa m.in.: wiek budynków, rodzaj zabudowy, rodzaj konstrukcji budynków, rodzaj pokrycia dachowego, sposób utrzymania budynków, sposób użytkowania przez mieszkańców oraz przeprowadzanych w przeszłości remontów), standard użytkowy mierzony

wyposażeniem w instalacje techniczno-sanitarne, który jest dostateczny (poszczególne lokale posiadają podstawowe wyposażenie w instalacje techniczne (wodociąg, kanalizacja, ogrzewanie), lecz w niektórych urządzeniach są nieznacznie wyeksploatowane).

Stan techniczny budynków lub ich poszczególnych elementów wskazuje na konieczność systematycznego przeprowadzania remontów, wynikających głównie z wymogów bezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzi lub bezpieczeństwa mienia. Budynki wymagają bieżących napraw pokryć dachowych, obróbek blacharskich, stolarki okiennej i w latach następnych będą wykonywane w ramach bieżących remontów i konserwacji.

C. Koszty utrzymania zasobów mieszkaniowych

Koszty utrzymania i gospodarki zasobami mieszkaniowymi w 2023 r. były ewidencjonowane i rozliczane przez Gminę w oparciu o ewidencję księgową. Do kosztów utrzymania przyjmowane są wydatki związane z technicznym utrzymaniem budynków i poszczególnych lokali, a więc wydatki związane z remontami bieżącymi, usuwaniem awarii, z bieżącymi przeglądami i konserwacją, a także koszty utrzymania czystości i porządku, zakup narzędzi pracy i innych materiałów. Ponadto wliczane są koszty zakupu usług obcych związanych z konserwacją i remontami zasobów lokalowych.

Z uwagi na obniżenie ogólnych kosztów utrzymania substancji mieszkaniowej nie wliczane są koszty administracyjno-biurowe, czyli koszty biurowe, pocztowe, zakup materiałów biurowych, utrzymanie sprzętu i inne związane z funkcjonowaniem administracji, a także koszty usług i transportu własnego gminy związanego z obsługą całej substancji mieszkaniowej.

Koszty utrzymania zasobów mieszkaniowych w 2023 r. przedstawiają się następująco:

- a) zakup materiałów i wyposażenia – 350,19 zł,
- b) zakup energii – 2 596,60 zł,
- c) zakup usług pozostałych (usługi kominiarskie, opróżniania szamb, koszt ogłoszeń, ubezpieczeń mienia, wycen nieruchomości, opłat sądowych dot. reg. stanu prawnego nieruchomości, opłat skarbowych klasyfikacji gruntów) – 6 955,80 zł,
- d) różne opłaty i składki – 462,84 zł,
- e) podatek od nieruchomości – 1 909,00 zł,
- f) kary i odszkodowania na rzecz osób fizycznych – 7 781,76 zł,
- g) kary i odszkodowania na rzecz osób prawnych – 6 623,76 zł,
- h) wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych – 22 143,28 zł, w tym:
 - rewitalizacja i zagospodarowanie terenu w miejscowości Wioska – 11 606,28 zł,
 - zagospodarowanie działek 196,197/5 położonych w miejscowości Wioska – 10 537,00 zł,

OGÓŁEM – 45 079,47 zł

D. Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w 2023 r.

Podstawowymi źródłami finansowania gospodarki mieszkaniowej w 2023 r. były:

- a) przychody z tytułu czynszu za najem lokali mieszkalnych, wpływy z opłat za najem lokali użytkowych, opłaty za użytkowanie wieczyste oraz dzierżawy gruntów komunalnych – 100 561,33 zł,
- b) pozostałe niezbędne do uzupełnienia brakujące środki finansowe przeznaczone na ten cel w budżecie Gminy na realizację planów remontów i bieżącego utrzymania zasobów mieszkaniowych.

E. Zapotrzebowanie na lokale komunalne i socjalne

Zapotrzebowanie na lokale komunalne i socjalne istnieje nieomal w każdej gminie w Polsce. Nasza Gmina nie jest tu wyjątkiem. W 2023 r. nie realizowano wniosków dotyczących wynajęcia lokali komunalnych, gdyż zasób jest niewielki, a wszystkie zajęte lokale nie są zwalniane przez lokatorów, bo umowy zawarte są na czas nieoznaczony – zgodnie z art. 20 ust. 2. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 725).

Art. 20 ust. 2 „Lokale stanowiące mieszkaniowy zasób gminy, z wyjątkiem lokali będących przedmiotem najmu socjalnego i lokali, o których mowa w ust. 3, mogą być wynajmowane tylko na czas nieoznaczony”.

Przy niewielkim zasobie mieszkaniowym, praktycznie lokal, który jest zasiedlony, prawie nigdy nie jest przedmiotem kolejnego zamieszkania przez nowych lokatorów. Omawiając zatem problematykę zapotrzebowania na lokale mieszkalne komunalne, należy również przede wszystkim skupić się na problematyce z lokalami socjalnymi. Potrzeby w zakresie lokali socjalnych są wyznaczone również przepisami cytowanej wyżej ustawy. Na tego typu lokale oczekują zazwyczaj osoby o niskim statusie materialnym, niejednokrotnie charakteryzujące się ignorancją podstawowych zasad współżycia społecznego, zalegające z czynszem, a jednocześnie dewastujące swoje miejsce zamieszkania. Do kręgu osób uprawnionych na przydział lokalu socjalnego, należą również osoby wobec których sąd orzekł eksmisję z dotychczas zajmowanego lokalu, wstrzymując jej wykonanie do czasu dostarczenia przez Gminę lokalu socjalnego. Brak lokali socjalnych, z mocy art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 725), jednoznacznie obliguje Gminę do wypłaty

odszkodowania na rzecz osób fizycznych lub osób prawnych, w związku z niedostarczeniem lokalu socjalnego.

6) Opieka nad zabytkami

Miasto i Gmina Skępe realizuje „Program opieki nad zabytkami dla Gminy Skępe na lata 2020-2023” Ponadto Zarządzeniem nr 70/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Skępe z dnia 8 listopada 2023 r. została przyjęta Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Skępe, w której zawarte są 173 zabytki nieruchome i 161 zabytków archeologicznych.

Zapisy „Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Skępe na lata 2020-2023” są zgodne z wyznaczonymi kierunkami polityki przestrzennej gminy, tj.: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skępe”, a także miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i „Programem rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016-2022”.

Na terenie Gminy Skępe nie znajdują się obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości UNESCO, jak również nie ma obiektów uznanych przez Prezydenta RP za pomnik historii. Na obszarze Gminy nie ustanowiono parku kulturowego.

Na terenie Gminy Skępe nie funkcjonują muzea eksponujące dziedzictwo kulturowe.

Zabytki ujęte w ewidencji zabytków stanowią niezwykle cenne elementy związane z historią Gminy Skępe i jako takie mają dla Gminy bardzo duże znaczenie w kształtowaniu polityki kulturalnej i edukacyjnej. Jednym z najcenniejszych zabytków w Gminie jest położony w Skępem przy ulicy Klasztornej 5 zespół klasztorny oo. Bernardynów wpisany do rejestru zabytków. W skład zespołu wchodzi: kościół

parafialny p.w. Zwiastowania NMP wraz z wnętrzem, klasztor oo. Bernardynów z dziedzińcem odpustowym z lat 1726-1732 i kaplicą grobową p.w. św. Barbary oraz otaczająca zieleń. Zabytkowe założenia zieleni są również integralnym elementem dziedzictwa kulturowego. Aktualnie zachowane są tylko dwa założenia parkowe tj.: park dworski w Wiosce z I połowy XIX w., który został wpisany do rejestru zabytków oraz park „Borek” z końca XVIII w. leżący w Skępem przy ulicy Klasztornej. Wśród zespołów i obiektów objętych ochroną konserwatorską warto wyróżnić: obszar dawnego zespołu dworsko-parkowo-folwarcznego w Wiosce, jak również samą miejscowość gminną Skępe z uwagi na jej lokalne walory historyczne i funkcjonalne oraz duże skupienie obiektów o walorach zabytkowych. Miejscowość Skępe wraz dawną wsią Wymyślin wchodzi w skład zabytkowego układu urbanistycznego, gdzie ochronie podlega historyczna linia zabudowy, przebieg ulic i placów, a także tereny historycznej zieleni.

Konsekwentnie prowadzona i długofalowa polityka Gminy Skępe w zakresie opieki nad zabytkami oraz realizacja „Programu” stanowią szansę na ocalenie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. Inwestycje zmierzające do poprawy stanu technicznego obiektów i zespołów zabytkowych, ich przystosowanie do świadczenia nowych funkcji powinno się odbywać na zasadzie poszanowania istniejących wartości zabytkowych i dążenia do zachowania w jak największym stopniu oryginału, ewentualnie wkomponowaniu nowych elementów w sposób współgrający z zabytkiem. Monitoring realizacji „Programu” pozwoli na bieżącą analizę oraz kontrolę zgodności założonego harmonogramu realizacji z faktycznymi działaniami podejmowanymi przez właścicieli poszczególnych obiektów zabytkowych.

Ponadto na terenie Miasta i Gminy Skępe znajduje się 14 pomników przyrody, 3 grodziska (Grodzisko wczesnośredniowieczne „OKOP”, Grodzisko

wczesnośredniowieczne „GRZĘPA”, Grodzisko wczesnośredniowieczne „LALUSZKA”), 3 rezerwy przyrody (Torfowisko Mieleńskie – rezerwat torfowiskowy, Stary zagaj – rezerwat leśny, Przełom Mieni – rezerwat krajobrazowy), Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Skępskich oraz dwa obszary NATURA 2000.

7) Zakup energii elektrycznej oraz konserwacja oświetlenia ulicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27.10.2022 r. ośrodkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 r. mieliśmy zagwarantowaną cenę netto za energię w wysokości 698 zł za MWh.

Zgodnie z ustawą z dnia 19.09.2023r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2024r. w okresie od 01.01.2024r. do 30.06.2024r. również mamy zagwarantowaną cenę netto za energię w wysokości 698 zł za MWh. Od 01.07.2024 r. do 31.12.2024 r. mamy zagwarantowaną cenę za energię w następującej wysokości:

- Obiekty – 777 zł za MWh
- Oświetlenie 900 zł za MWh

W cenach za energię elektryczną wymienionych wyżej nie jest uwzględnione świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej.

W dniu 30 sierpnia 2022 r. zawarliśmy umowę o świadczenie usługi konserwacji oświetlenia ulicznego na terenie Miasta i Gminy Skępe na okres od dnia 01.01.2023 r. do 31.12.2025 r.. Stawka opłaty konserwacyjnej od jednej oprawy ulicznej wynosi 25,14 zł brutto /miesiąc. Obecnie konserwacją mamy objęte 470 sztuk opraw oświetleniowych w ramach tej ceny.

W ramach realizacji ww. umowy wymieniono 120 sztuk starych opraw sodowych na nowe typu LED w terminie do dnia 30 czerwca 2022 roku.

Również w ramach zawartej kolejnej umowy z dnia 21.09.2023r. mieliśmy objętych konserwacją 51 sztuk opraw oświetleniowych na dwóch obiektach przy drodze krajowej Nr 10. Stawka konserwacyjna na tych obiektach w 2023 r. od jednej oprawy ulicznej wynosiła 18,20 zł brutto/miesiąc. W bieżącym roku 2024 stawka ta wynosi 20,75 zł brutto od jednej oprawy/miesiąc.

8) Gospodarka wodno-ściekowa

A. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków (kanalizacja)

Gospodarka wodno-ściekowa na terenie Miasta i Gminy Skępe przedstawia się następująco :

- Stacje uzdatniania wody - 3 szt.
- Miejsko Gminna Oczyszczalnia ścieków - 1 szt.

Wodociąg publiczny Skępe - Stacja Uzdatniania Wody w Skępem -

Zlokalizowana przy ul. Komunalnej została oddana do użytku w 2020 roku, a pracuje na bazie 3 studni głębinowych zlokalizowanych wg. wykazu jn.

- studnia głębinowa nr 1 - wydajność 34,0 m³/h - lokalizacja ul. Klasztorna
- studnia głębinowa nr 2 - wydajność 52,0 m³/h - lokalizacja ul. Komunalna
- studnia głębinowa nr 4 - wydajność 55,0 m³/h - lokalizacja ul. Komunalna

Zgodnie z zatwierdzonymi zasobami geologicznymi i pozwoleniem wodnoprawnym wydanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wydajność ujęć wody i SUW wynosi 95,0 m³/h. Woda pobierana z ujęć głębinowych za pomocą pomp zawiera podwyższony poziom substancji fizykochemicznych nie nadając się do bezpośredniego spożycia przez ludzi i podlega procesom uzdatnianiu. Po

uzdatnieniu woda spełnia wymagania sanitarne, nadaje się do spożycia przez ludzi i do celów spożywczo- przemysłowych. Stacja uzdatniania wody pracuje w układzie dwustopniowym, tzn. woda tłoczona jest ze studni głębinowych za pomocą pomp głębinowych do stacji uzdatniania wody i poddawana jest procesom wstępnego i dokładnego uzdatniania za pomocą napowietrzania, odżelaziania i odmanganiania, następnie woda uzdatniona tłoczona jest do 2 zbiorników retencyjnych o pojemności $3 \times V = 150 \text{ m}^3 = 450,0 \text{ m}^3$ jako rezerwa. Zbiorniki retencyjne zlokalizowane są w odległości około 20 m od stacji i służą do wyrównywania ciśnienia wody w sieci i gromadzenia rezerwy przy nierównomiernym jej rozbiórze. Wody popłuczne odprowadzane są do osadnika wód popłucznych, a następnie do rowu melioracyjnego. Ze zbiorników retencyjnych w miarę zapotrzebowania woda uzdatniona tłoczona jest za pomocą pomp II stopnia do sieci wodociągowej i odbiorców wody. Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w chlorator celem użycia w przypadku wystąpienia bakterii na ujęciu wody, stacji, lub sieci wodociągowej.

- 1) Stacja uzdatniania wody zasilana jest w energię elektryczną z państwowej sieci energetycznej i doprowadzana jest poprzez stacje transformatorową i rozdzielnię główną. Z rozdzielni zasilane są wszystkie odbiorniki energii.
- 2) Stacja nie posiada stałego awaryjnego (zastępczego) źródła zasilania w energię elektryczną.
- 3) Stacja uzdatniania wody w Skępem zaopatruje w wodę pitną następujące miejscowości : Skępe, Rumunki Skępskie (częściowo), Wioska, Józefkowo, Głębozeczek, Żagno, Pokrzywnik, Żuchowo, Kierz – (częściowo), Kujawy, Zajeziórze, Gęstowarka, Moczadła – (częściowo).
- 4) Długość sieci wodociągowej z przyłączami wynosi – 87,4 km i zbudowana jest z rur PCV, PE, AC, stalowych ocynk o średnicy od Dn 20mm do Dn 225 mm.

- 5) Liczba ludności zaopatrywanych w wodę z wodociągu publicznego w Skępem wynosi około 4740 osób.
- 6) Średnioroczna produkcja wody wynosi – około - 750,0 m³/dobę
- 7) Wykoanwcą Stacji Uzdatniania Wody w Skępem było nieograniczonego na wykonanie zadania pn. Budowa Stacji Uzdatniania Wody w Skępem było Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe PRO – MET H. Kobusiński i Wspólnicy Spółka Jawna z Koźmina Wielkopolskiego.
- 8) Wartość inwestycji wyniosła 3.607.117,55 zł, zaś w 2020 roku wydatkowano kwotę 2.005.327,24 zł. Inwestycja uzyskała wsparcie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w wysokości 1.349.325,57 zł.

Wodociąg publiczny Kukowo - Stacja Uzdatniania Wody w Boguchwale -

Wybudowana 2010 roku, która pracuje na bazie 2 studni głębinowych zlokalizowanych wg. wykazu jn.

- studnia głębinowa nr 1 - wydajność 73,0 m³/h - lokalizacja Boguchwała
- studnia głębinowa nr 2 - wydajność 78,0 m³/h - lokalizacja Boguchwała

Zgodnie z zatwierdzonymi zasobami geologicznymi i pozwoleniem wodnoprawnym wydanym przez Starostwo Powiatowe w Lipnie zatwierdzone zasoby eksploatacyjne SUW wynoszą Q_{max} - 60,0 m³/h, Q_{śr/d} = 475 m³/d, Q_{max/d} = 565 m³/d. Woda pobierana z ujęć głębinowych za pomocą pomp zawiera podwyższony poziom substancji fizykochemicznych nie nadając się do bezpośredniego spożycia przez ludzi i podlega procesom uzdatnianiu. Po uzdatnieniu woda spełnia wymagania sanitarne, nadaje się do spożycia przez ludzi i do celów spożywczo- przemysłowych. Stacja uzdatniania wody pracuje w układzie dwustopniowym, tzn. woda tłoczona jest ze studni głębinowych za pomocą pomp głębinowych do stacji uzdatniania wody i

poddawana jest procesom wstępnego i dokładnego uzdatniania za pomocą napowietrzania, odżelaziania i odmanganiania, następnie woda uzdatniona tłoczona jest do 2 zbiorników retencyjnych o pojemności $2 \times V = 100 \text{ m}^3 = 200,0 \text{ m}^3$ jako rezerwa. Zbiorniki retencyjne zlokalizowane są w strefie sanitarnej stacji w odległości około 6 m od stacji i służą do wyrównywania ciśnienia wody w sieci i gromadzenia rezerwy przy nierównomiernym jej rozbiórze. Wody popłuczne odprowadzane są do osadnika wód popłucznych, a następnie do rowu melioracyjnego. Ze zbiorników retencyjnych w miarę zapotrzebowania woda uzdatniona tłoczona jest za pomocą pomp II stopnia do sieci wodociągowej i odbiorców wody. Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w chlorator celem użycia w przypadku wystąpienia bakterii na ujęciu wody, stacji, lub sieci wodociągowej.

Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w :

- pompy głębinowe o mocy 7,5 kW (każda) – 2 szt.
- odżelaziacze zamknięte - Dn 1400 mm - 4 szt.
- areator - Dn 1700 mm - 1 szt.
- zbiorniki retencyjne pionowe – $V = 100 \text{ m}^3$ (każdy) – 2 szt.
- zestaw pompowy o mocy 22 kW – 1 kpl.
- sprężarki typu Atlas Copco ze zbiornikami sprężonego powietrza o poj. 250 l – 1 szt.
- chlorator C-52 - o mocy 700 W - 1 szt.
- osuszacze powietrza – 2 szt.
- grzejniki elektryczne – 8 szt.
- rozdzielnia RG – 1 szt.

Poza wymienionymi urządzeniami zainstalowane są przewody technologiczne, instalacja elektryczna, wodno-kanalizacyjna itp.

Stacja uzdatniania wody zasilana jest w energię elektryczną z państwowej sieci energetycznej i doprowadzana jest poprzez stację transformatorową i rozdzielnię główną. Z rozdzielni zasilane są wszystkie odbiorniki energii.

Stacja nie posiada stałego awaryjnego (zastępczego) źródła zasilania w energię elektryczną.

Stacja uzdatniania wody w Boguchwale zaopatruje w wodę pitną następujące miejscowości :

Moczaźła (częściowo), Rumunki Skępskie - (częściowo), Babie Ławy, Boguchwała, Gorzeszyn, Czermino, Czarny Las, Huta, Obóz, Kukowo, Grabowiec, Ławiczek

Długość sieci wodociągowej z przyłączami wynosi – 62,8 km i zbudowana jest z rur PCV, PE, o średnicy od Dn 32mm do Dn 160 mm.

Liczba ludności zaopatrywanych w wodę z wodociągu publicznego w Kukowie wynosi około 790 osób.

Średnioroczna produkcja wody wynosi – 177,0 m³/dobę

Wodociąg publiczny Wólka - Stacja Uzdatniania Wody w Wólce

Wybudowana 1997 roku, która pracuje na bazie 2 studni głębinowych zlokalizowanych wg. wykazu jn.

- studnia głębinowa nr 1 - wydajność 45,0 m³/h - lokalizacja Wólka
- studnia głębinowa nr 2 - wydajność 45,0 m³/h - lokalizacja Wólka

Zgodnie z zatwierdzonymi zasobami geologicznymi i pozwoleniem wodnoprawnym wydanym przez Starostwo Powiatowe w Lipnie zatwierdzone zasoby eksploatacyjne

SUW wynoszą $Q_{max}/h - 45,0 \text{ m}^3/h$, $Q_{sr}/d = 500 \text{ m}^3/d$, Woda pobierana z ujęć głębinowych za pomocą pomp zawiera podwyższony poziom substancji fizykochemicznych nie nadając się do bezpośredniego spożycia przez ludzi i podlega procesom uzdatniania. Po uzdatnieniu woda spełnia wymagania sanitarne, nadaje się do spożycia przez ludzi i do celów spożywczo- przemysłowych. Stacja uzdatniania wody pracuje w układzie trzystopniowym, tzn. woda tłoczona jest ze studni głębinowych za pomocą pomp głębinowych I stopnia do stacji uzdatniania wody i poddawana jest procesom napowietrzania w kolumnie Raschiga, Z kolumny Raschiga pompy II stopnia tłoczą wodę celem dokonania wstępnego i dokładnego uzdatniania za pomocą napowietrzania, odżelaziania i odmanganiania, następnie woda uzdatniona tłoczona jest do 2 zbiorników retencyjnych o pojemności $2 \times V = 35,0 \text{ m}^3 = 70,0 \text{ m}^3$ jako rezerwa. Zbiorniki retencyjne zlokalizowane są w strefie ochrony sanitarnej ujęć wody i stacji w odległości około 5 m od stacji i służą do wyrównywania ciśnienia wody w sieci i gromadzenia rezerwy przy nierównomiernym jej rozborze. Wody popłuczne odprowadzane są do osadnika wód popłucznych, a następnie do rowu melioracyjnego. Ze zbiorników retencyjnych w miarę zapotrzebowania woda uzdatniona tłoczona jest za pomocą pomp III stopnia do sieci wodociągowej i odbiorców wody. Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w chlorator celem użycia w przypadku wystąpienia bakterii na ujęciu wody, stacji, lub sieci wodociągowej.

Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w :

- pompy głębinowe o mocy 7,5 kW (każda) – 2 szt.
- kolumna Raschiga Dn 1400 mm - 1 szt.
- odżelaziacze zamknięte - Dn 1400 mm - 2 szt.
- odmanganiacze - Dn 1400 mm - 2 szt.

- zbiorniki retencyjne poziome o pojemności 35,0 m³(każdy) – 2 szt.
- zestaw pompowy II stopnia o mocy 11 kW – 1 kpl.
- zestaw pompowy III stopnia o wydajności 45,0 m³/h – 1 kpl.
- sprężarka typu Atlas Copco ze zbiornikami sprężonego powietrza o poj. 250 l – 1 szt.
- chlorator C-52 - o mocy 700 W - 1 szt.
- osuszacze powietrza – 1 szt.
- grzejniki elektryczne – 4 szt.
- rozdzielnia RG – 1 szt.

Poza wymienionymi urządzeniami zainstalowane są przewody technologiczne, instalacja elektryczna, wodno-kanalizacyjna itp.

Stacja uzdatniania wody zasilana jest w energię elektryczną z państwowej sieci energetycznej i doprowadzana jest poprzez stacje transformatorową i rozdzielnię główną. Z rozdzielni zasilane są wszystkie odbiorniki energii.

Stacja nie posiada stałego awaryjnego (zastępczego) źródła zasilania w energię elektryczną.

Stacja uzdatniania wody w Wólce zaopatruje w wodę pitną następujące miejscowości : Wólka, Likiec, Szczekarzewo, Łąkie, Sarnowo, Franciszkowo, Radziochy, Lubówiec, Narutowo, Jarczewo, Kierz (częściowo).

Długość sieci wodociągowej z przyłączami wynosi – 115,6 km i zbudowana jest z rur PCV, PE, o średnicy od Dn 32mm do Dn 160 mm.

Liczba ludności zaopatrywanych w wodę z wodociągu publicznego w Wólce wynosi około 1610 osób.

Średnioroczna produkcja wody wynosi – 190,0 m³/dobę

Miejsko Gminna Oczyszczalnia Ścieków w Skępem przy ul. Sportowej 27

Wybudowana w latach 90, modernizowana latach 2007 – 2010.

Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym na odprowadzanie do rowu odpływowego (ziemi) ścieków komunalnych po uprzednim oczyszczeniu w oczyszczalni ścieków w Skępem wydanym przez Starostwo Powiatowe w Lipnie wydajność wynosi $Q_{ś./d}$ wynosi $800 \text{ m}^3/d$ i $Q_{max./d}$ wynosi $1040 \text{ m}^3/d$.

Do oczyszczalni ścieki dostarczane są kanalizacją sanitarną i dowożone są do punktu zlewnego beczkami asenizacyjnymi.

Uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko- Pomorskiego została wyznaczona aglomeracja składająca się z miejscowości : Skępe, Wioska, Józefkowo, Głębocek, z których dostarczane są ścieki do oczyszczalni zbiorną kanalizacją sanitarną.

Beczkami asenizacyjnymi ścieki dowożone są do punktu zlewnego od mieszkańców i zakładów z terenu Miasta i Gminy Skępe nie podłączonych do zbiorną kanalizacją sanitarną.

Na dzień 31.12.2017 roku długość sieci kanalizacyjnej wynosi – 39,6 km.

Skanalizowanie aglomeracji wynosi 98 %.

Średniodobowy przepływ ścieków na oczyszczalni wynosi 537 m^3 .

W okresie od 10.10.2019 roku do 13.11.2019 roku

dokonano usunięcia awarii mieszadła wraz z prowadnicą w reaktorze biologicznym Miejsko Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Skępem.

- koszt naprawy wraz z zakupem nowego mieszadła – 19.544,85 zł.

Wykonawca :

FROG Sp. z o.o.

ul. Sulimy 1 pom. 226

82-300 Elbląg

Mieszkańcy Miasta i Gminy Skępe nie podłączeni do zbiorczej sieci wodociągowej i zbiorczej kanalizacji sanitarnej korzystają z wody z własnych ujęć (studnie kopane) przyzagrodowe, własnych szamb wybieralnych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zwodociągowanie mieszkańców Miasta i Gminy Skępe wynosi około 95 %, którzy są podłączeni do zbiorczych sieci wodociągowych w Skępem, Kukowie, Wólce.

Mieszkańcy miejscowości Koziółek, Guzowatka, Bógzapłać, Gorzeszyn (częściowo), Obóz (częściowo) korzystają z wody z wodociągów publicznych z Mochowa, Tłuchowa, Rogowa.

Miejscowości nie podłączone jeszcze do zbiorczej sieci wodociągowej to: Kamienica, Chałacie, Modrzewie.

Urząd Miasta i Gminy jest w posiadaniu dokumentacji technicznej wraz z pozwoleniem na budowę sieci wodociągowej z przyłączami na terenie Miasta i Gminy Skępe o długości około 50 km, do której zostaną podłączeni mieszkańcy z terenu gminy oraz właściciele działek letniskowych.

Posiadamy dokumentację techniczną wraz z pozwoleniem na budowę sieci kanalizacyjnej w miejscowościach : Skępe, Wioska, Józefkowo o długości około 8,5 km do której zostaną podłączeni mieszkańcy i właściciele działek objętych budową zbiorczej kanalizacji sanitarnej.

W 2018 roku dokonano rozbudowy Stacji Uzdatnia Wody w Wólce polegającej na :

- rozbudowie budynku stacji,
- wymianie zbiorników retencyjnych na $V = 150 \text{ m}^3$ – szt. 2
- dobudowaniu nowych filtrów technologicznych uzdatniających wodę,
- wymiana zestawów pompowych o większej wydajności,
- zwiększeniu wydajności stacji z 45 m^3 do $120 \text{ m}^3/\text{h}$,
- budowa nowego osadnika wód popłucznych,
- wymiana obudowy studni głębinowej,
- wymiana ogrodzenia obiektu.

B. Melioracja

Prace melioracyjne wykonane przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy Skępe oraz z funduszu sołeckiego.

Obiekt: Skępe, Obóz, Gorzeszyn, Wólka, Kukowo, Czermno, Boguchwała, Moczadła, Wymyślin, konserwacja ręczna rowów melioracyjnych na długości ogółem 12620m.

Obiekt: Moczadła, Franciszkowo, Wólka, Likiec, Ławiczek, Czermno, konserwacja mechaniczna rowów melioracyjnych na długości ogółem 5970m.

Prace melioracyjne wykonane przez Gminną Spółkę Wodną w Skępem.

Obiekt: Huta, Obóz, Ławiczek, Kukowo, Moczadła konserwacja ręczna i mechaniczna rowu melioracyjnego RA-18, R-10, R10-2, R10-3, R10-4, R10-5, R10-6, R10-7, R10-9, R10-10, R10-11, R10-11-1, R10-11-2, R10-12, R10-13-1, R10-13-2, R10-14 na długości 8246m.

Prace melioracyjne wykonane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” Zarząd Zlewni w Sierpcu i Toruniu.

Obiekt: Skępe, Moczadła, Boguchwała, Ławiczek, konserwacja ręczna i mechaniczna rzeki „Czernica” na długości 9186m.

Obiekt: Wólka, Likiec - konserwacja ręczna i mechaniczna rzeki „Mień” na długości 10000m.

Prace melioracyjne wykonane przez Miasto i Gminę Skępe.

Obiekt: Skępe, Moczadła - konserwacja rzeki „Czernica” na dł.1900m.

9) Ochrona środowiska na terenie gminy Skępe

A. Zadania z zakresu ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi – dot. wyrobów azbestowych

W zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi – dot. wyrobów azbestowych

Na terenie Miasta i Gminy Skępe zinwentaryzowano 5 507203 Mg wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z treścią Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 do roku 2032 należy usunąć i zutylizować wszystkie wyroby zawierające azbest zlokalizowane na terenie Gminy Skępe. W celu wypełnienia tych zapisów należy usuwać ok. 239,44 Mg wyrobów azbestowych rocznie.

W 2023 roku z terenu Miasta i Gminy Skępe skierowano do unieszkodliwienia 94,97 Mg odpadów azbestowo – cementowych.

Ilość nieruchomości objętych zadaniem w 2023 r. w zakresie transportu i unieszkodliwiania azbestu – 37 szt..

Dla porównania w tabeli poniżej przedstawiam zbiorcze zestawienie usuniętych wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Skępe za lata 2013 – 2023 oraz wielkość pozyskanych dotacji na realizację tego zadania.

Tabela 28 Zestawienie zbiorcze usuniętych wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Skępe za lata 2013 –

2023

Rok	Demontaż, transport i utylizacja		Transport i utylizacja		Ogółem		Dotacja NFOŚiGW WFOŚiGW /w zł/	Termin zakończenia zadania
	Mg	Ilość obiektów	Mg	Ilość obiektów	Mg	Ilość obiektów		
2013	21,224	10	16,203	9	37,427	19	15 861,70	30.10.2013r.
2014	39,370	17	21,070	9	60,440	26	26 802,55	30.10.2014r.
2015	7,43	3	38,06	15	45,49	18	15 531,37	30.10.2015r.
2016	33,2	5	59,43	23	92,63	28	34 106,83	30.10.2016r.

Rok	Demontaż, transport i utylizacja		Transport i utylizacja		Ogółem		Dotacja NFOŚiGW WFOŚiGW /w zł/	Termin zakończenia zadania
	Mg	Ilość obiektów	Mg	Ilość obiektów	Mg	Ilość obiektów		
2017	26,58	9	51,51	24	78,09	33	19 626,02	30.10.2017r.
2018	8,224	5	56,765	26	64,989	31	13 804,36	30.10.2018r.
2019	4,155	2	90,391	34	94,546	36	26 090,56	30.10.2019r.
2020	0,00	0	136,548	44	136,548	44	43 946,60	30.10.2020r.
2021	0,00	0	97,24	38	97,24	38	32 976,03	30.10.2021r.

Rok	Demontaż, transport i utylizacja		Transport i utylizacja		Ogółem		Dotacja NFOŚiGW WFOŚiGW /w zł/	Termin zakończenia zadania
	Mg	Ilość obiektów	Mg	Ilość obiektów	Mg	Ilość obiektów		
2022	0,00	0	89,04	32	89,04	32	37 215,16	30.10.2022r.
2023	0,00	0	94,97	37	94,97	37	36 907,61	30.10.2022r.
Razem	140,183	51	751,227	291	891,41	342	302 868,79	

Źródło. Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

B. Realizacja zadań w ramach współpracy Miasta i Gminy Skępe z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – tj.: Dz. U. z 2023r., poz. 571 ze zm.).

Działając na podstawie art. 11 oraz art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj.: Dz. U. z 2023r., poz. 571 ze zm.), oraz zarządzenia nr 6/2023 z dnia 1 lutego 2023 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2023 r., Burmistrz Miasta i Gminy w Skępem w dniu 1 lutego 2023 roku ogłosił otwarty konkurs ofert na wykonanie zadań publicznych w roku 2023 w zakresie:

- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- ochrony zwierząt,

W 2023 r. na realizację działań w zakresie jak wyżej przeznaczono środki finansowe w wysokości 85.000,00- zł, z podziałem wg. tabeli poniżej:

Tabela 29 Realizacja zadań

Lp.	Nazwa zadania	Planowane wydatki w 2023 roku
1.	Upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży	70 000,00
2.	Ochrona zwierząt	15 000,00
	Razem:	85 000,00

W dniu 2 lutego 2023 r. zarządzeniem Nr 7/2023 Burmistrz Miasta i Gminy w Skępem powołał komisję konkursowa ds. opiniowania ofert w zakresie ww. zadań publicznych. Ogłoszenie w sprawie otwartego konkursu ofert oraz zarządzenie w sprawie powołania komisji konkursowej opublikowano poprzez zamieszczenie ich w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Skępe.

W przewidzianym terminie składania ofert, tj. do 27 lutego 2023 r., do godz. 15⁰⁰ wpłynęły dwie oferty:

1. Uczniowski Klub Sportowy „SKOMPENSIS” z siedzibą w Skępem, ul. Al. 1-go Maja 89,
2. Fundacja dla zwierząt „TIM – TROSKA I MIŁOŚĆ”, ul. Św. Józefa 2/6, 87 – 100 Toruń – Dom tymczasowy dla zwierząt bezdomnych w Ławiczku,

Ww. oferty spełniły warunki formalne wymagane od oferentów i zostały dopuszczone do oceny merytorycznej. Burmistrz Miasta i Gminy w Skępem na wniosek komisji konkursowej zaakceptował oferty i przyznał ww. organizacjom dotację na realizację zadań w wysokości:

1. Uczniowski Klub Sportowy „SKOMPENSIS” – dotacja w wysokości 70 000,00 zł,
2. Fundacja „TIM – TROSKA I MIŁOŚĆ” – dotacja w wysokości 15 000,00 zł.

Wybór ofert został dokonany w ciągu 14 dni od upływu terminu na składanie ofert, tj. w dniu 28.02.2023 r.. Wyniki konkursu zostały podane do publicznej wiadomości w dniu 28.02.2023 r. poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Skępem.

W dniu 9 marca 2023 r. podpisano następujące umowy o wsparcie realizacji zadań publicznych:

1. Uczniowski Klub Sportowy „SKOMPENSIS” – umowa nr 1/03/2023
2. Fundacja dla zwierząt „TIM - TROSKA I MIŁOŚĆ” – umowa nr 2/03/2023

W ciągu 30 dni od dnia podpisania umów przekazano ww. organizacjom środki finansowe.

Podmioty dotowane złożyły sprawozdania końcowe z wykonania zadania w terminie oraz rozliczyły przyznane środki budżetowe wg. tabeli poniżej:

Tabela 30 Rozliczenie podmiotów dotowanych

Lp.	Podmioty dotowane	Przyznana kwota dotacji	Wykorzystana kwota dotacji	Kwota do zwrotu
1.	Uczniowski Klub Sportowy „SKOMPENSIS”	70 000,00	70 000,00	0,00
2.	Fundacja dla zwierząt „TIM – TROSKA I MIŁOŚĆ”	15 000,00	15 000,00	0,00
	Razem	85 000,00	85 000,00	0,00

Realizując cele Programu Współpracy, Miasto i Gmina Skępe udzieliło organizacjom pozarządowym w 2023 roku wsparcia zarówno o charakterze finansowym jak i pozafinansowym. Ogłoszono jeden konkurs, w ramach którego udzielono wsparcia

dwóm organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 85 000,00 zł. Przydzieloną dotację organizacje wykorzystały w całości.

10) Gospodarka odpadami

A. Utrzymanie porządku i czystości jest zadaniem własnym każdej gminy.

Obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych uregulowany przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U z 2024 r., poz. 399) mówi, iż wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych obowiązani są do segregowania odpadów komunalnych, które gromadzimy oddzielnie z podziałem m.in. na: papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne oraz odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów. Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2011 r., poz. 897, ze zm.) nałożyła na samorzady władztwo nad odpadami wytwarzanymi na terenie gminy. Od 1 lipca 2013 r. obowiązuje znowelizowany system gospodarki odpadami. Gmina zorganizowała odbiór odpadów komunalnych:

- a) początkowo od 1 lipca 2013 r. z nieruchomości zamieszkałych,
- b) a od 1 stycznia 2017 r. również z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe oraz innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku.

Tak więc na terenie Miasta i Gminy Skępe w 2023 r. odpady komunalne odbierane były z trzech rodzajów nieruchomości:

- a) w których zamieszkują mieszkańcy (zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna),

- b) na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku,
- c) na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (szkoły, przedszkola, instytucje, banki, sklepy i tym podobne obiekty) - nieruchomości te nie są objęte systemem gminnym, a ich właściciele są obowiązani z mocy ustawy do zawarcia umowy z uprawnionym podmiotem na odbiór odpadów z takiej nieruchomości.

Rada Miejska w Skępem uchwałą nr XIV/84/2019 z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty od nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy ustaliła, że najbardziej optymalną opłatą spełniającą zasadę „wytwarzający płaci” za gospodarowanie odpadami będzie opłata naliczana od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości. Rada Miejska w Skępem dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty, określonej w art. 6j ust.1 pkt 1 i ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z powyższą uchwałą, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osoby zamieszkującej daną nieruchomość wynosi 24,00 zł miesięcznie. W przypadku gdy właściciel nieruchomości zadeklaruje kompostowanie wytworzonych na nieruchomości odpadów biodegradowalnych pochodzących z pielęgnacji ogródków oraz kuchennych w kompostowniku stosuje się ulgę w wysokości 2,00 zł od każdej zamieszkującej osoby, czyli stawka wynosi 22,00 zł od osoby.

Ryczałtowa roczna stawka opłaty, płatna jednorazowo za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny wprowadzona uchwałą Rady Miejskiej w Skępem nr XXIV/164/2020 z dnia 24 listopada 2020 r. wynosi 181,00 zł. W sytuacji gdy odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, czyli wszystkie odpady odbierane są jako zmieszane, opłata ta wynosi 362,00 zł. Stawki ryczałtowe ustalone w uchwale obowiązywały od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Pobierane opłaty z nieruchomości zamieszkałych i zabudowanych domkami letniskowymi przeznaczone są na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w skład których wchodzi odbiór, transport, utylizacja odpadów, utrzymanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) i Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (IPOK), zysk firmy obsługującej, koszt obsługi administracyjnej i informatycznej systemu, opłaty pocztowe, itp.

B. Inny funkcjonujący na terenie gminy system zbierania odpadów komunalnych

W 2023 r. na terenie Miasta i Gminy Skępe funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), w którym przyjmowano odpady problemowe (przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny), a także selektywnie zebrane odpady komunalne (papier i tektura, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, szkło, odpady komunalne ulegające biodegradacji, odpady zielone, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych, zużyte opony, tekstylia i

odzież, popiół itp.). Punkt ten zlokalizowany jest przy miejsko - gminnej oczyszczalni ścieków w Skępem, przy ul. Sportowej 27 i świadczy usługi w każdy wtorek w godzinach od 13:00 do 17:00 i każdą sobotę w godzinach od 09:00 do 13:00, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. W PSZOK - u nie są przyjmowane niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, lecz tylko i wyłącznie odpady zebrane przez właścicieli nieruchomości w sposób selektywny, jeżeli przekazanie przedsiębiorcy, który na zlecenie Miasta i Gminy Skępe realizuje odbiór odpadów komunalnych, w terminach określonych harmonogramem było niemożliwe. Odpady zebrane w sposób selektywny, mogą być również przekazywane przez właścicieli nieruchomości samodzielnie w każdych ilościach.

C. Liczba mieszkańców i nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe.

Na podstawie danych pochodzących z wykazu ilościowego mieszkańców wynika, iż liczba mieszkańców Miasta i Gminy Skępe na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 7.215 osób, natomiast na podstawie danych z programu informatycznego obsługującego system gospodarki odpadami komunalnymi wynika, że liczba osób wg stawek ze składników powiązanych z deklaracjami obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2023 r. mieszkańców Miasta i Gminy Skępe, wynosiła 5.495 osób. Liczba nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe wynosiła 860 szt. - właściciele tych nieruchomości, uiszczali opłatę roczną (ryczałtową) za odbiór odpadów w 2023 r. w wysokości 181,00 zł.

D. Masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Miasta i Gminy Skępe

W celu ustalenia ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Miasta i Gminy Skępe w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wzięto pod uwagę dane

wykazane w rocznym sprawozdaniu Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

Łączną ilość odpadów komunalnych odbieranych przedstawia się następująco:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne - 1.373,0000 [Mg],
- b) zmieszane odpady opakowaniowe - 366,4600 [Mg],
- c) opakowania z papieru i tektury - 3,3400 [Mg]
- d) opakowania ze szkła - 18,1800 [Mg],
- e) zużyte opony - 4,6800 [Mg],
- f) zmieszane odpady z budowy, remontów demontażu - 36,1600 [Mg],
- g) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - 4,6600 [Mg],
- h) odpady kuchenne ulegające biodegradacji - 176,7600 [Mg],
- i) tekstylia - 4,2600 [Mg],
- j) odpady wielkogabarytowe - 43,1000 [Mg],
- k) zbierane w sposób selektywny (popiół z palenisk domowych) - 103,9800 [Mg],
- l) odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach - 65,0800 [Mg].

SUMA 2 199,6600 [Mg]

E. Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych w PSZOK-u

Ilość selektywnie zebranych odpadów w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Skępem przy ul. Sportowej 27, przedstawia się następująco:

- a) zużyte opony - 12,9600 [Mg]
- b) papier i tektura - 1,3200 [Mg],
- c) tworzywa sztuczne - 9,4200 [Mg],
- d) odpady wielkogabarytowe - 42,5800 [Mg],

- e) szkło - 0,6800 [Mg],
- f) tekstylia - 133,1600 [Mg]
- g) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - 9,1600 [Mg]
- h) odpady ulegające biodegradacji - 6,3000 [Mg],
- i) odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach - 6,2600 [Mg].

SUMA - 221,8400 [Mg]

F. Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z założeniami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach system gospodarki odpadami komunalnymi powinien być systemem samofinansującym się. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Mieście i Gminie Skępe w 2023 r. dz. 900 rozdz. 90002 wyniosły ogółem 1.762.143,10 zł, z czego największy koszt to zakup usługi odbioru odpadów komunalnych oraz obsługi PSZOK-u, realizowany przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Lipnie wynoszący 1.664.010,00 zł.

Przychody z tytułu opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Mieście i Gminie Skępe w 2023 r. wyniosły:

- należność z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwzględnieniem zaległości oraz nadpłat – 1.854.725,65 zł,
- wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 1.571.933,73 zł,
- wskaźnik ściągłości - 85 %

11) Polityka społeczna

A. Działalność Miasta i Gminy Skępe w zakresie polityki społecznej

Politykę społeczną Miasta i Gminy Skępe w głównej mierze realizował Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem. Miała ona na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

BUDŻET: DOCHODY – PLAN: 66.569,00 zł - WYKONANIE: 94.922,65 zł

BUDŻET: WYDATKI – PLAN: 10.743.989,16 zł - WYKONANIE: 10.651.148,20 zł

Głównym celem pomocy społecznej jest:

- zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapobieganie powstawaniu trudnych życiowych sytuacji, których rodziny nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- doprowadzenie do możliwie pełnego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek podejmował wiele działań w celu podnoszenia, jakości i poszerzenia usług świadczących najbardziej potrzebującym mieszkańcom Miasta i Gminy Skępe.

Współpracował przy tym z organizacjami pozarządowymi oraz z różnymi instytucjami.

Do najważniejszych naszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

w Lipnie, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie, Urząd Miasta i Gminy Skępe, Policja, Caritas, Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy i Rozwoju Lokalnej Społeczności, „Pomocna Dłoń”, Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych powiatu lipnowskiego, „Nadzieja”, Koło Emerytów i Rencistów, Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Rybniku, Stowarzyszenie „MONAR” Schronisko dla osób bezdomnych „MARKOT” Toruń.

Dokumenty programowe wyznaczające długofalowe przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie mieszkańcom warunków przeciwdziałającym marginalizacji

i wykluczeniu to:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Skępe lata 2017-2026 (Uchwała nr XXX/176/2017 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 stycznia 2017 r.).
2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 (Uchwała Nr XL/284/2022 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 5 maja 2022 r.).
3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2028 (Uchwała nr L/361/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 31.01.2023 r.).

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie, którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Oprócz zadań wynikających z ww. ustawy Ośrodek realizuje również zadania przekazane w ramach innych ustaw, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tzw. 500+);
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Skępem, w roku sprawozdawczym zatrudnionych było 19 osób.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 Ustawy o pomocy społecznej OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

W roku 2023 zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w środowisku zamieszkania.

Tabela 31 Zatrudnienie MGOPS Skępe w 2023 roku

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem		2023 rok
Dyrektor		1
Zastępca dyrektora		1
Asystent rodziny		2
Pracownicy socjalni ogółem		5
z tego:	starszy specjalista pracy socjalnej	0
	specjalista pracy socjalnej	3
	starszy pracownik socjalny	0
	pracownik socjalny	2

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem	2023 rok
Pracownicy wykonujące usługi opiekuńcze	2
Pozostali pracownicy	8
Ogółem	19

***B. Informacja finansowa z wykorzystania budżetu w 2023 r. zgodnie z
wydanymi decyzjami***

Tabela 32 Poszczególne wykorzystanie budżetu

Rozdział	Rodzaj zadania	Wydatek w zł
85195	Ochrona zdrowia – pozostała działalność	1.498,78
85202	Domy pomocy społecznej	596.481,47
85203	Ośrodki wsparcia	74.229,46
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie	683,75
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	36.008,82
85504	Wspieranie rodziny	283.318,25
85503	Karta Dużej Rodziny	2.955,85

85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	388.236,35
85216	Zasiłki stałe	430.245,54
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	245.205,74
85295	Pozostała działalność(pogrzeby, zdarzenie losowe, inne)	16.991,55
85295	Projekt unijny EFS: „Skępe otwarte na osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i niepełnosprawne”.	129.902,85
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	319.638,00
85595	Pozostała działalność (pomoc obywatelom Ukrainy)	18.844,10
85215	Dodatki mieszkaniowe	79.879,81
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz świadczenie wychowawcze	6.533.096,83
85513	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	178.911,18
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	1.315.019,87
Ogółem		10.651.148,20

C. Działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem w zakresie realizacji pozostałych zadań statutowych

Na dzień 31.12.2023 r. Miasto i Gminę Skępe zamieszkiwało 7323 osób zameldowanych na stałe i czasowo, z tego 7 215 osób zameldowanych na stałe (*dane: wykaz ilościowy mieszkańców Urzędu Miasta i Gminy Skępe*).

W roku 2023 przyznano **dla 307** rodzin świadczenia w ramach zadań własnych i zadań zleconych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania). W rodzinach tych było 843 osób, co stanowi 11,51 % ogółu ludności Miasta i Gminy Skępe. Natomiast pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono ogółem 316 rodzinom, w których było 878 osób, co stanowi 11,99% ogółu ludności.

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w OPS a wynikających z art. 45 ust. 1-4 Ustawy o pomocy społecznej jest **świadczenie usług w formie pracy socjalnej**, rozumianej jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W roku 2023 z tej formy pomocy społecznej skorzystało 316 rodzin, w tym wyłącznie z pracy socjalnej 14 rodzin. Nawarstwiający się problemy dnia codziennego powodują, iż ludzie wymagają wsparcia osób profesjonalnie zajmujących pomaganiem. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana jest w szczególności na osoby samotne, chore, niepełnosprawne, rodziny niepełne, wielodzietne, wykazujące bezradność, w szczególności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W 2023 r. funkcjonował Punkt Informacyjno-Konsultacyjny działający przy Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urzędu Miasta i Gminy

Skępe. W ramach działalności Punktu zatrudnionych było 3 psychologów i 1 specjalista terapii uzależnień, którzy w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Skępe pełnią dyżury. Psycholog w każdą środę w godzinach 15.30-18.30, pok. nr 19 i specjalista terapii uzależnień w każdą środę w godzinach 15.30-18.30, pok. nr 22. Pozostałych 2 psychologów zapewniało wsparcie w środowisku po wcześniejszym umówieniu wizyty. Osoby doznające przemocy domowej mają możliwość skorzystania nieodpłatnie z tej formy wsparcia. W okresie sprawozdawczym **w ramach pomocy psychologicznej odbyło się 361 spotkań, natomiast w ramach pomocy terapeuty odbyły się 104 spotkania.**

W roku 2023 OPS przygotował po raz kolejny listę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do wykonywania **prac społecznie użytecznych**. Celem programu było uaktywnienie osób długotrwale bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej. Program realizowany był od 01.04.2023 r. do 31.10.2023 r. W ramach prac społecznie użytecznych aktywność zawodową podjęły 20 osoby bezrobotne, objęte wsparciem pomocy społecznej. Osoby bezrobotne podejmowały zatrudnienie w samorządzie gminnym wykonując zleczone prace porządkowe.

W roku sprawozdawczym podpisano ogółem **15 kontraktów socjalnych, liczba osób objętych kontraktami socjalnymi: 15.**

Do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki. W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o pomocy społecznej uchwałą nr XXVI/147/2016 Rady Miejskiej w Skępem w dniu 28 października 2016 r. **zawarto porozumienie międzygminne** w dniu 10 listopada 2016 r. na czas nieokreślony w sprawie powierzenia Gminie Kikół realizacji zadania Miasta i Gminy Skępe z zakresu pomocy społecznej polegającego na świadczeniu

usług przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka” w Suminie na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkującymi Miasto i Gminę Skępe. **Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka” w Suminie jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu.** W roku 2023 korzystało z tej formy pomocy **6 osób** z terenu Gminy Skępe przez 5 dni w tygodniu w godz. 7.30-15.30. Miasto i Gmina Skępe zapewniała dowóz. Pobyt w ŚDS jest nieodpłatny, gdy dochód osoby/osoby w rodzinie jest niższy niż 300% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Misją ŚDS w Suminie, jest przywracanie osobom z zaburzeniami psychicznymi radzenia sobie w sytuacjach życiowych na najwyższym z możliwych poziomie, stwarzanie możliwości do rozwoju społecznego we współpracy z najbliższym i dalszym otoczeniem społecznym. Celem działalności ŚDS jest wspieranie uczestników i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego (źródło: strona internetowa: www.kikol.beep.pl) poprzez ciekawe spędzanie czasu wolnego, jak wycieczki, wyjście do kina, itp., pomoc psychologiczną i pedagogiczną, rehabilitację, ciepły posiłek.

Pozostała działalność:

a) **Dzień Dziecka – 20 dzieci**

1.000,00

b) **prezent na setne urodziny – 2 osoby**

360,00

c) **zdarzenie losowe – 1 rodzina, 1 świadczenie**

6.000,00

d) **Jubileusz 43-lecia ZERil – 38 osób**

500,00

e) **Spotkanie Wigilijne ZERil – 38 osób**

498,79

f) **Spotkanie Wigilijne Stowarzyszenie „Nadzieja” – 20 osób**

500,00

g) **dowóz posiłku**

8.132,76

W roku sprawozdawczym OPS w Skępem uczestniczył w realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021 Plus**. Pomoc żywnościowa trafiła do 1578 osób uprawnionych do pomocy w formie żywności, zgodnie z wydanymi skierowaniami w roku 2022 przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem. Osoby ubiegające się o pomoc żywnościową musiały spełniać 220% kryterium dla osoby samotnie gospodarującej (1.707,20 zł) lub osoby w rodzinie (1.320,00 zł), o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Na terenie Gminy Skępe żywność wydawało Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy i Rozwoju Lokalnej Społeczności „Pomocna Dłoń” w jednym punkcie.

D. Realizacja usług opiekuńczych w 2023 roku

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 Ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej

pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są realizowane 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku.

Obowiązek świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wynika z Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późniejszymi zmianami).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.

Z usług opiekuńczych w 2023 roku korzystało ogółem 43 osób, natomiast ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 11 osób.

W roku 2023 świadczonych było ogółem 3518 godzin usług opiekuńczych oraz 804 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Podopieczni korzystający z usług opiekuńczych ponosili odpłatność, ustaloną w trybie decyzji administracyjnych w okresie styczeń- marzec 2023 r., zgodnie z uchwałą Nr XXXII/263/2022 z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego

zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 31.01.2022 r., poz. 489), natomiast w okresie IV-XII 2023 r. podopieczni korzystający z usług opiekuńczych ponosili odpłatność, ustaloną w trybie decyzji administracyjnych, zgodnie z uchwałą Nr L/348/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz uchwałą Nr LI/367/2023 z dnia 14 marca 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 marca 2023 r., poz. 1907). Koszt 1 godziny usług opiekuńczych w 2023 roku wynosił 19,70 zł (I-III 2023 r.) oraz 23,50 zł (IV-XII 2023 r.); koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustalono w wysokości 60,00 zł (I-III 2023 r.) oraz w wysokości 100,00 zł (IV-XII 2023 r.). Natomiast klienci korzystający ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi ponosili odpłatność zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosił średnio 95,46 zł.

Konsekwencje socjalne starzenia się ludności to wzrastające zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze.

D. Lokalne ośrodki wsparcia

Ośrodek wsparcia - Dzienny Dom „Senior +” w Łąkiem powstał w ramach Programu Wieloletniego „Senior” na lata 2021 -2025, Edycja 2023 - Moduł I „Utworzenie i/lub wyposażenie ośrodka „Senior+”.

Zadanie było współfinansowane ze środków otrzymanych od Wojewody Kujawsko - Pomorskiego w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, Edycja 2023. Przyznana dotacja na zrealizowanie zadania wyniosła 214 739,00 zł, natomiast całkowity koszt zadania to 324 530,01 zł.

Przedmiotem realizacji zadania publicznego było kompleksowe wykonanie modernizacji parteru budynku po szkole podstawowej w Łąkiem w celu pełnienia nowej funkcji Dziennego Domu „Senior+”. Realizacja zadania obejmowała prace projektowe, roboty wykończeniowe wewnętrzne, wymianę podłóg, instalacji elektrycznej i sanitarnej, stolarki drzwiowej oraz zakup niezbędnego wyposażenia.

Dzienny Dom „Senior+” został włączony w strukturę organizacyjną Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem (Uchwała Nr LVIII/420/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 14 listopada 2023 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia Dzienny Dom Senior+ oraz włączenia go w strukturę Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem). Znajduje się na parterze wyremontowanego, dostosowanego i wyposażonego do potrzeb Seniorów budynku zlokalizowanego w miejscowości Łąkie 41, gmina Skępe.

Utworzony Dzienny Dom „Senior+” jest ośrodkiem wsparcia dla Seniorów nieaktywnych zawodowo w wieku 60+, w którym będzie zapewniona 8-godzinna oferta

usług uwzględniająca potrzeby oraz ograniczenia Seniorów, w tym co najmniej jeden gorący posiłek, a także organizacja usług:

- socjalnych,
- edukacyjnych,
- kulturalno-oświatowych,
- aktywności ruchowej lub kinezyterapii,
- sportowo-rekreacyjnych,
- aktywizujących społecznie zmierzających do integracji międzypokoleniowej,
- terapii zajęciowej.

Dzienny Dom Senior+ w Łąkiem będzie udzielał wsparcia dla 30 podopiecznych, którzy z różnych przyczyn, potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w dniach **od poniedziałku do piątku (w dni robocze) w godzinach 7.30-15.30.**

E. Wspieranie rodziny – asystent rodziny

Wspieranie rodziny jest to zespół zaplanowanych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie funkcji opiekuńczo-rodzicielskich.

Asystent rodziny dostosowuje swoje działania indywidualnie do rodziny i udziela pomocy w zakresie uzgodnionych wspólnie problemów i potrzeb. Pomoc indywidualna zmierza do rozwijania poczucia sprawczości, zwiększania wpływu na własne życie, podniesienia samooceny, wspierania realnych dążeń.

Działania te prowadzone są za zgodą rodziny i z aktywnym jej udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego i polegają one na :

- praca z rodziną m.in. poprzez konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapię, mediacje, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, przydzielenie asystenta,
- pomoc w opiece i wychowaniu dziecka przy aktywnym udziale lokalnych instytucji, organizacji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

Praca z rodziną prowadzona powinna być również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W rodzinie, w której doszło do kryzysu i w efekcie, którego nastąpiło umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej prowadzone są działania o charakterze interdyscyplinarnej pomocy i intensywnej pracy z rodziną w celu przezwyciężenia trudności i możliwości powrotu dziecka do rodziny.

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i jeżeli wywiad potwierdzi występowanie tychże trudności, pracownik socjalny może występować do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny.

W związku z obowiązkiem wynikającym z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr XL/284/2022 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 5 maja 2022 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024.

W ramach realizacji Programu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem zatrudnił 2 asystentów rodziny. Pomocą asystentów rodziny w roku 2023 objętych było 18 rodzin. W trakcie okresu sprawozdawczego zakończono współpracę z 1 rodziną ze względu na : osiągnięte cele.

Tabela 33 Zestawienie rodzin korzystających z usług asystenta rodziny

L. p.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego	Wykonanie
1.	do 3 miesięcy	1
2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	5
3.	powyżej 1 roku	10
Razem		16

W związku z wejściem w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem współfinansował pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych. Zgodnie z art. 191 ust. 9 pkt 1-3, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa wydatki gminy w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W pieczy zastępczej w pierwszym roku 10% miesięcznego kosztu utrzymania w drugim roku pobytu 30 % miesięcznego kosztu utrzymania, a w trzecim roku i latach następnych 50 % miesięcznego kosztu utrzymania. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem współfinansował pobyt dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej i rodzinie zastępczej na łączną kwotę 155.442,95 zł.

Tabela 34 Licza dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

L. p.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Wykonanie
1.	dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	2
	niezawodowa rodzina zastępcza	4
2.	dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Lipnie	2
	dom dziecka w Brodnicy	2
Razem		10

Zgodnie z Ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” asystent rodziny pełni funkcję koordynatora działań podejmowanych przez rodzinę zmierzających do odnalezienia się rodziny w nowej sytuacji jaką jest opieka nad chorym dzieckiem czy szczególne dbanie o siebie gdy ciąża jest zagrożona. Od czasu wejścia w życie ustawy nie było rodziny wnioskującej o wsparcie asystenta w związku z ustawą „Za życiem”.

Rodziny z terenu gminy Skępe korzystają z konsultacji i poradnictwa specjalistycznego prowadzonego przez Punkt Konsultacyjny. Pozostałe placówki aktywnie działające w sferze wspierania rodziny to:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i pedagodzy szkolni. Do wspierania rodzin będących w kryzysie przyczynia się również zespół interdyscyplinarny.

Kształowaniem u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi zajmują się pedagodzy szkolni oraz pracownicy

socjalni. W placówkach oświatowych prowadzone są spotkania z rodzicami, indywidualne spotkania z psychologiem oraz praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych.

Rodziny, które ze względu na niski poziom dochodów nie są w stanie opłacić czynszu bądź innych kosztów utrzymania mieszkania, korzystają z pomocy finansowej w postaci dodatku mieszkaniowego.

Na terenie gminy Skępe jest 6 świetlic, pełniących funkcję opiekuńczo-wychowawczą. Działa również Miejsko-Gminna Biblioteka, która ma szeroką ofertę dla dzieci i młodzieży, jest również Centrum Kultury, które prowadzi szereg działań wspierających dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Skępe.

F. Potrzeby

Głównym celem postawionym w zakresie realizacji problemów społecznych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna - nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność.

Rok 2024 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych,

które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Bardzo ważna jest realizacja planowanych wydatków, ale również i realizacja inwestycji społecznych, a polityka osłowna powinna przechodzić w politykę aktywizacyjną. Sektor publiczny w tym MGOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy. Należy zwrócić uwagę, iż w roku 2023 odnotowaliśmy systematycznie wzrastającą liczbę osób starszych oczekujących wsparcia ze strony Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Tendencję wzrostową dostrzegamy w przypadku osób starszych, niepełnosprawnych wymagających pomocy w postaci usług opiekuńczych. Dlatego MGOPS Skępe, w celu poszerzenia katalogu usług świadczonych na terenie gminy na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, zwiększenia ich integracji ze społecznością lokalną oraz poprawy jakości życia, realizował w partnerstwie Projekt konkursowy ze środków UE pod tytułem. „Skępe otwarte na osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i niepełnosprawne”. W ramach Projektu funkcjonował Klub Seniora, wypożyczalnia sprzętów, realizowane były usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi asystenta osoby niepełnosprawnej oraz wsparcie opiekunów faktycznych. Działania projektowe są działaniami wielopłaszczyznowymi i przyczyniają się do zwiększenia dostępności usług oferowanych przez MGOPS w tym, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług

opiekuńczych i usług asystenckich. Wspierają zarówno seniorów jak i opiekunów faktycznych.

Zakończenie działań projektowych było 31 marca 2023 roku.

W roku 2023 przystąpiliśmy do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, który jest realizowany w roku 2024 i stanowi wsparcie dla osób niepełnosprawnych z terenu miasta i gminy Skępe. Przystąpiliśmy również do Programu „SENIOR +” na lata 2021-2025, Edycja 2024, Moduł II – dotyczący zapewnienia funkcjonowania placówki Senior+, dla seniorów naszego miasta i gminy. Działania te wpisują się w lokalne potrzeby oraz stanowią kontynuację wcześniej podejmowanego wsparcia dla seniorów i osób niepełnosprawnych.

G. Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy rodzinom. Działania Zespołu są skierowane do osób znajdujących się w kryzysie i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu. Z uwagi na nowelizację ustawy z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Zespół Interdyscyplinarny na nowo został powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Skępe nr 56/2023 z dnia 15 września 2023r. w sprawie powoływania Zespołu Interdyscyplinarnego.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz osób doświadczających i stosujących przemoc domową są to przedstawiciele:

1. Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;

2. Posterunku Policji;
3. Szkoły Podstawowej;
4. Sądu Rejonowego;
5. Służby Zdrowia;
6. Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkowie Zespołu działają na podstawie następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Uchwała Rady Miejskiej w Skępem Nr LV/396/2023 z dnia 20 lipca 2023r., w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.
- Uchwała nr L/361/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 31 stycznia 2023r. na lata 2023-2028.

Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy – 2023

Rok 2023 to rok, w którym zaczęło obowiązywać dużo zmian istotnych dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy. Wyszczególnimy trzy ustawy:

- Ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535),
- Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 289),
- Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1606).

Głównym celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Miasta i Gminy Skępe;

- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową;
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony dla osób doznających przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa

w art. 9a ust. 3–5, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;

9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;

10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;

3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;

4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. –Kodeks wykroczeń;

7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;

8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;

9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:

a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,

b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;

10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

W okresie sprawozdawczym tj. od 01 stycznia 2023r. do 31.12.2023r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Z posiedzeń sporządzono listy obecności oraz protokoły. Podczas prac zespołu rozmawiano na temat zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Skępe, omawiano akty prawne, według których podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Omawiano również zadania jakie spoczywają na członkach zespołu, grup-diagnostyczno-pomocowych, procedury „Niebieskiej Karty” po nowelizacji ustawy. Przewodnicząca przedłożyła na zespół opracowane wzory uchwał, regulamin dla zespołu. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuacje w szczególności w rodzinach. Poruszano sprawy różne z działalności zespołu.

W okresie sprawozdawczym I-XII 2023r. zostało powołanych 14 grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych, w których łącznie odbyły 25 spotkań. Podczas posiedzeń udzielono pomocy i wsparcia 14 rodzinom, liczba osób objętych pomocą grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych. – 14, zgodnie z potrzebami i możliwościami. Z roku 2022r. przeszło 5 procedur „Niebieskiej Karty” w roku 2023 zostały zakończone.

Tabela 35 Zestawienie sporządzonych formularzy Niebieskiej Karty

L. p	Rodzaje działania	wskaźnik
1.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” A	14
2.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskiej Karty C”	14
3.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskiej Karty D” ”	13
4.	Liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” z powodu: -ustania przemocy domowej, -rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań.	10

W 2023 funkcjonował Punkt Informacyjno-konsultacyjny działający przy Miejsko- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urzędu Miasta i Gminy Skępe. W ramach działalności Punktu zatrudnionych było 3 psychologów i 1 specjalista terapii uzależnień, którzy w siedzibie Urzędu Miasta i gminy Skępe pełnią dyżury. Psycholog w każdą środę w godzinach 15.30-18.30. pok. nr 19 i specjalista terapii uzależnień w każdą środę w godzinach 15.30-18.30, pok. Nr 22. Pozostałych 2 psychologów zapewniło wsparcie w środowisku po wcześniejszym umówieniu wizyty.

Osoby doznające przemocy domowej mają możliwość skorzystania nieodpłatnie z tej formy wsparcia. W okresie sprawozdawczym w ramach pomocy psychologicznej odbyło się 361 spotkań, natomiast w ramach pomocy terapeuty odbyło się 104 spotkania.

W roku 2023r. odbyło się szkolenie „Najnowsze zmiany w systemie przeciwdziałania przemocy- organizowane w Wielgiem”.

Informacja o działalności zespołu została umieszczona na stronie internetowej BIP Urzędu Miasta i Gminy Skępem. Każdy z członków zespołu został zobowiązany do rozpowszechnienia tej informacji w swoich miejscach pracy.

H. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skępem działa w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 poz.165) oraz realizuje zadania wynikające z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani na 2022-2023 r, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXIX/278/2022 z dnia 29 marca 2022 roku.

W 2023 r. w skład Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodził :

- Pracownik socjalny
- Emerytowany policjant
- Kurator Zawodowy
- Pielęgniarka środowiskowa

Podstawowym zadaniem komisji i jej celem, jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych a także zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi.

Komisja poprzez swoją działalność, zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowotnego stylu życia. Jednocześnie realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych do, których należą:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczenia w zakładzie leczenia odwykowego,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej

Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swoich działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązującej do leczenia:

- przyjmuje zgłoszenie o przypadku wystąpienia nadużywania leczenia
- wzywa na rozmowę osoby, co do których wpłynęło zgłoszenie pouczając o zaprzestaniu swoich działań i poddaniu się leczeniu odwykowego,
- w przypadku gdy osoba wezwana nie godzi się dobrowolnie na leczenie, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania,

osoba kierowana jest na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu odwykowego,

- przygotowuje dokumentację związaną z postępowaniem sądowym mającą na celu poddanie się przymusowemu leczeniu

- składa wnioski o wszczęciu postępowania do Sądu Rejonowego w Lipnie

Działania podjęte przez MGKRPA w 2023r.

W 2023r. do MGKRPA wpłynęło 14 wniosków o objęcie postępowaniem osoby nadużywającej alkoholu. W związku ze złożonymi wnioskami, na posiedzenia komisji wezwano 14 osób z czego zgłosiło się 14. Niektóre osoby były wzywane kilkakrotnie.

Wobec osób zgłoszonych, podjęto działania :

- przeprowadzono rozmowy interwencyjno – motywujące oraz pogadanki na temat szkodliwości napojów alkoholowych i wszelkich zagrożeń związanych z nadmiarem spożywania alkoholu

- wśród osób zgłoszonych na Komisję rozdysponowano materiały edukacyjne otrzymane z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- wyznaczono okresy próbne, skierowano do terapeuty uzależnień bądź psychologa

W ramach swojej działalności członkowie Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych brali udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

W środy w godz. 15.30 – 18.30 w pokoju nr 19 w budynku Urzędu Miasta i Gminy Skępe dostępny był psycholog dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz

dotkniętych przemocą domową z terenu Miasta i Gminy Skępe, również po uprzednim umówieniu wizyty w miejscu zamieszkania pracuje dwóch psychologów. W 2023 roku 3 psychologów odbyło 361 spotkań z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi oraz dotkniętymi przemocą domową.

W środy od godz. 15.30 do 18.30 w pokoju nr 22 w budynku Urzędu Miasta i Gminy Skępe przyjmuje terapeuta z Ośrodka Terapii Uzależnień CEDR – MOKOWO, w roku 2023 odbyły się 104 spotkania z 16 osobami uzależnionymi i współuzależnionymi z terenu Miasta i Gminy Skępe.

Komisja w 2023 r. wydała 5 opinii pozytywne dotyczące wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Na terenie Miasta i Gminy Skępe (miejscowości Łąkie, Wólka, Żuchowo, Józefkowo, Czermno, Jarczewo) odbywają się zajęcia kreatywne w ramach zajęć świetlicowych. Zajęcia odbywały się również podczas ferii i wakacji. W zajęciach kreatywnych wzięło udział około 150 dzieci, w/w cieszą się zainteresowaniem wśród dzieci. W okresie ferii i wakacji podczas zajęć prowadzono warsztaty profilaktyczne dla dzieci i dofinansowano żywność i niezbędne materiały do prowadzenia zajęć.

1. Komisja dofinansowała materiały niezbędne do prowadzenia zajęć kreatywnych oraz opał.

2. W 2023r. dofinansowano Miejsko – Gminny Dzień Dziecka z elementami profilaktyki, sfinansowano atrakcje przygotowane dla dzieci, żywność, nagrody konkursowe.

3. MGKRPA zakupiła nagrody konkursowe dla dzieci, które uczestniczyły w konkursie „Kolęd i Pastorałek”, „Najpiękniejsza Ozdoba Bożonarodzeniowa” w konkursie wzięło udział około 150 dzieci z terenu Miasta i Gminy Skępe.

4. MGKRPA współpracuje ze szkołami i przedszkolami, w roku 2023 sfinansowała widowiska, warsztaty profilaktyczne dla Przedszkoli i Szkół Podstawowych z terenu Miasta i Gminy Skępe. W ubiegłym roku profilaktyką objęto około 500 uczniów i przedszkolaków.

5. Zakupiono program o nazwie: „Unplugged”, w formie warsztatów zostali objęci uczniowie Szkół Podstawowych w Czerminie i w Wólce łącznie 33 uczniów. Program realizowany był przez Krokus Pracownię Szkoleniową z Krakowa.

Genezą programu była wiedza o substancjach psychoaktywnych i spożywaniu alkoholu współczesnej młodzieży jest dość rozległa – uczniowie bez problemów podają np. nazwy różnych substancji – jednak wiedza ta nie jest wystarczająco szczegółowa i dokładna. Z tego powodu wyszliśmy naprzeciw oczekiwaniom placówek oświatowych i realizujemy projekt „Unplugged”. Jest to Program Przeciwdziałania Przyjmowaniu Substancji Uzależniających przez Uczniów opracowany został w ramach międzynarodowego programu EU-Drug Abuse Prevention (EU DAP) finansowanego przez Komisję Europejską. Skuteczność programu w odniesieniu do rozwiązania problemu używania substancji psychoaktywnych została potwierdzona w badaniach ewaluacyjnych przeprowadzonych w latach 2013-2014. Program został oparty o Model Wszechstronnego Wpływu Społecznego, jako że polega on na interakcji, integracji umiejętności życiowych oraz poglądów normatywnych. Treść programu dedykowana jest ograniczeniu inicjacji zażywania używek i/lub opóźnieniu przejścia z etapu eksperymentalnego do regularnego zażywania używek. Młodzież chętnie przyjmuje do wiadomości i aprobuje te opinie, które podważają szkodliwość

alkoholu i nieznanymi substancjami – traktując zakazy dotyczące ich używania jako jeszcze jeden wyraz nieuzasadnionych ograniczeń narzucanych im przez dorosłych. Aby pokazać, że tkwią w błędzie i przybliżyć jak negatywne skutki niesie za sobą obcowanie z alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi w wymiarze fizycznym, psychicznym i społecznym dobrano poniższe tematy.

6. MGKRPA zakupiła Program Rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o nazwie: „Debata” w formie warsztatów zostali objęci uczniowie Szkoły Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego w Skępem (uczniowie klas VIII). Wykonawcą zadania był KROKUS Pracownia Szkoleniowa Ł .Czulak. Genezą Programu były podstawy teoretyczne programu Debata opierają się na koncepcji substancji torujących drogę, która opisuje następujące po sobie fazy używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Pierwszymi i najbardziej dostępnymi substancjami psychoaktywnymi, po które sięgają nastolatki są napoje alkoholowe. Większość młodych osób poprzestaje na tym, jednak część z nich w sposób fazowy sięga po następne substancje. Stąd program jest nastawiony przede wszystkim na opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród nastolatków, co ma ich chronić przed negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i rozwojem innych zachowań ryzykownych. Autorzy programu odwołują się też do teorii uzasadnionego działania. W myśl tej teorii czynnikiem ryzyka używania substancji psychoaktywnych jest przekonanie o znacznym ich rozpowszechnieniu i dużym stopniu społecznej akceptacji dla tego typu zachowania. Zgodnie z ww. założeniami teoretycznymi oraz teorią czynników ryzyka i chroniących w programie „Debata” wzmocnione są następujące czynniki chroniące:

- kontakt z dorosłym mentorem prezentującym poparcie dla postawy abstynencji,
- akceptacja dla szkoły jako środowiska promującego zdrowy styl życia.

6. MGKRPA dofinansowała zadanie o nazwie Kujawsko – Pomorska „Niebieska Linia” Pogotowie dla Ofiar dla Przemocy Domowej.
7. Zakupiono drukarkę niezbędną do pracy komisji.
8. Zakupiono komentarz wraz z materiałami do ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W ramach swojej działalności w 2023 roku MGKRPA wydatkowała kwotę:

Rozdział 85153 „Zwalczanie narkomanii”

plan – 22 586,60 wykonanie – 9 950,00 tj. 44,45 %

Rozdział 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”

plan – 391 048,00 wykonanie – 313 207,06 tj. 78,13 %

I. Rekomendacje do oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2023

Na podstawie art.16a ustawy z dnia 12 marca 2004 ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 poz. 901 ze zm.) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem przedstawia Rekomendacje do oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2023 zawarte w nich informacje dotyczą osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej. Sporządzona ocena stanowi wraz z rekomendacjami podstawę do planowania budżetu na przyszły rok i zostanie wykorzystana do analizy stanu skuteczności udzielania pomocy mieszkańcom Miasta i Gminy Skępe jak i do wyznaczenia priorytetów w obszarze pomocy społecznej.

Zamiarem przygotowania powyższej oceny było zebranie i opracowanie zagadnień zawartych w powyższym materiale i zapoznanie z jego wynikami osób kluczowych w gminie. Jednym z pozytywnych elementów oceny są ukazane dane pozwalające dokonanie porównania na przestrzeni kilku lat, co w konsekwencji może wskazywać na tendencję wzrostową lub malejącą. Ponadto zebrane materiały pozwalają wysunąć wnioski w obszarze wyzwań i potrzeb w sferze społecznej, wpływu zasobów pomocy społecznej oraz oddziaływania pomocy społecznej na politykę społeczną w gminie.

Rok 2024 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Bardzo ważna jest realizacja planowanych wydatków, ale również i realizacja inwestycji społecznych, a polityka osłonowa powinna przechodzić w politykę aktywizacyjną. Sektor publiczny w tym MGOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy. W roku 2023 systematycznie wzrasta liczba osób starszych oczekujących wsparcia ze strony Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Tendencję wzrostową dostrzegamy

w przypadku osób starszych, niepełnosprawnych wymagających pomocy w postaci usług opiekuńczych. Dlatego MGOPS Skępe, w celu poszerzenie katalogu usług świadczonych na terenie gminy na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, zwiększenia ich integracji ze społecznością lokalną oraz poprawy jakości życia, realizował w 2023 roku Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023”. Nadrzędnym celem usług asystencji osobistej jest dążenie do poprawy funkcjonowania osób niepełnosprawnych w ich środowisku. Wskazać należy również, że zwiększenie dostępu do usług asystencji osobistej zwiększa w znaczący sposób szanse osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia.

W 2023 r. Dzienny Dom „Senior+” został włączony w strukturę organizacyjną Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem. Utworzony Dzienny Dom „Senior+” jest ośrodkiem wsparcia dla Seniorów nieaktywnych zawodowo w wieku 60+, w którym będzie zapewniona 8-godzinna oferta usług uwzględniająca potrzeby oraz ograniczenia Seniorów, w tym co najmniej jeden gorący posiłek, a także organizacja usług: socjalnych, edukacyjnych, kulturalno-oświatowych, aktywności ruchowej lub kinezyterapii, sportowo-rekreacyjnych, aktywizujących społecznie zmierzających do integracji międzypokoleniowej, terapii zajęciowej. MGOPS Skępe realizował w partnerstwie Projekt konkursowy ze środków UE pt.: „Skępe otwarte na osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i niepełnosprawne”. W ramach projektu funkcjonował Klub Seniora, wypożyczalnia sprzętów, realizowane były usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi asystenta osoby niepełnosprawnej oraz wsparcie opiekunów faktycznych. Zakończenie działań projektowych nastąpiło 31 marca 2023r.

Niewątpliwie ogrom problemów, jakie uniemożliwiają rodzinom poprawne funkcjonowanie w środowisku wymaga właściwego zdiagnozowania i podjęcie działań ośrodka. Do realizacji tych zadań potrzebna jest nie tylko odpowiednio wykwalifikowana kadra, ale przede wszystkim odpowiednia liczba zatrudnionych pracowników.

W związku z powyższym konieczne jest uzupełnienie zasobów kadrowych oraz środków finansowych w budżecie gminy na ten cel.

Rozwijanie gminnego zasobu mieszkaniowego, stanowi jeden z obowiązków Miasta i Gminy Skępe. W związku z powyższym należałoby rozważyć zwiększenie zasobów mieszkań komunalnych. W ocenie ośrodka na terenie gminy brak jest mieszkań socjalnych dla osób bezdomnych, powracających z zakładów karnych bądź poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych.

VI. INFORMACJE W ZAKRESIE OŚWIATY, KULTURY, ZDROWIA I SPORTU

1. Oświata i wychowanie

Na terenie Miasta i Gminy Skępe działają trzy szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Skępem,
- Szkoła Podstawa w Czermnie,
- Szkoła Podstawowa im. Sejmu RP w Wólce,

oraz dwa przedszkola:

- Publiczne Przedszkole im. Ewy Szelburg – Zarembiny w Skępem,
- Przedszkole Publiczne w Wiosce „Przedszkole pod lipami”.

Są to jednostki publiczne, dla których organem prowadzącym jest Miasto i Gmina Skępe.

Ponadto na terenie Miasta i Gminy Skępe działają dwie placówki niepubliczne:

- KLUB MALUCHA – niepubliczne przedszkole w Skępem,
- Niepubliczne Przedszkole „Kujawiaczek” w Skępem.

dla których Miasto i Gmina Skępe jest organem rejestrującym.

Na terenie miasta funkcjonuje szkoła ponadpodstawowa – Zespół Szkół im. Waleriana Łukasińskiego w Skępem, dla której organem prowadzącym jest Powiat Lipnowski.

1) Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2022/2023

W roku szkolnym 2022/2023 Miasto i Gmina Skępe była organem prowadzącym dla 2 przedszkoli publicznych, 3 szkół podstawowych. Ponadto Miasto i Gmina Skępe udzielała dotacji 2 niepublicznym przedszkolom.

Sieć przedszkoli i szkół podstawowych w roku szkolnym 2022/2023 w stosunku do poprzedniego roku szkolnego nie uległa zmianie.

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowo - rekreacyjnych uznać należy za dobry co jest rezultatem stałych, znacznych nakładów finansowych czynionych od kilku lat na poprawę sytuacji budowlanej w celu usprawnienia poprawy ich sprawności technicznej oraz dla optymalizacji kosztów eksploatacji. W okresie sprawozdawczym czyniono działania w ramach budżetów własnych jednostek oświatowych

Tabela 36 Liczba uczniów i oddziałów w szkołach/przedszkolach (wg danych SIO – stan na 30.09.2022 r.)

Lp.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów /wychowanków	w tym:									
				3-5lat	„0”	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	SP Skępe	29+2	515+2 poza=517	11	22	51	50	58+1	65	69	64	38	87+1
2.	SP Czermno	9	65	10	4	8	5	4	7	5	5	6	11
3.	SP Wólka	9	58+1 RW	14	7	8	4	5+1	4	5	4	5	2
4.	PP Skępe	2	50	32	18								
5.	PP Wioska	4	100	82	18								
	RAZEM	55	790+1 RW	149	69	67	59	68+1	76	79	73	49	101
1.	Klub Malucha	1	14	14	0	+ 572 uczniów klas I-VIII +1 RW							
2.	“Kujawiaczek”	1	17	17	0								
	RAZEM	57	822	179	70								

Tabela 37 Stan organizacji publicznych i niepublicznych placówek oświatowych w roku szkolnym 2022/2023 (wg danych SIO – stan na 30.09.2022 r. – r. szk. 2022/2023)

Lp.	Nazwa i typ placówki oświatowej	2022/2023	
		Liczba uczniów	Liczba oddziałów
SZKOŁY PODSTAWOWE			
1.	Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Skępem	517	31
2.	Szkoła Podstawowa w Czermnie	65	9
3.	Szkoła Podstawowa im. Sejmu RP w Wólce	59	9
RAZEM:		641	49

PRZEDSZKOLA			
1.	Publiczne Przedszkole im. Ewy Szelburg – Zarembiny w Skępem	50	2
2.	Przedszkole Publiczne w Wiosce „Przedszkole pod lipami”	100	4
RAZEM:		150	6
1.	Klub Malucha – niepubliczne przedszkole w Skępem	14	1
2.	Niepubliczne Przedszkole „Kujawiaczek” w Skępem	17	1
RAZEM:		31	2
OGÓŁEM:		822	57

Tabela 38 Liczba wychowanków w przedszkolach wg daty urodzenia (stan na 30.09.2022 r.)

Typ przedszkola	Ogółem dzieci	Urodzone w 2020 roku	Urodzone w 2020 roku	Urodzone w 2019 roku	Urodzone w 2018 roku	Urodzone w 2017 roku	Urodzone w 2016 roku	Urodzone w 2015 roku	Dzieci przebywające w placówce do 5 godzin	Dzieci przebywające w placówce powyżej 5 godzin
		2-letnie	3-letnie	4-letnie	5-letnie	6-letnie	7-letnie	8-letnie		
Przedszkola samorządowe	150	6	27	49	32	36	0	0	0	150
(w%)	100%	4	18	33	21	24	0	0	0	100
Oddział przedszkolny	68	0	7	9	19	33	0	0	68	0
(w%)	100%	0	10	13	28	49	0	0	100	0
RAZEM:	218	6	34	58	51	69	0	0	68	150
(w%)	100%	3	15	27	23	32	0	0	31	69

2) Zatrudnienie w placówkach oświatowych (kadra pedagogiczna oraz pracownicy administracji i obsługi)

W roku szkolnym 2022/2023 w gminnych przedszkolach publicznych, szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto i Gminę Skępe pracowało nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi.

Tabela 39 Zatrudnienie nauczycieli w szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2021/2022 (wg danych SIO – stan na 30.09.2022 r.)

Lp.	Nazwa i typ placówki oświatowej	2022/2023	
		Liczba nauczycieli	Liczba etatów
SZKOŁY PODSTAWOWE			
1.	Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Skępem	59	58,47
2.	Szkoła Podstawowa w Czermnie	16	9,86
3.	Szkoła Podstawowa im. Sejmu RP w Wólce	16	12,08
RAZEM:		91	80,41
PRZEDSZKOLA			
1.	Publiczne Przedszkole im. Ewy Szelburg – Zarembiny w Skępem	7	4,23

2.	Przedszkole Publiczne w Wiosce „Przedszkole pod lipami”	16	12,05
RAZEM:		23	16,28
OGÓŁEM:		114	96,69

Tabela 40 *Zatrudnienie nauczycieli w szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2021/2022 (wg danych SIO – stan na 30.09.2022 r.)*

Lp.	Nazwa i typ placówki oświatowej	2022/2023	
		Liczba osób	Liczba etatów
SZKOŁY PODSTAWOWE			
1.	Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Skępem	24	21
2.	Szkoła Podstawowa w Czermnie	7	2,5
3.	Szkoła Podstawowa im. Sejmu RP w Wólce	6	1,5
RAZEM:		37	25,0
PRZEDSZKOLA			

1.	Publiczne Przedszkole im. Ewy Szelburg – Zarembiny w Skępem	13	8,0
2.	Przedszkole Publiczne w Wiosce „Przedszkole pod lipami”	16	11,0
RAZEM:		29	19,0

3) Wyniki zewnętrznego egzaminu w klasach VIII Szkół Podstawowych

Główną funkcję zewnętrznego oceniania jest diagnozowanie osiągnięć ucznia po zakończeniu każdego etapu edukacyjnego oraz wskazanie dalszych kierunków pracy szkoły. Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z jednego z następujących języków obcych nowożytnych: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego lub włoskiego. W Mieście i Gminie Skępe uczniowie zdawali egzamin z języka angielskiego. Egzamin ósmoklasisty odbył się w dniach 23 - 25 maja 2023 roku. Egzamin ósmoklasisty był przeprowadzany przez trzy kolejne dni:

- pierwszego dnia – egzamin z języka polskiego, który trwał 120 minut;
- drugiego dnia – egzamin z matematyki, który trwał 100 minut;
- trzeciego dnia – egzamin z języka obcego nowożytnego, który trwał 90 minut.
-

Poniżej zamieszczone tabele obrazujące wyniki uzyskane przez uczniów poszczególnych szkół Miasta i Gminy Skępe w zestawieniu z wynikami na poziomie sąsiadujących gmin, powiatu, województwa i kraju.

Tabela 41 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów z języka polskiego

	Liczba zdających uczniów	Średni wynik w %:
SP w Skępem	86 zdających/81 do wyliczeń	64
SP w Czermnie	11	71
SP w Wólce	2	68
Kraj	473 641	66
Województwo - uczniów	25 633	66
Powiat lipnowski	762	64
Skępe (miasto)	86	64
Skępe (wieś)	13	71
Gmina Skępe	99	67
Gmina Lipno (miejska)	182	67
Gmina Lipno (wiejska)	103	64
Gmina Tłuchowo	64	65
Gmina Chrostkowo	25	62
Gmina Bobrowniki	43	63
Gmina Kikół	86	65
Gmina Wielgie	77	58
Dobrzyń nad Wisłą (miasto)	44	55
Dobrzyń nad Wisłą (wieś)	44	69

Tabela 42 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów z matematyki

	Liczba zdających uczniów	Średni wynik w %:
SP w Skępem	84 zdających + 2 laur./81 do wylicz.	50
SP w Czermnie	11	63
SP w Wólce	2	54
Kraj	473 583	53
Województwo - uczniów	25 632	49
Powiat lipnowski	761	44
Skępe (miasto)	84	50
Skępe (wieś)	13	61
Gmina Skępe	97	56
Gmina Lipno (miejska)	182	45
Gmina Lipno (wiejska)	103	39
Gmina Tłuchowo	64	39
Gmina Chrostkowo	25	46
Gmina Bobrowniki	43	50
Gmina Kikół	86	46
Gmina Wielgie	76	36
Dobrzyń nad Wisłą (miasto)	44	40
Dobrzyń nad Wisłą (wieś)	44	41

Tabela 43 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów z języka angielskiego

	Liczba zdających uczniów	Średni wynik w %:
SP w Skępem	86 zdających/81 do wyliczeń	51
SP w Czermnie	11	69
SP w Wólce	2	59
Kraj	469 270	66
Województwo - uczniów	25 547	62
Powiat lipnowski	761	54
Skępe (miasto)	86	51
Skępe (wieś)	13	67
Gmina Skępe	99	59
Gmina Lipno (miejska)	183	60
Gmina Lipno (wiejska)	103	56
Gmina Tłuchowo	63	49
Gmina Chrostkowo	35	46
Gmina Bobrowniki	43	58
Gmina Kikół	86	59
Gmina Wielgie	76	45
Dobrzyń nad Wisłą (miasto)	44	48
Dobrzyń nad Wisłą (wieś)	44	51

4) Dowóz dzieci do szkół

Realizując obowiązki określone w art. 39 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.) dowożono lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów niepełnosprawnych i zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół.

W sprawie ustalenia zasad zwrotu kosztów przejazdu uczniów niepełnosprawnych oraz ich rodziców z miejsca zamieszkania do przedszkola, szkoły lub ośrodka umożliwiającego realizację przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w przypadku zapewnienia dowozu i opieki przez rodziców, zawarto **8 umów** między rodzicami dzieci niepełnosprawnych wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki o zwrot kosztów przejazdu do szkoły oraz **4 umowy** z rodzicami dzieci zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół. Ponadto realizowano dowóz **7 uczniów niepełnosprawnych** do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego w Wierzbicku, **4 uczniów niepełnosprawnych** Zespołu Szkół Specjalnych w Lipnie i **1 ucznia niepełnosprawnego** do Zespołu Szkół im. Waleriana Łukasińskiego w Skępem. Zgodnie z podpisaną umową na realizację dowozu uczniów do szkół z terenu Miasta i Gminy Skępe kupowano zgodnie z zapotrzebowaniem bilety miesięczne oraz zwracano koszty przewozu uczniów przewoźnikowi na trasie nr 3. Łączna wartość wydatków na dowożenie w roku 2022 (stan na 31.12.2022) wyniosła **658 891,75 zł**.

Tabela 44 Dowożenie uczniów do przedszkoli, szkół i ośrodków

Wyszczególnienie		2022/2023
1.	Niepełnosprawni dowożeni przez rodziców	8
2.	Niepełnosprawni dowożeni przez MiG Skępe	13
3.	Zamieszkujący w znacznym oddaleniu od szkoły	4
4.	Zamieszkujący w znacznym oddaleniu od szkoły – bilety miesięczne – wg stanu na wrzesień	209
Razem-dowożeni		

4) Pomoc materialna o charakterze socjalnym i motywacyjnym

Tabela 45 Zestawienie przydzielonych stypendiów

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów w roku szkolnym 2022/2023
1.	Stypendium szkolne dla uczniów szkół podstawowych	97
2.	Stypendium szkolne dla uczniów liceum	20
3.	Stypendium dla uczniów technikum	23
4.	Stypendium szkolne dla uczniów szkoły branżowej I stopnia	10
5.	Stypendium szkolne dla wychowanków publicznych i niepublicznych ośrodków	2

	<p>umożliwiających realizację obowiązku szkolnego dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim oraz dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami</p>	
Razem:		152

Kwota wypłaconej pomocy o charakterze socjalnym wyniosła **59 506,97 zł**, w tym dotacja Ministerstwa Finansów – **47 605,58 zł**, natomiast środki własne Gminy – **11 901,39 zł**.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym są także stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych z terenu Miasta i Gminy Skępe. Za szczególne osiągnięcia uzyskane przez uczniów w roku szkolnym 2021/2022 Burmistrza Miasta i Gminy Skępe na podstawie przedłożonej przez Komisję Stypendialną propozycji, przyznał 32 stypendia – 8 naukowych, 5 sportowych i 19 artystycznych, w tym 26 stypendiów I stopnia, 5 stypendiów II stopnia oraz 1 stypendium III stopnia. W kategorii stypendium naukowe przyznano: 6 stypendiów I stopnia, 2 stypendia II stopnia; w kategorii stypendium sportowe przyznano: 2 stypendia I stopnia, 2 stypendia II stopnia i 1 stypendium III stopnia; w kategorii stypendium artystyczne przyznano: 18 stypendiów I stopnia i 1 stypendium II stopnia. W tym roku stypendium I stopnia wynosiło – 850,00 złotych, II stopnia – 550,00 złotych i III stopnia – 350,00 złotych. Łącznie z budżetu Miasta i Gminy Skępe wydatkowano na ten cel: **25 200,00 złotych**.

Ponadto na zakończenie roku szkolnego 2022/2023 z każdej szkoły podstawowej Burmistrz Miasta i Gminy Skępe nagroził nagrodą rzeczową najlepszego absolwenta oraz najlepszego ucznia kończącego pierwszy etap edukacyjny.

Innym zadaniem o charakterze pomocy materialnej jest również wsparcie w zakresie zakupu podręczników w ramach „Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022”, na które przeznaczona została kwota 445,00 zł. Środki pochodziły z budżetu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Z tej formy pomocy skorzystało 1 uczeń.

5) Bezpłatne podręczniki

Na podstawie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych uczniowie publicznych szkół podstawowych mają prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. W związku z harmonogramem wprowadzenia bezpłatnego dostępu do podręczników został złożony wniosek o udzielenie dotacji celowej w roku szkolnym 2022/2023 na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały ćwiczeniowe. Wysokość udokumentowanych wydatków poniesionych w roku szkolnym 2022/2023 pokrytych ze środków dotacji celowej wyniosła 50 989,76 zł. Z tej formy pomocy korzystają uczniowie szkół podstawowych z klas I-VIII.

6) Programy edukacyjne

W roku szkolnym 2022/2023 placówki oświatowe nie realizowały żadnych programów edukacyjnych.

2. Promocja Miasta i Gminy Skępe w 2023 roku

Promocja gminy jest jednym ze sposobów wspierania rozwoju gminy. Odpowiedni marketing to nie tylko mniejsze bezrobocie w regionie, czy większe wpływy z turystyki, ale przede wszystkim szansa na rozwój i wyższą jakość życia mieszkańców. Promocja musi opierać się na realnych przesłankach, sięgać po autentyczne cechy, atuty i zalety gminy. Bez mocnej i skutecznej promocji gmina nie może liczyć na przyciąganie turystów.

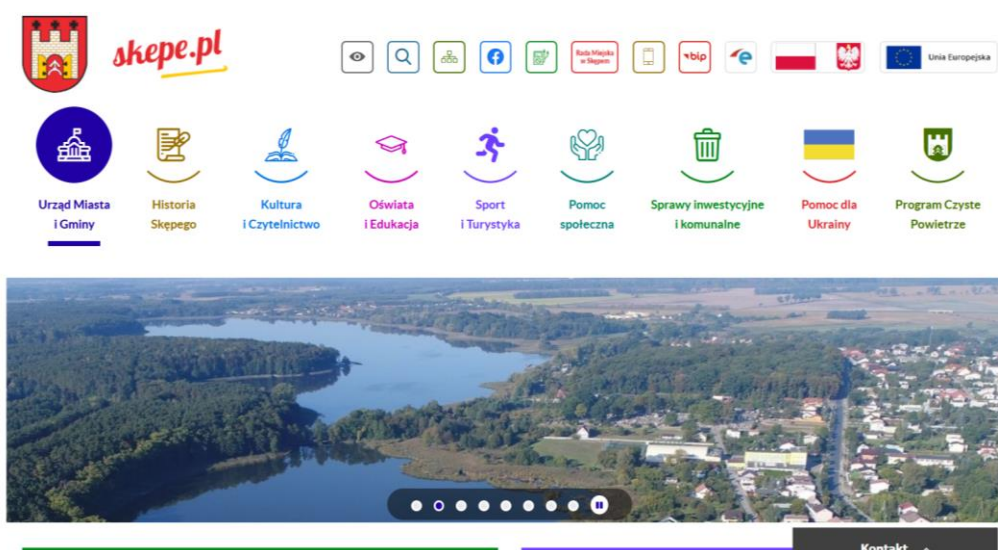
Promocja jest przedsięwzięciem gospodarczym, pociąga za sobą koszty, które akceptujemy, bo oczekujemy efektów przekraczających wartość nakładów. Dobra promocja gminy może przesądzić o wyborze „tutaj, a nie tam”. Promocja to także cierpliwe kształtowanie wizerunku gminy jako miejsca właściwego dla odpowiednich działań.

W ramach promocji Miasta i Gminy Skępe prowadzony jest szeroki wachlarz działań, które można podzielić na marketing lokalny wśród mieszkańców oraz działania skierowane do szerokiej grupy odbiorców poza naszą gminą. Promocja gminy odbywa się, m.in. poprzez prowadzenie strony internetowej www.skepe.pl.

Strona jest responsywna tzn. można swobodnie korzystać z niej zarówno na komputerze, jak i laptopie, smartfonie, czy tablecie. Dopasowuje się ona automatycznie do rozdzielczości ekranu urządzenia, na którym jest wyświetlana.

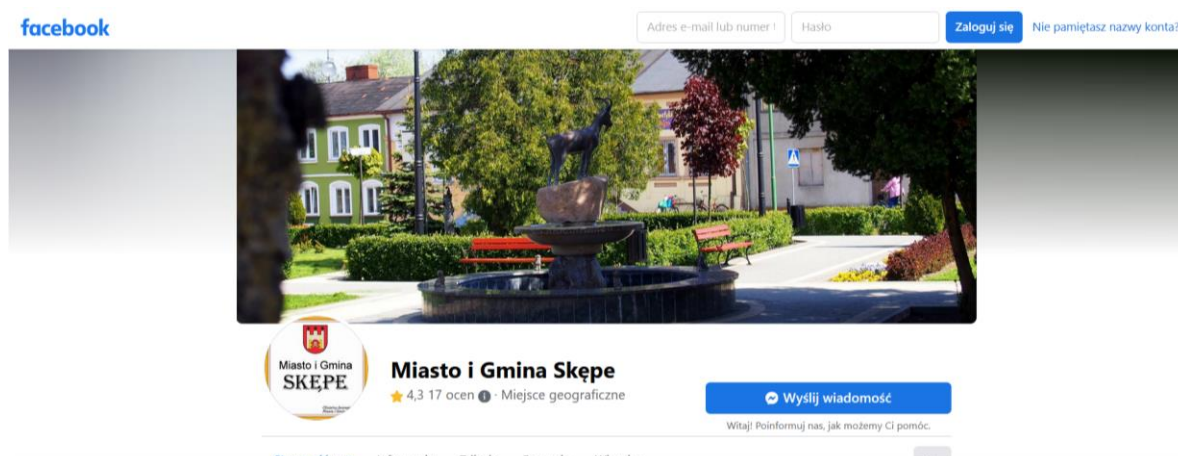
Została również stworzona zgodnie z obowiązującymi standardami WCAG 2.1 w oparciu o mechanizmy ułatwiające osobom niepełnosprawnym dostęp do publikowanych treści zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Rysunek 9 Strona internetowa Miasta i Gminy Skępe

Promocja to także aktywność w mediach społecznościowych i prowadzenie fanpage,

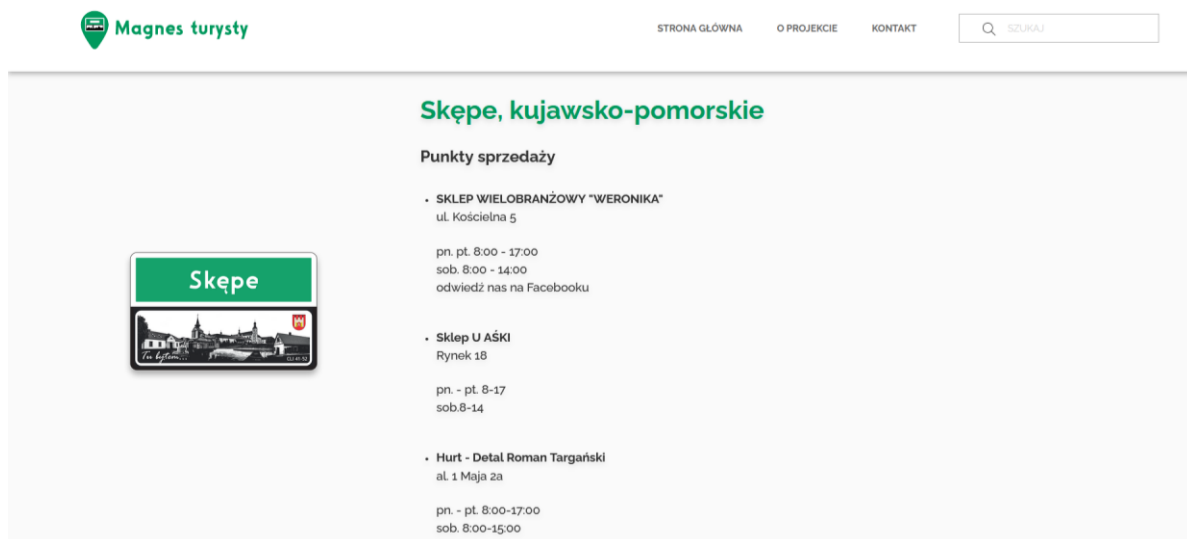
Rysunek 10 Strona na Facebook Miasta i Gminy Skępe

patronaty wydarzeń kulturalnych, sportowych, współpracę z organizacjami pozarządowymi, produkcję i dystrybucję materiałów promocyjnych, w tym gminnych kalendarzy, pinsów – przypinek z herbem, promocję w lokalnej prasie. Dodatkowo Miasto i Gmina Skępe weszła w ogólnopolski projekt promocyjny –

Magnes Turysty dzięki, któremu mieszkańcy, goście, turyści i kolekcjonerzy mogą nabyć w trzech punktach sprzedażowych magnesy turysty dla Miasta Skępe.

Rysunek 11 Magnes turysty miasta Skępe

The screenshot shows the website interface for 'Magnes turysty'. At the top left is the logo 'Magnes turysty' with a location pin icon. To the right are navigation links: 'STRONA GŁÓWNA', 'O PROJEKCIE', and 'KONTAKT'. A search bar with a magnifying glass icon and the text 'SZUKAJ' is also present. The main content area is titled 'Skępe, kujawsko-pomorskie' and features a sub-header 'Punkty sprzedaży'. Below this, three points of sale are listed:

- SKLEP WIELOBRANŻOWY "WERONIKA"**
ul. Kościelna 5
pn. pt. 8:00 - 17:00
sob. 8:00 - 14:00
odwiedź nas na Facebooku
- Sklep U AŚKI**
Rynek 18
pn. - pt. 8-17
sob. 8-14
- Hurt - Detal Roman Targański**
al. 1 Maja 2a
pn. - pt. 8:00-17:00
sob. 8:00-15:00

On the left side of the content area, there is a small image of a magnet with the word 'Skępe' and a picture of the town's market square.

W roku 2023 pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Skępe odbyły się konkursy przedmiotowe, plastyczne, artystyczne, muzyczne oraz szereg imprez kulturalnych.

3. Kultura

Na terenie gminy działają dwie jednostki kulturalne – Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Skępem i Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Skępem.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Skępem upowszechnia kulturę poprzez podejmowanie działań, których celem jest bieżące i nieprzerwalne zaspokajanie potrzeb kulturalnych ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

MGOK realizując swoje zadania statutowe działa w oparciu o przydzieloną kwotę dotacji podmiotowej w wysokości **350 000,00zł**.

Od 9 stycznia br. rozpoczęto cykliczne **zajęcia artystyczne dla dzieci i młodzieży w ramach „Kuzni talentów”**. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach wiekowych (grupa młodsza i grupa starsza) we wtorki i środy. Ponadto dla zainteresowanych uczestników w poniedziałki odbywały się zajęcia decoupage, a w piątki przed zajęciami szkolnymi zajęcia artystyczne dla dzieci uczęszczających do szkoły na drugą zmianę. Każdorazowe zajęcia były dokumentowane w formie krótkiego filmiku lub prezentacji zdjęć zamieszczanego na fanpage MGOK-u.

17 stycznia 2023 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Skępem ogłosił pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Skępe **V edycję konkursu – „ZAKOCHANI W SKĘPEM”**, w którym nagrodę dla zwycięzców ufundował Szef Zajazdu „MIHAŁUFKA”.

Od 28 stycznia br. przy współpracy z MGKRPA w Skępem rozpoczęły się **ZAJĘCIA KREATYWNE** w świetlicach wiejskich (w Wólce, Łąkiem, Czermnie, Żuchowie, Jarczewie i Józefkowie). Natomiast od 20 lutego br. w siedzibie MGOK w Skępem rozpoczęto cykliczne zajęcia artystyczne dla uczniów klas 0-III ze szkół podstawowych w Skępem, w Wólce i w Czermnie.

Od 6 lutego do 10 lutego br. MGOK w Skępem przy współpracy z MGKRPA w Skępem, pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Skępe zorganizował zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach **FERII ZIMOWYCH w Skępem**. W poniedziałek dzieci uczestniczyły w spotkaniu z ceramiką, we wtorek w zajęciach sportowych – „Sport to zdrowie” i warsztatach artystycznych w ramach „Kuźni Talentów”, w środę w warsztatach decoupage i zajęciach tanecznych ze Szkoły Tańca ArtDance z Sierpca. W czwartek odbyło się spotkanie z wikliną i dwa seanse Wędrownego Kina Plenerowego. Na zakończenie w piątek odbył się wspaniały BAL KARNAWAŁOWY połączony z zabawami i igraszkami z Teatrem Vaška. Zajęcia cieszyły się ogromnym zainteresowaniem ze strony młodych mieszkańców. Uczestniczyła w nich grupa ok. 80 dzieci.

Każdego roku MGOK w Skępem wzbogaca swoją ofertę dla młodych mieszkańców z terenu Miasta i Gminy Skępe. Od 9 marca br. podjęto współpracę i zorganizowano warsztaty z **ROBOTYKI i PROGRAMOWANIA** dla dwóch grup wiekowych. Systematycznie w każdą środę odbywały się także zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży oraz latino fitness dla dorosłych organizowane przez Szkołę Tańca ArtDance z Sierpca.

4 marca 2023 br. odbył się **Miejsko – Gminny Dzień Kobiet**, którego MGOK w Skępem był współorganizatorem.

10 marca 2023 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Skępem ogłosił **Gminny Konkurs Plastyczny „Pisanki... palemki...”**. Na konkurs wpłynęło ok. 100 prac. Konkurs został podzielony na trzy kategorie tematyczne (pisanka, palma wielkanocna, ozdoba wielkanocna). Komisja konkursowa w kategorii pisanki podzieliła prace pod względem dodatkowych kategorii – wiekowych (3, 4, 5-latki, 6-latki, 7-11 lat i powyżej 11 lat). Wyłoniono laureatów miejsc pierwszych, drugich i trzecich, a autorzy pozostałych prac, dzięki współpracy z Miejsko – Gminną Komisją Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych w Skępem, zostali wyróżnieni i nagrodzeni. Nagrody zostały wręczone podczas Jarmarku Wielkanocnego.

01 kwietnia 2023 r. odbył się **V Jarmark Wielkanocny w Skępem**. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Skępem podjął współpracę z Radą Rodziców Szkoły Podstawowej w Wólce. Podczas jarmarku sprzedawano prace wykonane przez uczniów w ramach Gminnego Konkursu Plastycznego „Pisanki... palemki...”. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu pracowników ośrodka Rada Rodziców SP w Wólce pozyskała kwotę 1 152,20 złotych.

16 kwietnia 2023 r. pracownicy MGOK w Skępem współorganizowały **Rajd Rowerowy w Skępem**.

3 maja br. pracownicy MGOK w Skępem włączyły się w organizację **Święta Konstytucji 3 Maja** w Skępem.

3 czerwca 2023 r. odbył się **Miejsko – Gminny Dzień Dziecka**, którego współorganizatorem był MGOK w Skępem. Pracownicy MGOK przygotowali dla uczestników imprezy moc atrakcji sfinansowanych przez Miejsko – Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skępem. Ponadto włączyły się także w animacje podczas imprezy, „malowanie buziek”, konkursy dla najmłodszych.

26 maja br. MGOK w Skępem ogłosił **Gminny Konkurs Piosenki Dowolnej w Skępem**, który odbył się 7 czerwca br. Laureaci konkursu oprócz nagród rzeczowych otrzymali możliwość występu podczas tegorocznych Dni Skępego.

18 czerwca 2023 r. pracownicy MGOK w Skępem współorganizowały **VI Bieg Koziołka w Skępem**.

W dniach 8-9 lipca 2023 r. MGOK w Skępem był współorganizatorem **Dni Skępego połączonych z Bitwą Regionów**. W pierwszym dniu zorganizowano imprezę plenerową połączoną z konkursem kulinarnym dla KGW. W drugim dniu zorganizowano przedstawienie w ramach projektu Teatr w Małym Mieście. Każdego dnia pracownicy MGOK włączały się w przygotowanie imprez towarzyszących obchodom Dni Skępego.

Od 10 lipca do 13 lipca MGOK w Skępem był współorganizatorem KREATYWNYCH WAKACJI 2023 współfinansowanych ze środków MGKRPA w Skępem. Ponadto od 08 do 10 sierpnia 2023 r. i od 22 do 24 sierpnia 2023 r. organizował zajęcia artystyczne z cyklu „Kuźnia Talentów”.

15, 29 lipca 2023 r., 04, 12 i 26 sierpnia 2023 r. MGOK w Skępem był współorganizatorem Kina plenerowego m.in. na rynku miejskim, plaży miejskiej i w Ośrodku Wypoczynkowym JAWOR.

19 sierpnia 2023 r. MGOK był współorganizatorem **Gminno – Parafialnych Dożynek w Wólce, gm. Skępe**. Impreza plenerowa przyciągnęła szerokie grono mieszkańców, gości, a także turystów.

3 września 2023 r. MGOK był współorganizatorem imprezy plenerowej pod hasłem: „Pożegnanie lata z Gminą Skępe. Impreza odbyła się pod honorowym patronatem Wojewody Kujawsko – Pomorskiego.

Od września 2023 r. (po przerwie wakacyjnej) dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta i Gminy Skępe rozpoczęły się zajęcia artystyczne w ramach „**Kuźni talentów**”. W programie zaoferowano warsztaty kreatywne dla dzieci i młodzieży. Zajęcia odbywały się we wtorki i środy z podziałem na grupę młodszą (dwa razy) i starszą (jeden raz). Dzieci poznawały różnorodne techniki plastyczne i miały możliwość rozwijania swoich zdolności.

W ramach współpracy z MGOK w Skępem w sali remizy OSP w całym roku 2023 odbywały się zajęcia taneczne ze Szkołą Tańca ArtDance z Sierpca. Zorganizowano zajęcia taneczne dla trzech grup dzieci i młodzieży oraz jedną grupę LATINO FITNESS dla dorosłych.

29 września 2023 r. MGOK w Skępem pomagał w organizacji imprezy plenerowej w ramach obchodów 100-lecia LASÓW PAŃSTWOWYCH.

1 października 2023 r. MGOK współuczestniczył w organizacji „PIKNIKU z kulturą za pan brat!” finansowanego z budżetu województwa kujawsko – pomorskiego.

3 października 2023 r. MGOK był organizatorem **IV Miejsko – Gminnego Dnia Seniora** zorganizowanego dla emerytów, seniorów, rencistów i inwalidów z terenu Miasta i Gminy Skępe.

13 października 2023 r. MGOK był współorganizatorem obchodów **Miejsko – Gminnego Dnia Edukacji Narodowej**, który w tym roku odbył się w Skępem. W uroczystości wzięli udział nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi oraz emeryci i renciści ze wszystkich placówek oświatowych z terenu Miasta i Gminy Skępe.

21 października 2023 r. MGOK był organizatorem **Gali Wręczenia Stypendiów Burmistrza Miasta i Gminy Skępe** dla uczniów uzdolnionych z terenu Miasta i Gminy Skępe.

11 listopada 2023 r. MGOK w Skępem był współorganizatorem **Gminnych Obchodów Narodowego Święta Niepodległości** w Skępem.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Skępem pod honorowym patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Skępe i Przewodniczącego Rady Miejskiej w Skępem ogłosił konkurs na „**NAJPIĘKNIEJSZĄ OZDOBĘ BOŻONARODZENIOWĄ**”. Na konkurs wpłynęło 136 prac. Dzięki dofinansowaniu z Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skępem zakupiono nagrody dla wyróżnionych uczestników konkursu. Ozdoby przygotowane przez uczniów zostały wystawione na Jarmarku Bożonarodzeniowym. Dochód ze sprzedaży zasilił tym razem konto Rady Rodziców Szkoły Podstawowej w Czermnie

9 grudnia 2023 r. pracownicy MGOK w Skępem współorganizowały **VIII Bieg Mikołajkowy** w Skępem.

16 grudnia 2023 r. MGOK w Skępem był organizatorem **VI Jarmarku Bożonarodzeniowego** w Skępem, na którym zaprezentowało się wiele organizacji

pozarządowych, stowarzyszeń, kół gospodyń, lokalnych wystawców, a także przedstawicieli przedszkoli i szkół z terenu Miasta i Gminy Skępe.

19 grudnia 2023 r. MGOK w Skępem był współorganizatorem **Gminnego Konkursu Kolęd i Pastorałek** dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta i Gminy Skępe.

Dzięki współpracy MGOK w Skępem z p. Sylwestrem Strusiem odbyły się zajęcia robotyki i programowania dla dwóch grup.

Ponadto pracownice MGOK w Skępem od stycznia do czerwca 2023 r. prowadziły zajęcia plastyczne dla grup zorganizowanych dzieci z oddziałów przedszkolnych i szkół podstawowych podczas, których wspólnie tworzyły „małe dzieła artystyczne”.

Na stałe w harmonogram działalności ośrodka kultury wpisały się cotygodniowe (trzy w tygodniu) spotkania organizacji zrzeszających emerytów, seniorów, rencistów i inwalidów z terenu Miasta i Gminy Skępe.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Skępem współdziała z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Miasta i Gminy Skępe, tj. kołami gospodyń wiejskich, kołami emerytów, klubami seniorów. W roku 2023 r. pracownice MGOK w Skępem w miarę potrzeb organizowały także spotkania z emerytami, rencistami i seniorami służąc im pomocą.

Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Skępem realizując swoje zadania statutowe działała w oparciu o przydzieloną kwotę dotacji podmiotowej w wysokości **338 550,00zł** przekazywanej na konto biblioteki w transzach zgodnie z przyjętym harmonogramem.

W okresie sprawozdawczym za 2023 rok Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Skępem otrzymała z budżetu Miasta i Gminy Skępe dotację w wysokości 338 550,00 zł co stanowi 100 % planu dotacji podmiotowej na 2023 r. Plan finansowy M-G BP w Skępem uległ zwiększeniu o kwotę 5 385,00 zł, którą stanowi dotacja na zakup nowości wydawniczych w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”. Łącznie plan finansowy M-GBP w Skępem na koniec 2023 r. wyniósł 343 935,00 zł. Wykonanie planu finansowego M-GBP w Skępem na dzień 31 grudnia 2023 roku po stronie przychodów wyniosło

301 762,77 zł, co stanowi 87,74 % ogólnego planu finansowego. Z otrzymanej z budżetu Miasta i Gminy Skępe dotacji wydatkowano kwotę 296 377,77 zł co stanowi 87,54 % otrzymanej dotacji. Z pozostałych środków wydatkowano kwotę 5 385,00 zł co stanowi 100,00 % pozyskanych środków w tym - zakup nowości wydawniczych w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” – 5 385,00 zł,

Wykonanie budżetu po stronie kosztowej wyniosło 301 762,77 zł co stanowi 87,74 % ogólnego planu M-GBP w Skępem. Na dzień 31 grudnia 2023 roku M-GBP w Skępem nie posiadała żadnych zobowiązań i należności, w tym wymagalnych.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w rejestrze czytelników zapisanych było 330 czytelników. Ogółem wypożyczonych na zewnątrz zostało 6410 książek. Ponadto na miejscu udostępniono 501 woluminów książek i czasopism. Bibliotekę odwiedziło 2018 osób, w tym: wypożyczający - 1623 osób, pozostałe odwiedziny 395 osób.

W ramach udostępniania prezencyjnego ogółem udostępniono 501 woluminów, czasopism nieoprawnych. W związku z udostępnianiem prezencyjnym odnotowane zostało 298 odwiedzin: 225 - w związku z udostępnieniem oraz pozostałe odwiedziny 73. W okresie od 1 lutego do 20 lutego odbyła się okresowa inwentaryzacja zbiorów bibliotecznych będących w posiadaniu M-GBP w Skępem. W okresie od 5 grudnia 2023 r. do 15 grudnia 2023 r. odbyła się selekcja zbiorów pod kątem przydatności książek dla czytelników Biblioteki. Selekcji poddane zostały książki zniszczone, zdezaktualizowane i nieudostępniane czytelnikom przez okres ponad 10 lat i inne zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. W dalszym okresie książki wyselekcjonowane do ubytkowania poddane zostały przygotowaniu do

oddania ich na makulaturę tj. pozbawione zostały opraw foliowych oraz znaków biblioteki oraz popakowane w kartony.

Konieczność przeprowadzenia okresowej inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych przyczyniła się w znacznym stopniu do spadku aktywności czytelniczej w roku 2023, gdyż w okresie prowadzonych prac inwentaryzacyjnych zbiory nie były udostępniane czytelnikom. W okresie sprawozdawczym Miejsko-Gminna Bibliotek Publiczna w Skępem realizowała również udostępnianie zbiorów internetowych w ramach udostępnianych kodów Legimi. W analizowanym okresie zarejestrowano 77 wypożyczeń i 41 otwarć. W ramach swej działalności biblioteka aktywnie podejmowała działania w środowisku.

01.02 – 20.02 – Inwentaryzacja zbiorów bibliotecznych – skontrum.

30.01 – 03.02 – Zajęcia dla dzieci w czasie ferii zimowych pn. „Kulturalne ferie w Skępem”.

30.01 - w programie zajęć zwrócono szczególną uwagę na problematykę bezpieczeństwa w szerokim tego słowa znaczeniu. Dzieci poznały różne znaki drogowe, które towarzyszą im w życiu codziennym. Uczestnicy w ramach zajęć wykonali pracę plastyczną na dużym formacie papieru, tworząc znaki, które wg nich są najważniejsze. W drugiej części zajęć odbyło się spotkanie ze służbami, które dbałość o bezpieczeństwo mają wpisana w swoją codzienną pracę. Pierwszymi gośćmi na zajęciach byli policjanci z Komendy Powiatowej w Lipnie. Było to bardzo pouczające spotkanie. Goście opowiedzieli dzieciom o charakterze i metodach pracy policjanta. Zaprezentowali narzędzia wykorzystywane w codziennej pracy oraz w fachowy sposób omówili temat bezpieczeństwa. Kolejnymi gośćmi, którzy przybyli na zajęcia byli ratownicy z WOPR w Lipnie, którzy omówili temat bezpieczeństwa ze

swojej perspektywy. Dzieci zobaczyły podstawowe narzędzia pracy ratowników oraz uczestniczyły w szybkim kursie pierwszej pomocy m.in. ucząc się masażu serca. Wiele emocji w dzieciach wzbudził pies – ratownik, który przybył na zajęcia z przedstawicielami WOPR. Po spotkaniu z policjantami i ratownikami w oczekiwaniu na dalsze warsztaty plastyczne dużo radości dzieciom przyniosła zabawa w „kalambury” i „głuchy telefon” oraz gra w „Grzybble”.

01.02 - do uczestników zajęć przybył Teatr „Błaszany Bębenek” z Trzebini koło Krakowa. Drugi dzień miał charakter integracji uczestników programu „Kulturalne ferie w Skępem” oraz przedszkolaków z terenu Skępego. Aktorzy z teatru zagrali dla dzieci przedstawienie pt. „Anaruk. Chłopak z Grenlandii. Ciekawa fabuła spektaklu połączona z bardzo dobrym kontaktem aktorów z dziećmi, które bardzo aktywnie i emocjonalnie współuczestniczyły w teatryku sprawiły, iż teatryk dzieciom bardzo się podobał. W przedstawieniu wzięło udział 80 dzieci. W dalszej części zajęć dzieci uczestniczyły w zajęciach plastycznych w ramach, których wykonały laurkę dla skępskiej biblioteki z okazji jej 75 „urodzin”. Bardzo dużo emocji i radości uczestnikom zajęć przyniosła nauka rysowania portretów. Dzieci pogrupowane w pary na dużych szablonach papieru rysowały swoje portrety, zamieniając się rolami, w taki sposób, aby każdy mógł być raz portrecistą i raz modelem. Na zakończenie drugiego dnia zajęć odbyło się spotkanie z książką, w ramach którego dzieci czytały wiersze z morałem z książeczki pt. „Brzechwa dzieciom”.

03.02 - uczestnicy zajęć uczestniczyli w wycieczce do Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie. W ramach warsztatów w muzeum dzieci uczestniczyły w lekcji nt. Historii szkolnictwa na Ziemi Dobrzyńskiej. Lekcja została przeprowadzona z wykorzystaniem dawnego oprzyrządowania sali lekcyjnej, z użyciem piór i kałamarzy oraz tradycyjnych mundurków szkolnych. Po warsztatach dzieci zwiedziły muzeum pod okiem

przewodnika podziwiając zgromadzone w nim ekspozycje muzealne oraz poznając historię naszej Ziemi Dobrzyńskiej.

02.03 – Zajęcia biblioteczne z dziećmi z niepełnosprawnością z okazji Międzynarodowego Dnia Pisarza i Pisarek w Niepublicznym Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Wierzbicku.

07.03 – Uroczyste wręczenie nagród w Gminnym konkursie dla dzieci i rodziców na „Walentynkę” pt. „Lubimy czytać – lubimy naszą bibliotekę”. Uroczystości towarzyszyła wystawa prac nadesłanych przez uczestników.

07.03 - Lekcja biblioteczna w Niepublicznym Przedszkolu „Kujawiaczek” w Skępem w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Pisarza i Pisarek.

10.03 - Lekcja biblioteczna w Szkole Podstawowej w Czermnie w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Pisarza i Pisarek, Zajęcia odbyły się w grupach tj. w klasach I-III oraz w oddziale „0”.

13.03 – Zajęcia biblioteczne w Szkole Podstawowej w Wólce z okazji Światowego Dnia Pisarza. Zajęcia odbyły się we wszystkich oddziałach w trzech blokach lekcyjnych.

20.03 - Zajęcia biblioteczne w Bibliotece dla uczniów kl. IIc Szkoły Podstawowej w Skępem

21.03 – W ramach obchodów Światowego Dnia Poezji odbyło się uroczyste wręczenie nagród w Gminnym konkursie na rymowanekę o bibliotece lub hasło promujące bibliotekę i czytelnictwo w 2023 r.

04.04 – Zajęcia biblioteczne w klasie II c Szkoły Podstawowej w Skępem z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla dzieci.

04.05 – Konkurs recytatorski dla dzieci i młodzieży pt. „Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą” oraz „poetycki spacer z Janem Brzechwą” z okazji „Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich”.

25.05 – Udział dyrektora Biblioteki w Wojewódzkich obchodach Dnia Bibliotekarza i Bibliotek w Toruniu organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego. W trakcie uroczystości dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Skępem Jerzy Kowalski został uhonorowany jednym z najwyższych odznaczeń Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich medalem „W dowód uznania” nadawanym zgodnie z Regulaminem Medalu „W dowód Uznania” z dn. 7.kwietnia 2017 r. osobom oraz instytucjom i organizacjom za dokonania i zasługi istotne dla rozwoju polskiego bibliotekarstwa, czytelnictwa oraz informacji naukowej, na które składają się działania organizacyjne, modernizacyjne, dydaktyczne, badawcze, wydawnicze i popularyzatorskie zarówno w skali krajowej jak i lokalnej. Organem przyznającym medale jest Prezydium ZG SBP.

10.06 - Uroczysta Gala wręczenia nagród w XXI Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim im. Gustawa Zielińskiego w Skępem pod patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Starosty Lipnowskiego i Burmistrza Miasta i Gminy Skępe. Uroczystość odbyła się w Ośrodku Wypoczynkowym „Jawor” w Skępem, w przepięknej scenerii Jeziora Wielkiego, z widokiem na skępski klasztor. Z okazji konkursu do Skępego przybyli fundatorzy nagród, którzy osobiście, bądź poprzez swoich przedstawicieli wręczyli laureatom ufundowane przez siebie wartościowe nagrody rzeczowe. Wśród gości konkursowych, którzy przybyli do Skępego byli

przedstawiciele reprezentujący zarówno władze europejskie, centralne oraz samorządowe wszystkich szczebli samorządu tj. samorząd wojewódzki, powiatowy jak również gminny z gmin powiatu lipnowskiego. W uroczystości m.in. wziął udział senator RP Józef Łyczak, Członek Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Sławomir Kopyść, radna Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Katarzyna Lubańska reprezentująca posła na Sejm RP Tomasza Lenza. Starostę Lipnowskiego reprezentował Członek Zarządu Powiatu Jerzy Kowalski i jednocześnie dyrektor Biblioteki w Skępem. Na uroczystość przybyli również Ewelina Kruszewska Dyrektor Gminnej Biblioteki w Tłuchowie reprezentująca Wójta Gminy Tłuchowo, Dyrektor OKIB we Wielgim Katarzyna Kwiecińska reprezentująca Wójta Gminy Wielgie, Dorota Łańcucka reprezentująca Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku, Dominika Trojanowska menadżer Zajazdu Mihałufka oraz przedstawiciele Miasta i Gminy Skępe Przewodniczący Rady Miejskiej w Skępem Janusz Kozłowski i Sekretarz Miasta i Gminy Zbigniew Małkiewicz, Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu Rady Miejskiej w Skępem Aleksandra Ruszkowska, oraz Ryszard Bartoszewski reprezentujący Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej. Galę wręczenia nagród laureatom zaszczylił również swoją obecnością Jan Krajewski Prezes Polskiego Związku Bibliotek. Galę wręczenia nagród poprowadził Dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Skępem Jerzy Kowalski, który powitał wszystkich zgromadzonych na uroczystościach. Po powitaniach uczestników gali w nastrojową atmosferę poetyckich wzruszeń przepięknym śpiewem wprowadziły artystki – uczennice Publicznej Szkoły Muzycznej z Lipna oraz Szkoły Muzycznej w Czernikowie: Karolina Górzyńska, Alicja Leśniewska, Lena Lewandowska i Zuzanna Sumińska przygotowane pod kierunkiem Anny Dzwonkowskiej. Po występie artystycznym nastąpiło odczytanie protokołu Jury, po czym laureaci z rąk fundatorów

otrzymali cenne nagrody rzeczowe w postaci m.in. sprzętu elektronicznego: drukarki tabletu, zegarków typu smartwatch, i innych. Laureatka nagrody głównej Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego otrzymała nagrodę finansową w wysokości 1500 zł.

12.06-24.06 – rekrutacja dzieci na letnie zajęcia w bibliotece. Opracowanie i uzgodnienie programu zajęć.

26.06 - 03.07. Zajęcia wakacyjne dla dzieci pn. Nie siedź w domu – radosne wakacje z biblioteką. Kulturalne lato w Skępem.

26.06 – Plener malarski i rysunkowy: poznaj swoje miasto, zwiedzanie kapliczek i krzyży oraz zabytków Skępego. Zajęcia plastyczne nt. exlibris biblioteki oraz zabytki Skępego

28.06 - Z przyrodą i ekologią za Pan-Brat. Wycieczka do Ośrodka Edukacji Ekologicznej „Wilga” w Górznie.

30.06 - Spotkanie z wędkarzami ze Stowarzyszenia Ekologiczno-Wędkarskiego „Okoń” ze Skępego. Zajęcia edukacyjne o tematyce ekologicznej i leśnej z leśniczym Leśnictwa Głębocek.

03.07 – Pokaz sztuk walki ze Szkołą Sztuk Walki „Czarny Orzeł” z Lipna. Lekcja sztuk walki. Piknik przy Ognisku nad Jeziorem Wielkim w Skępem.

05.07 - Zajęcia sportowe na boisku „Orlik” przy Szkole Podstawowej w Skępem.

07.07 – Wycieczka do Skansenu w Kłóbce. Zakończenie letnich zajęć z biblioteką w Dziecięcym Parku Rozrywki „Honolulu” we Włocławku

03.09 – Spacer po Skępem i zwiedzanie najważniejszych miejsc z grupą turystyczną z Warszawy i Pomorza Gdańskiego.

09.09 – Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej. Akcja ogólnopolska pod honorowym patronatem pary prezydenckiej,

16.09 – Europejskie Dni Dziedzictwa pn. „Żywe dziedzictwo-tradycje od pokoleń” w Skępem ze skępską biblioteką. Quiz wiedzy o Skępem pn. „Poznaj swoją małą ojczyznę – W Skępem żywa pamięć, żywe dziedzictwo”.

02.10 – 20.10 – Akcja czytelnicza „Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania”

- 02.10 – Głośne czytanie w Niepublicznym Przedszkolu „Klub Malucha” w Skępem
- 04.10 – Głośne czytanie w Niepublicznym Przedszkolu „Kujawiaczek” w Skępem
- 27.10 – Głośne czytanie w Przedszkolu im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Skępem
- 29.10 – Głośne czytanie w Niepublicznym Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Wierzbicku

17.10 – Wycieczka dzieci z Niepublicznego Przedszkola „Kujawiaczek” w Skępem

25.10 - Wizyta dzieci z Niepublicznego Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego z Wierzbicka w Bibliotece w Skępem. Zajęcia edukacyjne w ramach obchodów „Dnia Kundelka”

10-13 11 – Wystawa prac plastycznych w klasztorze w Skępem uczestników Konkursu Plastycznego dla Dzieci i Rodziców pt. „Barwy biało-czerwone brzmią jak niepodległość” w ramach gminnych obchodów Święta Niepodległości.

13.11 – Zajęcia biblioteczne w Szkole Podstawowej w Czermnie w ramach obchodów „Dnia życzliwości. Zajęcia w dwóch blokach lekcyjnych w klasach 0,1,2,3,

21.11 - Zajęcia biblioteczne w Szkole Podstawowej w Wólce w ramach obchodów „Dnia życzliwości. Zajęcia w dwóch blokach lekcyjnych w klasach 0,1,2,3.

21.11 – Uroczyste wręczenie nagród w Konkursie dla dzieci i rodziców pn. „Barwy białoczerwone brzmią jak niepodległość pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Skępe

21.11 – Lekcja biblioteczna w klasie 3 c Szkoły Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego w Skępem z okazji „Dnia Praw Dziecka”.

29.11 – Zajęcia biblioteczne z udziałem dzieci z Niepublicznego Przedszkola „Kujawiaczek” w ramach obchodów Święta Pluszowego Misia.

05.12.-15.12 – Selekcja księgozbioru. Melioracja zbiorów

06.12 – Biblioteczne mikołajkowe czytanie bajek w Przedszkolu im. E. Szelburg-Zarembiny w Skępem, Przedszkolu „Pod lipami” w Wiosce, Niepublicznym Przedszkolu „Klub Malucha w Skępem” i Niepublicznym Przedszkolu „Kujawiaczek w Skępem

W roku 2023 Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Skępem brała udział w konkursie w ramach programu Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych Priorytetu 1 Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025. Wniosek został pozytywnie oceniony, w konsekwencji czego Biblioteka pozyskała środki na ww. cel. Biblioteka sukcesywnie i na bieżąco prowadzi stronę internetową, O imprezach i działalności Biblioteki społeczeństwo również jest informowane za pośrednictwem mediów lokalnych. Biblioteka aktywnie włącza się w ogólnopolskie programy i akcje czytelnicze m.in. „Mała Książka. Wielki Człowiek” – program realizowany przez Instytut Książki, czy też Europejskie Dni Dziedzictwa prowadzone w naszym województwie przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy. Ponadto w ciągu całego 2023 roku dokonywane były zakupy książek oraz ich opracowywanie, oprawianie i włączanie do użytku czytelniczego. Systematycznie i na bieżąco prowadzone były prace o charakterze administracyjnym.

4. Sport

Informacje o klubie

UKS Skompensis swoją działalność rozpoczął w 2010 r. Obecnie w klubie trenuje 100 zawodników w różnych kategoriach wiekowych, pod „okiem” 3 trenerów, którzy posiadają licencje trenerskie wymagane przez Polski Związek Piłki Nożnej (UEFA B, UEFA C).

Zostały utworzone 5 sekcji młodzieżowych i jedna sekcja seniorska.

Skrzaty – zawodnicy w wieku 6-7 lat uczą się gry w piłkę w formie zabawy. Jest to Nasza najmłodsza grupa powstała na swoje pierwsze doświadczenia w funkcjonowaniu, jako grupa zawodników.

Żaki – zawodnicy w wieku 7-8 lat jest to drużyna ligowa zgłoszona do rozgrywek Kujawsko – Pomorskiego Związku Piłki Nożnej (Okręg Włocławski), trenuje ponad dwa lata. Drużyna wygląda co raz lepiej na tle przeciwników z okręgu włocławskiego, na co składa się wiele turniejów, w których drużyna zbierała doświadczenie w poprzednim roku. W tym roku drużyna brała udział w turniejach halowych i wielu innych.

Orlik - zawodnicy w wieku 9-10 lat, jest to drużyna ligowa zgłoszona do rozgrywek Kujawsko – Pomorskiego Związku Piłki Nożnej (Okręg Włocławski), która trenuje trzy lata. Zawodnicy trenują intensywnie aby w przyszłości grać na jak wyższym poziomie rozgrywkowym. W tym roku drużyna rozegrała liczne sparingi oraz turnieje.

Młodzik - zawodnicy w wieku 11-12 lat jest to drużyna ligowa zgłoszona do rozgrywek Kujawsko – Pomorskiego Związku Piłki Nożnej (II Liga Okręg Włocławski), która trenuje cztery lata. W tym roku zawodnicy brali udział w licznych turniejach i sparingach oraz wyjazdach integracyjnych.

TRAMPKARZ - zawodnicy w wieku 13 - 14 drużyna trampkarza rozgrywała swoje mecze w III lidze okręgowej, podokręgu włocławskiego w rundzie wiosennej oraz jesiennej.

Seniorzy - przedział wiekowy 16 lat i starsi, drużyna ligowa zgłoszona do rozgrywek B Klasy Kujawsko – Pomorskiego Związku Piłki Nożnej (Okręg Włocławski). Sekcja została reaktywowana po około 15 latach, może nie odnosi większych sukcesów ale największym sukcesem jest to, że zawodnicy mają wolę walki i chcą trenować i dzięki nim mogła powstać ta drużyna. Przed rozpoczęciem sezonu zawodnicy intensywnie trenowali, rozgrywali sparingi we Włocławku i Tłuchowie

Dzięki środkom pozyskanym z Urzędu Miasta i Gminy w Skępem, Ministerstwa Sportu i Turystyki, darczyńców, nasi zawodnicy mogli uczestniczyć w nw. imprezach, zawodach sportowych. Za pozyskane środki został również zakupiony sprzęt sportowy i stroje dla wszystkich sekcji młodzieżowych.

Zarząd klubu składa podziękowanie dla wszystkich osób, które wspierają działalność UKS Skompensis, dzięki wsparciu możemy się rozwijać i zachęcać młodych ludzi do aktywnego spędzania czasu.

Więcej informacji o działalności UKS Skompensis można zobaczyć na stronie

<https://www.facebook.com/UKS-Skompensis>

Dnia 15.01.2023 nasze drużyny Skrzata i Orlików gościły na turniejach w **Mochowie i Skrwilnie**, gdzie rozgrywaliśmy mecze z systemem każdy z każdym z 6 innymi zespołami zarówno w grupie młodszej, jak starszej.

Na turniejach nie zabrakło dobrej zabawy, pięknych akcji indywidualnych, a z meczu na mecz było widać coraz lepszą grę i pewność siebie naszych zawodników, którzy byli wspierani przez swoich rodziców z trybun

Wszystkie nasze drużyny grają w turniejach halowych. Seniorzy .

Zajmują 3 miejsce w turnieju WOŚP w Kikole 28.01

W przerwach od rozgrywek i turniejów nie zwalniamy tempa i na sportowo przeżywamy ferie w formie zajęć zorganizowanych zakończonych testami sprawności

Serie Meczy Towarzyskich z drużynami: Grot Kowalki, Wisła Płock, Młoda Włocławianka Włocławek, Akademia Młodego Piłkarza Czernikowa, GKS Fabianki, Wicher Wielgie, Tłuchowia Tłuchowo, Chrostkowo

Nasi trenerzy w przerwie od rozgrywek doszkalamy się, aby rozwijać zawodników i swoje drużyny. W marcu gościła u nas w Skępem Akademia Młodych Orłów, która przeprowadziła wykład dla rodziców oraz oceniły pracę trenerów podczas jednostki pokazowej

Cykl Turniejów Włocławek Kids Cup oraz Modular Cup Proboszczewice, gdzie bardzo dobrze się zaprezentowaliśmy.

Nasi zawodnicy reprezentujący Szkołę im. Gustawa Zielińskiego w Skępem w zawodach na szczeblu powiatowym w turnieju "Z Podwórka Na Stadion" - Tymbark w kategoriach: U-12 i U-10.

Młodsza drużyna zajmuje II miejsce w turnieju natomiast starsza z kompletem zwycięstw I miejsce i reprezentowała nasz powiat na szczeblu wojewódzkim.

W kwietniu rozpoczęliśmy rozgrywki we wszystkich kategoriach wiekowych

26 maja w Skępem odbyła się impreza pod nazwą Sportowa Wiosna z Lokalną Grupą Działania, w ramach której wraz z Miastem i Gminą Skępe zorganizowaliśmy imprezę sportową na hali w Skępem, w której udział wzięli dzieci i uczniowie Tłuchowia Tłuchowo, Szkoła Podstawowa w Makowiskach, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Lipnie , Junakowa Szkółka Wielgie , Wisła Dobrzyń, Zespół Szkół w Chrostkowie oraz zespoły dorosłych z Gminy Kikół i Gminy Lipno

W lipcu nasza Drużyna z rocznika 2014 brała udział w dużym turnieju organizowanym w Chełmży, natomiast chłopcy z rocznika 2016 rozgrywali turniej letni w Sierpcu, a zawodnicy z rocznika 2012 na zaproszenie Kujawsko Pomorskiego Związku Piłki nożnej uczestniczyli w turnieju w Bydgoszczy, gdzie otrzymali nowe stroje

Sezon tak jak zawsze kończymy na naszej miejskiej plaży w atmosferze zabawy i radości pod nadzorem ratowników z WOPR

Znowu rozpoczynamy rozgrywki tym razem runda jesienna

W naszym klubie nie brakuje wyjazdów integracyjnych tym razem wyjazd na Ekstraklasę do Płocka

Zakończenie sezonu na wyjściu integracyjnym do miejscowych restauracji oraz MC
Donalda

W przerwie od sezonu ciężko trenujemy i niestraszna nam żadna pogoda

Na koniec roku bierzemy jeszcze udział w turniejach halowych w Dobrzyniu i Rypinie

16 kwietnia 2023 r. odbyła się połączona wspólna impreza pod nazwą ” Rajd Rowerowy i Parada Motocyklowa

W Skępem cyklicznie organizowane są rajdy rowerowe, które zawsze cieszą się dużym zainteresowaniem nie tylko mieszkańców gminy. Nic dziwnego, bo każda forma aktywnego wypoczynku dobrze wpływa na zdrowie i samopoczucie. W niedzielę rowerzyści mieli okazję, by uroczyście rozpocząć sezon. Władze samorządowe wraz z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury oraz Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaprosiły miłośników dwóch kółek na rajd. Na starcie pojawiła się oczywiście skępska maskotka – koziołek. Wyruszone z parkingu przy Urzędzie Miasta i Gminy Skępe, by dotrzeć na plażę nad Jeziorem Wielkim. Z rowerzystami spotkała się również Aneta Jędrzejewska, członek Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Na plaży wszystkim wręczono medale, a następnie przystąpiono do wspólnego grillowania. Imprezę uświetniły dwa zespoły – Malina Band i Obywatel X. Rowerzyści bawili się razem z motocyklistami, którzy wcześniej dotarli tam z Tłuchowa. Najważniejsze, że dopisała pogoda, bo chmury tego dnia wyglądały niepokojąco.

18 czerwca 2023 r. w naszym mieście odbył się VI BIEG KOZIOŁKA zorganizowany przez Miasto i Gminę Skępe. Na starcie stanęło 150 uczestników z terenu Miasta i Gminy Skępe, powiatu lipnowskiego, Rypina, powiatu i miasta Włocławek oraz z województwa mazowieckiego.

Program imprezy przewidywał biegi w następujących kategoriach:

- dziewczęta i chłopcy do lat 5 na dystansie 100 m,
- dziewczęta i chłopcy 6 - 7 lat na dystansie 200 m,
- dziewczęta i chłopcy 8 - 9 lat na dystansie 300 m,
- dziewczęta i chłopcy 10 - 12 lat na dystansie 400 m,
- dziewczęta i chłopcy 13 - 15 lat na dystansie 500 m,
- kobiety i mężczyźni w wieku 16 - 26 lat, 27 - 37 lat, 38 - 48 lat, 49 – 59 lat, 60 – 69 lat, 70+ na dystansie 5000 m.

Atmosfera podczas VI Biegu Koziołka była gorąca, a wśród uczestników panowała sportowa rywalizacja, ale przede wszystkim dobra zabawa, która była potwierdzona uśmiechem na twarzy oraz radością płynącą z ruchu. Dodatkową atrakcją imprezy

była nasza skępska maskotka koziółka, z którą każdy mógł zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie.

09 grudnia 2023 r. w naszym mieście odbył się VIII BIEG MIKOŁAJKOWY zorganizowany przez Miasto i Gminę Skępe. Na starcie stanęło 130 uczestników z terenu Miasta i Gminy Skępe, powiatu lipnowskiego, Rypina, powiatu i miasta Włocławek oraz z województwa mazowieckiego.

Program imprezy przewidywał biegi w następujących kategoriach:

- dziewczęta i chłopcy do lat 5 na dystansie 100 m,
- dziewczęta i chłopcy 6 - 7 lat na dystansie 200 m,
- dziewczęta i chłopcy 8 - 9 lat na dystansie 300 m,
- dziewczęta i chłopcy 10 - 12 lat na dystansie 400 m,
- dziewczęta i chłopcy 13 - 15 lat na dystansie 500 m,
- kobiety i mężczyźni w wieku 16 - 26 lat, 27 - 37 lat, 38 - 48 lat, 49 – 59 lat, 60 – 69 lat, 70+ na dystansie 5000 m.

Mimo mroźnej pogody, atmosfera podczas VIII Biegu Mikołajkowego była gorąca, a wśród uczestników panowała sportowa rywalizacja, ale przede wszystkim dobra zabawa, która była potwierdzona uśmiechem na twarzy oraz samą radością płynącą z ruchu. Dodatkową atrakcją imprezy była nasza skępska maskotka koziołka, z którą każdy mógł zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie.

5. Ochrona i promocja zdrowia

Miasto i Gmina Skępe wspiera działania na rzecz osób niepełnosprawnych. Każdego roku dofinansowuje dowóz osób niepełnosprawnych z terenu gminy do Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej „Koniczynka” w Suminie.

Wielokrotnie nasi mieszkańcy pokazywali, że los innych osób nie jest im obojętny. W placówkach oświatowych organizowane są zbiórki dla osób potrzebujących, chorych, a także dotkniętych w wyniku zdarzeń losowych, np. pożarów. W szkołach podstawowych i przedszkolach z terenu Miasta i Gminy Skępe prężnie działają grupy osób, które całym rokiem uczestniczą w akcjach mających na celu pomaganie ludziom. Również gmina aktywnie wspiera wszelkie, charytatywne inicjatywy. Cyklicznie prowadzone są akcje zbiórki krwi, badań mammograficznych dla kobiet.

Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skępem w roku 2023 zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ramach ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii realizowała warsztaty dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta i Gminy Skępe.

Miasto i Gmina Skępe od 2023 roku rozpoczęło realizację „Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Skępe na lata 2023-2025”, który jest zgodny z rekomendacją: nr 9/2020 z dnia 30 listopada 2020 Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów, dotyczących wykrywania osteoporozy. Głównym celem „Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Skępe na lata 2023-2025” jest uzyskanie lub utrzymanie

wysokiego poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki osteoporozy oraz zapobiegania złamaniom osteoporotycznym, obejmującej zagadnienia teoretyczne i praktyczne wśród 60% wszystkich uczestników programu.

Zgodnie z danymi Narodowego Funduszu Zdrowia, obecnie na terenie Gminy Skępe nie funkcjonują poradnie leczenia osteoporozy, które realizowałyby świadczenia w ramach środków NFZ. W całym województwie kujawsko-pomorskim są jedynie 4 tego typu placówki – w Toruniu, Włocławku oraz dwie w Bydgoszczy. Uważa się, iż niwelowanie barier w dostępie do gwarantowanych w programie świadczeń pozwoli na zwiększenie efektywności działań w zakresie profilaktyki osteoporozy.

Program skierowany jest do:

- 1) personelu medycznego mającego kontakt z uczestnikami PPZ, a w szczególności do osób realizujących działania informacyjno-edukacyjne oraz lekarzy przeprowadzających wizyty podsumowujące (szkolenia personelu medycznego) – program obejmie co najmniej 5 osób z personelu medycznego;
- 2) mieszkańców gminy w wieku 50 lat i więcej (działania informacyjno-edukacyjne) - ok. 620 osób tj. ok. 23% populacji docelowej;
- 3) zamieszkujących gminę kobiet w wieku ≥ 65 lat, lub kobiet w wieku 40 - 64 lat z co najmniej jednym dodatkowym czynnikiem ryzyka złamania osteoporotycznego (ocena ryzyka poważnego złamania osteoporotycznego narzędziem FRAX);
 - a) w etapie III (ocena ryzyka poważnego złamania osteoporotycznego narzędziem FRAX) program obejmie ok. 250 kobiet w wieku 65 lat i więcej tj. ok. 34% tej populacji docelowej;
 - b) w etapie III (ocena ryzyka poważnego złamania osteoporotycznego narzędziem FRAX) program obejmie ok. 320 kobiet w wieku 40-64 lat tj. ok. 26% tej populacji docelowej;

4) zamieszkujących gminę mężczyzn w wieku ≥ 75 lat (po objęciu działaniami całej populacji kobiet) - gminę zamieszkuje ok. 60 mężczyzn w tym wieku; w razie objęcia kompleksową interwencją min. 30% kobiet ≥ 65 roku życia mieszkających na terenie gminy oraz niewykorzystania całości środków zaplanowano objęcie programem dodatkowo ok. 12 mężczyzn tj. 20% tej populacji docelowej.

Program w założeniu finansowany jest ze środków stanowiących wkład własny Realizatora programu polityki zdrowotnej (63 000 zł tj. 20%) oraz środków Ministerstwa Zdrowia (252 000 zł tj. 80%) w ramach dofinansowania z Subfunduszu rozwoju profilaktyki, wyodrębnionego w ramach Funduszu Medycznego. Gmina Skępe jest Koordynatorem programu. Natomiast Realizatorem w programie jest wyłoniony w drodze konkursu ofert podmiot leczniczy, spełniający określone wymagania. Ponadto od potencjalnego Realizatora wymaga się wniesienia wkładu własnego w formie poniesienia części wydatków zaplanowanych na realizację programu (20%).

VII. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

Rada Miejska w Skępem liczy 15 radnych. Przy Radzie działają następujące stałe komisje:

VIII kadencja w latach 2018-2024:

1. Komisja Rewizyjna – 3 osoby do dnia 25.02.2020 roku,
2. Komisja Rewizyjna – 2 osoby od dnia 26.02.2020 roku do 18.05.2020 roku,
3. Komisja Rewizyjna – 3 osoby od dnia 19.05.2020 roku,
4. Komisja Rozwoju Społeczno-Gospodarczego, Przestrzennego i Gospodarki Finansowej – 7 osób do dnia 25.02.2020 roku,
5. Komisja Rozwoju Społeczno-Gospodarczego, Przestrzennego i Gospodarki Finansowej – 6 osób od dnia 26.02.2020 roku,
6. Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu – 5 osób,
7. Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego – 8 osób,
8. Komisja Budownictwa, Mienia Komunalnego i Usług – 10 osób do dnia 25.02.2020 roku,
9. Komisja Budownictwa, Mienia Komunalnego i Usług – 9 osób od dnia 26.02.2020 roku do dnia 23.11.2020 roku,
10. Komisja Budownictwa, Mienia Komunalnego i Usług – 10 osób do dnia 24.11.2020 roku,

W 2023 roku Rada Miejska w Skępem odbyła 10 posiedzeń sesji, na których podjęła ogółem 84 uchwały VIII kadencji Rady.

Uchwały realizowały następujące działy i jednostki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Skępe:

- I. Dział Finansowo – Podatkowy - 29 uchwał,
- II. Dział Organizacyjny – 7 uchwał,
- III. Dział Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu – 4 uchwały,
- IV. Dział Zamówień Publicznych i Funduszy Europejskich - 4 uchwały,
- V. Dział Pomocy Społecznej - 14 uchwał,
- VI. Dział Budownictwa i Planowania Przestrzennego - 14 uchwał ,
- VII. Dział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej - 9 uchwał,
- VIII. Dział Leśnictwa i Ochrony Środowiska - 3 uchwały,

Szczegółowy wykaz podjętych uchwał w poszczególnych działach przedstawia się następująco:

1. Dział Finansowo – Podatkowy

Tabela 46 Zestawienie uchwał działu Finansowo-Podatkowego

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1.	L/346/2023	31.01.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na rok 2023	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb.
2.	L/347/2023	31.01.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023-2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu. Wprowadzono aktualizacje planów finansowych.
3.	LI/363/2023	14.03.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na 2022r.	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
4.	LI/364/2023	14.03.2022r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023-2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.
5.	LII/375/2023	30.03.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na rok 2023	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb.
6.	LII/376/2023	30.03.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023-2045- druk nr 2	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.
7.	LIII/377/2023	25.04.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na rok 2023	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
8.	LIII/378/2023	25.04.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023-2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.
9.	LIV/383/2023	20.06.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na rok 2023	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb
10.	LIV/384/2023	20.06.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023-2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
11.	LIV/390/2023	20.06.2023r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta i Gminy Skępe 2022r	Rada Miejska zatwierdziła sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta i Gminy Skępe, co miało bezpośredni wpływ na udzielenie absolutorium Burmistrzowi za 2022 rok.
12.	LIV/391/2023	20.06.2023r.	w sprawie absolutorium dla Burmistrza Miasta i Gminy Skępe za 2022 rok	Zostało udzielone absolutorium za 2022 rok Panu Piotrowi Wojciechowskiemu Burmistrzowi Miasta i Gminy Skępe.
13.	LV/393/2023	20.07.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na 2023 rok	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb.
14.	LV/394/2023	20.07.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023 - 2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
15.	LVI/398/2023	28.08.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na 2023 rok	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb.
16.	LVI/399/2023	28.08.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023 - 2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.
17.	LVII/405/2023	26.09.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na rok 2023	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb.
18.	LVII/406/2023	26.09.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023-2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.
19.	LVII/408/2023	26.09.2023r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lipnowskiemu	Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Lipnowskiemu w wysokości 10.000,00 zł.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
20.	LVIII/411/2023	14.11.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na rok 2023	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb.
21.	LVIII/412/2023	14.11.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023-2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.
22.	LVIII/413/2023	14.11.2023r.	w sprawie obniżenia średniej ceny żyta stanowiącej podstawę wymiaru podatku rolnego na rok 2024	Podstawą do obliczenia podatku rolnego w 2024r. będzie średnia cena skupu żyta wynosząca 62,00 zł za 1 dt.
23.	LVIII/414/2023	14.11.2023r.	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	Określono stawki podatku od nieruchomości obowiązujące na terenie Gminy Skępe.
24.	LVIII/415/2023	14.11.2023r.	w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	Określono stawki podatku od środków transportowych

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
25.	LVIII/419/2023	14.11.2023r.	w sprawie ustalenia dziennej stawki opłaty targowej oraz określenie zasad jej poboru	Ustalono dzienne stawki opłaty targowej oraz określenie zasad jej poboru
26.	LIX/422/2023	29.12.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na rok 2023	Wprowadzono aktualizacje dochodów i wydatków związanych z wykonywaniem zadań inwestycyjnych i bieżących potrzeb.
27.	LIX/423/2023	29.12.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2023-2045	Dokonano aktualizacji wielkości prognozy finansów dostosowując ją do aktualnie zaplanowanych kwot budżetu.
28.	LIX/429/2023	29.12.2023r.	w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Skępe na 2024 r.	Uchwalono budżet Miasta i Gminy Skępe na rok 2024.
29.	LIX/430/2023	29.12.2023r.	w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Miasta i Gminy Skępe na lata 2024-2046	Uchwalono Wieloletnią Prognozę Finansową Miasta i Gminy Skępe na lata 2024-2046

2. Dział Organizacyjny

Tabela 47 Zestawienie uchwał działu Organizacyjnego

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1.	L/355/2023	31.01.2023r.	w sprawie sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej za 2022 rok	Rada Miejska zatwierdziła sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej za 2022 rok.
2.	L/356/2023	31.01.2023r.	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2023 rok	Komisja Rewizyjna w 2023 roku działała na podstawie przyjętego planu pracy.
3.	L/357/2023	31.01.2023r.	w sprawie przyjęcia sprawozdań z działalności stałych komisji Rady Miejskiej w Skępem za 2022r.	Rada Miejska zatwierdziła sprawozdania z działalności stałych Komisji Rady Miejskiej w Skępem za 2022 rok.
4.	L/358/2023	31.01.2023r.	w sprawie przyjęcia planów pracy stałych komisji Rady Miejskiej w Skępem na 2023 rok	Stale komisje Rady Miejskiej w Skępem działały na podstawie przyjętych planów pracy na rok 2023.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
5.	L/359/2023	31.01.2023r.	w sprawie przyjęcia Ramowego Planu Pracy Rady Miejskiej w Skępem na 2023 rok	Rada Miejska w Skępem w 2023 roku działała na podstawie przyjętego planu pracy.
6.	LIV/389/2023	20.06.2023r.	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Skępe wotum zaufania za 2022 rok	Po przyjęciu Raportu o Stanie Miasta i Gminy, Rada Miejska w Skępem udzieliła wotum zaufania Burmistrzowi Miasta i Gminy Skępe.
7.	LIV/392/2023	20.06.2023r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie kierownika gminnej jednostki organizacyjnej	do Rady Miejskiej w Skępem wpłynęła skarga na działanie kierownika gminnej jednostki organizacyjnej. W ocenie Rady Miejskiej skarga jest bezzasadna.

3. Dział Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu

Tabela 48 Zestawienie uchwał działu Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1.	L/362/2023	31.01.2023r.	w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnionej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców	Określono stawkę za 1 km przejazdu pojazdu, uwzględnionej przy obliczeniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców. Uchwała została pozbawiona mocy Uchwałą nr LVI/404/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 28.08.2023r.
2.	LVI/400/2023	28.08.2023r.	w sprawie nadania imienia Szkole Podstawowej w Wólce	nadano Szkole Podstawowej w Wólce imię Sejmu RP
3.	LVI/404/2023	28.08.2023r.	w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnionej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów	Określono stawkę za 1 km przejazdu pojazdu, uwzględnionej przy obliczeniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców. Uchwała pozbawiła mocy

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
			przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców.	uchwałę nr XLVII/334/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 29.11.2022r., oraz uchwałę nr L/362/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 31.01.2023r.
4.	LVIII/417/2023	14.11.2023r.	w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Skępe na lata 2023-2025	Przyjęcie do realizacji Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Skępe na lata 2023-2025, umożliwiło Miastu i Gminie Skępe zawarcie umowy z NFZ o dofinansowanie programu z subfunduszu rozwoju profilaktyki

4. Dział Zamówień Publicznych i Funduszy Europejskich

Tabela 49 Zestawienie uchwał działu Zamówień Publicznych i Funduszy Europejskich

Lp.	Numer Uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1.	L/352/2023	31.01.2023r.	w sprawie zmiany uchwały L/352/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016-2022	Zaktualizowano Program Rewitalizacji w zakresie niezbędnym do zwiększenia dofinansowania dla projektu pn. Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Wiosce wraz z infrastrukturą towarzyszącą, który został zgłoszony do dofinansowania w ramach naboru 3/2019

Lp.	Numer Uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
2.	LI/374/2023	14.03.2023r.	w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia Planu Rozwoju Miejscowości Skępe na lata 2023-2030	Rada Miejska przyjęła i zatwierdziła Plan Rozwoju Miejscowości Skępe na lata 2023-2030
3.	LIII/380/2023	25.04.2023r.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/245/2017 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016-2022	Zmieniono załącznik do uchwały, który otrzymał brzmienie „, w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Skępe na lata 2016-2023”
4.	LIII/381/2023	25.04.2023r.	w sprawie przyznania dotacji na dofinansowanie prac remontowo- konserwatorskich Klasztorowi OO. Bernardynów w Skępem	Rada Miejska w Skępem przyznała dotację na konserwację i restaurację ścian chóru muzycznego w Klasztorze OO. Bernardynów w Skępem

5. Dział Pomocy Społecznej

Tabela 50 Zestawienie uchwał działu Pomocy Społecznej

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1.	L/348/2023	31.01.2023r.	w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania	Ustalone zostały szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
2.	L/349/2023	31.01.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu ” na lata 2019-2023	Podwyższono do 200% kryterium dochodowe dla celów przyznawania pomocy w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób i rodzin wymienionych w uchwale 140 Rady Ministrów z dnia 15.10.2018r. w sprawie ustawienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu ” na lata 2019-2023. Uchwała straciła moc na podstawie uchwały nr LI/368/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 14.03.2023r.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
3.	L/350/2023	31.01.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie określania zasad zwrotu wydatków w zakresie wsparcia w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu „ na lata 2019-2023	Rada Miejska określiła zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, będących w zakresie zadania własnego. Uchwałą nr LI/369/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 14.03.2023r., uchwała straciła moc.
4.	L/360/2023	31.01.2023r.	w sprawie powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w	Rada Miejska określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Uchwała została

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
			Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	pozbawiona mocy na podstawie uchwały nr LI/370/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 14.03.2023r.
5.	L/361/2023	31.01.2023r.	w sprawie uchwalania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2028	Rada Miejska uchwaliła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2028, który wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie w gminie oraz zminimalizować jego skutki.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
6.	LI/367/2023	14.03.2023r.	w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze , z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania	Rada Miejska uchwałą wprowadziła zmiany w załączniku do Uchwały nr L/348/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 31.01.2023r. W sposób przejrzysty i kompleksowy ustaliła zasady odpłatności, sposób wyliczenia i pobierania opłaty za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, jak również trybu ich pobierania
7.	LI/368/2023	14.03.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do	Podwyższono kryterium dochodowe dla celów przyznawania pomocy w formie świadczenia pieniężnego w postaci

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
			udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób i rodzin wymienionych w uchwale 140 Rady Ministrów z dnia 15.10.2018r. w sprawie ustawienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu ” na lata 2019-2023. Uchwała pozbawiła mocy Uchwałę nr L/349/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 31.01.2023r.
8.	LI/369/2023	14.03.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie określania zasad zwrotu wydatków w zakresie wsparcia w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w	Rada Miejska określiła zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, będących w zakresie zadania własnego. Na podstawie uchwały moc

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
			postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu „ na lata 2019-2023	straciła uchwała nr L/350/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 31.01.2023r.
9.	LI/370/2023	14.03.2023r.	w sprawie powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	Rada Miejska określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Uchwała pozbawiła mocy uchwałę nr L/360/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 31.01.2023r. Uchwała została pozbawiona mocy na podstawie uchwały nr LV/396/2023

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
				Rady Miejskiej w Skępem z dnia 20.07.2023r.
10.	LV/396/2023	20.07.2023r.	w sprawie powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Rada Miejska określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Uchwała pozbawiła mocy uchwałę nr LI/370/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 14.03.2023r.
11.	LVIII/420/2023	14.11.2023r.	w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia Dzienny Dom Senior+ oraz włączenie go w strukturę Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem	utworzono ośrodek wsparcia Dzienny Dom Senior+ oraz włączono go w strukturę Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
12.	LVIII/421/2023	14.11.2023r.	zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem	Dokonano aktualizacji statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem w związku z utworzeniem ośrodka wsparcia Dzienny Dom Senior+ oraz włączeniem go w strukturę Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem. Rozszerzono katalog zadań realizowanych przez MGOPS i zmodyfikowano stanowisko osoby kierującej MGOPS z „Kierownika” na „Dyrektor”
13.	LIX/424/2023	29.12.2023r.	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów	Program został opracowany zgodnie z najnowszymi rekomendacjami PARPA na lata 2024-2027r.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
			Alkoholowych innych uzależnień i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027 dla Miasta i Gminy Skępe	
14.	LIX/427/2023	29.12.2023r.	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków za posiłki albo świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych programem Posiłek w szkole i domu 2024-2028	podwyższono kryterium dochodowe uprawniającego do świadczenia pieniężnego w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz określono zasady zwrotu wydatków za posiłki albo świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych programem Posiłek w szkole i domu 2024-2028

6. Dział Budownictwa i Planowania Przestrzennego

Tabela 51 Zestawienie uchwał działu Budownictwa i Planowania Przestrzennego

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1.	L/353/2023	31.01.2023r.	w sprawie nabycia na rzecz Miasta i Gminy Skępe nieruchomości	Wyrażono zgodę na nabycie działki nr ew. 196, o powierzchni 1,5820 ha oraz działki nr ew. 197/5 o powierzchni 3,4716 ha, położonych w Wólce, które nie są objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. W związku z zamiarem przystąpienia do zagospodarowania terenu w miejscowości Wólka, zaistniała konieczność uregulowania kwestii prawnych w/w nieruchomości w zakresie praw własności, tj.

				nieodpłatnego nabycia wskazanego terenu od KOWR.
2.	L/354/2023	31.01.2023r.	w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Wólka	Nadano nazwę ulicy w miejscowości Wólka
3.	LI/371/2023	14.03.2023r.	w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Rumunki Skępskie	Nadano nazwę ulicy w miejscowości Rumunki Skępskie
4.	LI/372/2023	14.03.2023r.	w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Lubówiec	Nadano nazwę ulicy w miejscowości Lubówiec

5.	LIV/387/2023	20.06.2023r.	w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Sarnowo, gmina Skępe	Nadano nazwę ulicy w miejscowości Sarnowo
6.	LIV/388/2023	20.06.2023r.	w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Wólka, gmina Skępe	Nadano nazwę ulicy w miejscowości Wólka
7.	LV/397/2023	20.07.2023r.	w sprawie nadania nazw ulicom w miejscowości Lubówiec	Nadano nazwę ulicy w miejscowości Lubówiec
8.	LVI/401/2023	28.08.2023r.	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowej	Rada Miejska wyraziła zgodę na zbycie nieruchomości gruntowej położonej w mieście Skępe, obręb 6 , działka nr 223/5, po uprzednim wpłynięciu do urzędu prośby Lipnowskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego o przekazanie ww. działki, motywowaną chęcią modernizacji i rozbudowy istniejącego na nieruchomości budynku. Posiadanie tytułu własności jest

				niezbędne do wnioskowania o środki unijne na pokrycie ww. inwestycji.
9.	LVI/402/2023	28.08.2023r.	w sprawie nadania ulicom nazwy w miejscowości Radziochy	Nadano nazwy ulicom w miejscowości Radziochy
10.	LVI/403/2023	28.08.2023r.	w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zmiany rodzaju miejscowości.	Przeprowadzono konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Skępe w sprawie zmiany rodzaju miejscowości Gęstowarka i Kujawy w terminie do 31.12.2023r.
11.	LVII/409/2023	26.09.2023r.	w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Likiec	Nadano nazwy ulicom w miejscowości Likiec
12.	LVII/410/2023	26.09.2023r.	w sprawie nadania nazwy ulicom w miejscowości Wólka	Nadano nazwy ulicom w miejscowości Wólka
13.	LVIII/418/2023	14.11.2023r.	w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Szczekarzewo	Nadano nazwę ulicy w miejscowości Szczekarzewo

14.	LIX/426/2023	29.12.2023r.	w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej	Ustalono lokalizację inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie 19 budynków mieszkalnych jednorodzinnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
-----	--------------	--------------	--	--

7. Dział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Tabela 52 Zestawienie uchwał działu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1.	LI/365/2023	14.03.2023r.	w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Skępe	Po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie dostosowano Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Skępe do potrzeb wynikających ze zmiany przepisów prawnych.
2.	LI/366/2023	14.03.2023r.	w sprawie ustalenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Rada Miejska ustaliła górne stawki opłat za usługi odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy oraz górne stawki opłat za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
			na rzecz gminy oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych	instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Uchwała pozbawiła mocy uchwałę nr XXVII/182/2021 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 26.01.2021r.
3.	LI/373/2023	14.03.2023r.	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Skępe w 2023r.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Skępe jest uchwalany każdego roku i realizowany w trakcie trwania całego roku.
4.	LIII/379/2023	25.04.2023r.	w sprawie określenia wykazu kąpielisk na terenie Miasta i Gminy Skępe na rok 2022	Sezon kąpielowy został określany w drodze uchwały i obejmował okres od 01 lipca do 31 sierpnia.
5.	LIII/382/2023	25.04.2023r.	w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki za gospodarowanie odpadami	Ustalono ryczałtową stawkę opłaty, płatną jednorazowo z góry w wysokości 224,00 zł

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
			komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe	rocznie za gospodarowanie odpadami od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe , bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości, jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny i 448, 00zł jeśli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny
6.	LIV/386/2023	15.06.2023r.	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Skępe w 2023roku	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Skępe jest uchwalany każdego roku i realizowany w trakcie trwania całego roku. Uchwała zmieniła § 15 ust. 3

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
				załącznika Uchwały nr LI/373/2023 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 14.03.2023r.
7.	LV/395/2023	20.07.2023r.	w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta i Gminy Skępe	Uregulowano zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta i Gminy Skępe, które zawierają wszystkie niezbędne, wymagane ustawą zagadnienia.
8.	LVII/407/2023	26.09.2023r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym najemcą, której przedmiotem jest ten sam teren stanowiący własność Miasta i Gminy Skępe	Rada Miejska wyraziła zgodę na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych w Lipnie na okres 10 lat, części nieruchomości gruntowej oznaczonej w ewidencji jako działka nr 816/1 położonej w Skępem, obręb 8

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
8.	LIX/425/2023	29.12.2023r.	w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta i Gminy Skępe	Przyjęto zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta i Gminy Skępe zawierające wszystkie niezbędne, wymagane ustawą zagadnienia
9.	LIX/428/2023	29.12.2023r.	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty od nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy	Ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jeśli są odbierane w sposób selektywny w wysokości 41,00 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość oraz częściowe zwolnienie z opłaty dla właścicieli kompostujących bioodpady w wysokości 3,00 zł

8. Dział Leśnictwa i Ochrony Środowiska

Tabela 53 Zestawienie uchwał działu Leśnictwa i Ochrony Środowiska

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
1.	L/351/2023	31.01.2023r.	w sprawie pomnika przyrody	Pomnikiem przyrody ustanowiono drzewo - gatunek dęb szypułkowy pozostający na działce nr ewid. 5129/1nw obręb geodezyjnym 0006, jednostka ewidencyjna 040807 Skępe będący w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Skrwilno
2.	LIV/385/2023	20.06.2023r.	w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z pomnika przyrody	pozbawiono statutu pomnika przyrody drzewo - gatunek dęb szypułkowy pozostający na działce nr ewid. 5129/1nw obręb geodezyjnym 0006, jednostka ewidencyjna 040807 Skępe, będącego w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Przebieg realizacji
				Państwowe Nadleśnictwo Skrwilno, z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, gdyż zły stan zdrowotny drzewa powoduje zagrożenie dla życia i mienia.
3.	LVIII/416/2023	14.11.2023r.	w sprawie uchwalenia „Rocznego programu współpracy Miasta i Gminy Skępe z organizacjami pozarządowymi i podmiotami o których mowa w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2024	Uchwała upoważniła Burmistrza do ogłoszenia, przeprowadzenia i rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert na realizację w 2024 roku określonych w programie zadań i zawierania umów.

VIII. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

1. Współpraca z jednostkami OSP

W Mieście i Gminie Skępe funkcjonuje 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Sześć jednostek (Skępe, Wioska, Wólka, Huta, Łąkie, Jarczewo) jest wpisanych go Krajowego Rejestru Sądowego, a pozostałe w 2018 roku zostały wpisane do ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonej przez Starostę Lipnowskiego. Dwie jednostki (Skępe i Wioska) są wpisane do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. 5 jednostek (Skępe, Wioska, Wólka, Józefkowo, Łąkie) posiada swoje strażnice, a pozostałe mają swoje siedziby w świetlicach będących własnością gminy.

Liczba druhów w poszczególnych jednostkach przedstawia się następująco:

Tabela 54 Liczba druhów w poszczególnych jednostkach

Lp.	Jednostka	Ilość druhów	W tym kobiety
1.	OSP Skępe	80	29
2.	OSP Wioska	55	17
3.	OSP Wólka	26	3
4.	OSP Huta	17	1
5.	OSP Czermino	12	0

6.	OSP Jarczewo	19	11
7.	OSP Józefkowo	16	3
8.	OSP Łąkie	31	14
9.	OSP Żuchowo	11	1
Razem:		267	79

W ramach Ochotniczej Straży Pożarnej w Wiosce funkcjonuje Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza licząca 9 osób, w tym 6 dziewczynek i 3 chłopców, w ramach Ochotniczej Straży Pożarnej w Wólce również funkcjonuje Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza licząca 10 osób, w tym 1 dziewczynkę i 9 chłopców oraz w Ochotniczej Straży Pożarnej w Jarczewie funkcjonuje MDP licząca 7 osób (5 dziewczyn i 2 chłopców). Natomiast w ramach Ochotniczej Straży Pożarnej w Skępem funkcjonuje Orkiestra licząca 23 osób.

Ochotnicze Straże Pożarne funkcjonują na podstawie prawa o stowarzyszeniach i ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej przewiduje finansowanie jednostek OSP:

- ze środków budżetu państwa,
- ze środków jednostek samorządu terytorialnego,
- z dochodów instytucji ubezpieczeniowych,
- ze środków własnych (m.in. składki członkowskie).

Jednak podstawowym źródłem finansowania są dla OSP samorządy szczebla gminnego. Ustawa nakłada na samorządy obowiązek finansowania tych organizacji głównie w zakresie:

- pokrycia kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienie wartości bojowej jednostek OSP (zakup sprzętu przeciwpożarowego, specjalistycznej odzieży ochronnej i środków gaśniczych, pokrywanie kosztów zakupu paliwa, remontowanie środków transportu, budowa i modernizacja strażnic),
- pokrycia kosztów umundurowania, ubezpieczenia oraz okresowych badań lekarskich członków OSP,
- propagowania bezpieczeństwa pożarowego.

Druhowie z Ochotniczych Straży Pożarnych ze Skępego i Wioski z racji przynależności do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego uczestniczą w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Miasto i Gminę Skępe, za co otrzymują ekwiwalent pieniężny wypłacany ze środków gminy, w kwocie 18 złotych za każdą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej, 5 złote za każdą rozpoczętą godzinę uczestnictwa w szkoleniu pożarniczym lub ćwiczeniu organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Miasto i Gminę Skępe i inne uprawnione podmioty (na podstawie uchwały Nr XXXIX/273/2022 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 29 marca 2022 roku w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Miasta i Gminy Skępe za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu).

W 2023 roku członkowie OSP Skępe uczestniczyli 116 razy w akcjach ratowniczych, członkowie OSP Wioska 36 razy, członkowie OSP Wólka 23 razy, Jarczewo 5 razy. Były to wyjazdy do pożarów, wypadków drogowych, wypompowywania wody, usuwania odpadów i innych zagrożeń.

Ekwiwalent jest wypłacany kwartalnie, za 2023 rok wyniósł on łącznie dla:

- OSP Skępe – 16 730,00 (dla 23 osób),
- OSP Wioska – 4 898,00 zł (dla 13 osób),
- OSP Wólka – 3 908,00 zł (dla 12 osób),
- OSP Jarczewo 1 460,00 (dla 6 osób).

Łącznie środki przekazywane z budżetu Miasta i Gminy Skępe na Ochotnicze Straże Pożarne w 2023 roku kształtowały się na poziomie 802.014,63 zł, z czego poszczególne jednostki na swoją działalność otrzymały:

Tabela 55 Przekazane środki na poszczególne jednostki OSP

Lp.	Jednostka	Kwota
1.	OSP Skępe	620.953,75 zł
2.	OSP Wioska	36 278,10 zł
3.	OSP Wólka	54 372,82 zł
4.	OSP Huta	8 111,11 zł
5.	OSP Czeremno	1 633,44 zł

6.	OSP Jarczewo	23 856,10 zł
7.	OSP Józefkowo	12 851,74 zł
8.	OSP Łąkie	11 821,63 zł
9.	OSP Żuchowo	3 367,53 zł
RAZEM:		773 246,22 zł

Pozostałe środki zostały przeznaczone na wspólne cele Ochotniczych Straży

Pożarnych:

Tabela 56 Przekazane środki na wspólne cele jednostek OSP

Lp.	Cel	Kwota
1.	Orkiestra	22 699,00 zł
2.	Zarząd Miejsko-Gminny OSP w Skępem	42,00 zł
3.	Zawody strażackie	6 027,41 zł
RAZEM:		28 768,41 zł

Sprzęt i wyposażenie, które zostało pozyskane w 2023 roku dla jednostek Ochotnych Straży Pożarnych z budżetu Miasta i Gminy Skępe:

- mundury, czapki, sznury, pagony dla OSP Skępe, OSP Jarczewo, OSP Wioska, OSP Huta, OSP Józefkowo, OSP Wólka, OSP Łąkie, OSP Żuchowo,

- zakup materiałów remontowych, części do samochodów strażackich, odzieży ochronnej, hełmów strażackich, koszul dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych

- modernizacja remizy OSP Skępe,

Współpraca jednostek OSP z Urzędem Miasta i Gminy Skępe w poprzednich latach odbywała się również na płaszczyźnie kulturalnej. Strażacy pomagali w organizacji oraz przeprowadzeniu wydarzeń i uroczystości mających miejsce na terenie gminy. Jednostki zabezpieczały imprezy gminne, obchody świąt państwowych

i kościelnych: Orszak Trzech Króli, Dożynki Gminno-Parafialne, Miejsko-Gminny Dzień Seniora, Dzień Dziecka, Rajd Rowerowy i Paradę Motocykli oraz Bieg Mikołajkowy. Jak co roku były organizowane również zawody sportowo-pożarnicze, w których jednostki brały aktywny udział.

IX. SKOROWIDZ

1. Spis tabel

Tabela 1 Drogi publiczne na terenie Miasta i Gminy Skępe	8
Tabela 2 Liczba ludności gminy w latach 2019-2023	29
Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie w latach 2019-2023	30
Tabela 4 Saldo migracji na terenie Gminy w latach 2019-2023.....	34
Tabela 5 Główne kierunki prowadzonej działalności w gminie Skępe.	36
Tabela 6 Najbardziej znaczące zakłady pracy w gminie Skępe.....	39
Tabela 7 Wykaz gospodarstw rolnych	41
Tabela 8 Struktura upraw w gminie	42
Tabela 9 Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w wybranych gminach w latach 2018-2022	45
Tabela 10 Saldo migracji na 1000 mieszkańców w wybranych gminach w latach 2018-2022	46
Tabela 11 Dochody własne wybranych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2018-2022.....	48
Tabela 12 Wydatki majątkowe wybranych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2018-2022.....	49
Tabela 13 Dochody z CIT wybranych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg faktycznego miejsca zamieszkania) w latach 2018-2022	50
Tabela 14 Specjalistyczne wskaźniki dla Miasta i Gminy Skępe	52
Tabela 15 Wydatki inwestycyjne w 2023 roku	54
Tabela 16 Dotacje rozwojowe w 2023 roku	76
Tabela 17 Pozostałe dotacje w 2022 roku.....	79
Tabela 18 Prognoza limitu zadłużenia i spłaty rat na dzień 31.12.2023	82

Tabela 19 Zestawienie zbiorcze z wykonania wydatków funduszu sołectkiego według poszczególnych sołectw	85
Tabela 20 Szczegółowe dane na temat własności gruntów.....	99
Tabela 21 Rozkład wydawanych decyzji na terenie gminy Skępe w latach 2016-2022 z podziałem na rodzaj zabudowy.....	122
Tabela 22 Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy w poszczególnych miejscowościach.....	123
Tabela 23 Wieloletni program działań	126
Tabela 24 Obszar zdegradowany na terenie Miasta i Gminy Skępe	130
Tabela 25 Powierzchnia i ludność Miasta Gminy Skępe objęta rewitalizacją	131
Tabela 26 Wskaźniki dla celów rewitalizacji w sołectwie Wioska	133
Tabela 27 Wskaźniki dla celów rewitalizacji w I Obszarze funkcjonalnym jezior skępskich.....	134
Tabela 28 Zestawienie zbiorcze usuniętych wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Skępe za lata 2013 – 2023	154
Tabela 29 Realizacja zadań	157
Tabela 30 Rozliczenie podmiotów dotowanych	159
Tabela 31 Zatrudnienie MGOPS Skępe w 2023 roku.....	169
Tabela 32 Poszczególne wykorzystanie budżetu	170
Tabela 33 Zestawienie rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	181
Tabela 34 Licza dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	182
Tabela 35 Zestawienie sporządzonych formularzy Niebieskiej Karty	190
Tabela 36 Liczba uczniów i oddziałów w szkołach/przedszkolach (wg danych SIO – stan na 30.09.2022 r.)	203

Tabela 37 Stan organizacji publicznych i niepublicznych placówek oświatowych w roku szkolnym 2022/2023 (wg danych SIO – stan na 30.09.2022 r. – r. szk. 2022/2023)	204
Tabela 38 Liczba wychowanków w przedszkolach wg daty urodzenia (stan na 30.09.2022 r.)	206
Tabela 39 Zatrudnienie nauczycieli w szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2021/2022 (wg danych SIO – stan na 30.09.2022 r.)	207
Tabela 40 Zatrudnienie nauczycieli w szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2021/2022 (wg danych SIO – stan na 30.09.2022 r.)	208
Tabela 41 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów z języka polskiego	210
Tabela 42 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów z matematyki	211
Tabela 43 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasistów z języka angielskiego	212
Tabela 44 Dowożenie uczniów do przedszkoli, szkół i ośrodków	214
Tabela 45 Zestawienie przydzielonych stypendiów	214
Tabela 46 Zestawienie uchwał działu Finansowo-Podatkowego	295
Tabela 47 Zestawienie uchwał działu Organizacyjnego	302
Tabela 48 Zestawienie uchwał działu Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu	304
Tabela 49 Zestawienie uchwał działu Zamówień Publicznych i Funduszy Europejskich	306
Tabela 50 Zestawienie uchwał działu Pomocy Społecznej	308
Tabela 51 Zestawienie uchwał działu Budownictwa i Planowania Przestrzennego	318
Tabela 52 Zestawienie uchwał działu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	323
Tabela 53 Zestawienie uchwał działu Leśnictwa i Ochrony Środowiska	328
Tabela 54 Liczba druhów w poszczególnych jednostkach	330
Tabela 55 Przekazane środki na poszczególne jednostki OSP	333

Tabela 56 Przekazane środki na wspólne cele jednostek OSP	335
---	-----

2. Spis rysunków

Rysunek 1 Położenie administracyjne gminy.....	6
Rysunek 2 Położenie komunikacyjne gminy.....	7
Rysunek 3 Położenie przyrodnicze gminy	10
Rysunek 4 Budowa geologiczna terenu gminy	12
Rysunek 5 Gleby na terenie gminy.....	17
Rysunek 6 Jednolite części wód powierzchniowych w obrębie gminy	19
Rysunek 7 Obszary leśne na terenie gminy	22
Rysunek 8 Obszary na terenie gminy objęte ochroną	24
Rysunek 9 Strona internetowa Miasta i Gminy Skępe.....	218
Rysunek 10 Strona na Facebook Miasta i Gminy Skępe.....	218
Rysunek 11 Magnes turysty miasta Skępe.....	219